

I. APEL KRAJOWEJ RADY

APEL KRAJOWEJ RADY POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW z dnia 24 maja 2017 r. do zarządów ROD w sprawie uczczenia Jubileuszu 120-lecia

Ponadczasowa idea ogrodnictwa działkowego, która od 120 lat towarzyszy społeczeństwu polskiemu, jest bliska wszystkim, którzy z radością zbierają pożytki ciężkiej pracy własnych rąk.

Początek ruchu ogrodnictwa działkowego w Polsce datuje się od roku 1897, kiedy powstał ROD „Kąpiele Słoneczne” w Grudziądzu, po czym ogrody działkowe zaczęły powstawać w zorganizowany sposób. Warto podkreślić, że najstarszym ogrodem w Polsce jest ROD im. Powstańców Wielkopolskich w Koźminie Wielkopolskim, który istnieje już 194 lata, lecz jego powstanie było odosobnionym przypadkiem na ziemiach polskich pod zaborem pruskim. Zawsze celem powstawania ogrodów działkowych było umożliwienie uboższym rodzinom wyhodowania na własne potrzeby warzyw i owoców oraz zapewnienie wypoczynku po trudach codziennej pracy.

Ogrodnictwo działkowe to nie tylko relaks i odpoczynek, ale także cierpliwa i odpowiedzialna praca. To również troska o środowisko naturalne i zdrowy tryb życia ludzi. Studwudziestoletnia tradycja ogrodnictwa wzbogaca nasze codzienne życie poszanowaniem przyrody, szacunkiem dla szlachetnego, choć ciężkiego trudu.

Krajowa Rada PZD w uchwale nr 5/XII/2017 z dnia 28 lutego 2017 roku w sprawie Programu obchodów Jubileuszu 120-lecia istnienia ogrodnictwa działkowego na ziemiach polskich przypominała historię i przedstawiła plany uczczenia Jubileuszu. Obchody Jubileuszu zostaną zainaugurowane w najstarszym ROD w Polsce – im. Powstańców Wielkopolskich w Koźminie Wielkopolskim w dniu 1 lipca 2017 r., a ukoronowaniem obchodów Jubileuszu będą Krajowe Dni Działkowca, zorganizowane w sposób, jaki przez dziesiątki lat wpisał się w tradycję święta działkowców, w których uczestniczyć będą przedstawiciele rodzinnych ogrodów działkowych z terenu całego kraju.

Tradycja jest bardzo ważnym elementem każdego narodu, a nam – społeczności działkowej o 120-letniej historii ruchu ogrodnictwa działkowego, nie jest ona obca i zobowiązuje do jej starannego kultywowania. Śledząc historię ogrodów działkowych należy stwierdzić jednoznacznie, iż jesteśmy dłużni wszystkim prekursorom tego wspaniałego dzieła, wiele słów uznania, podziękowania i szacunku. Aby je wyrazić Krajowa Rada PZD apeluje do wszystkich zarządów ROD o godne uczczenie Jubileuszu 120-lecia ruchu ogrodnictwa działkowego podczas dorocznych obchodów dni działkowca w ogrodach.

Uroczystości jubileuszowe będą najlepszą okazją, by pokazać historię ogrodu i jego dorobek, nie tylko działkowcom, ale także okolicznym mieszkańcom i władzom samorządowym, by poznali potencjał i tak jak my – działkowcy – byli przekonani, że ogrody muszą istnieć i się rozwijać. Zróbmy to dla przyszłości naszych ogrodów i spopularyzowania ogrodnictwa działkowego, dzięki nim przybędzie nowych sympatyków i kontynuatorów tej pięknej idei.

Uwzględniając powyższe Krajowa Rada PZD zwraca się do zarządów ROD o zorganizowanie w bieżącym roku uroczystości dni działkowca oraz imprez promujących ogrodnictwo działkowe na przykładzie swojego własnego ogrodu oraz o zorganizowanie działań towarzyszących takich jak prezentacja ogrodów społeczeństwu oraz popularyzacja Jubileuszu w mediach lokalnych i związkowych.

Krajowa Rada PZD podkreśla, że tak długa i bogata historia zobowiązuje nas do pielęgnowania i rozwijania pięknych idei i tradycji ogrodnictwa działkowego, zarówno tych z przeszłości, jak również aktualnych, wynikających z ustawy o ROD, statutu PZD oraz regulaminu ROD.

**KRAJOWA RADA
POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW**

Warszawa, dnia 24 maja 2017 roku

II. XIII POSIEDZENIE KRAJOWEJ RADY PZD

1. Informacja

W dniu 24 maja 2017 r. w Warszawie odbyło się XIII posiedzenie Krajowej Rady PZD, któremu przewodniczył Prezes Związku Eugeniusz Kondracki. W posiedzeniu udział wzięła Przewodnicząca Krajowej Komisji Rewizyjnej PZD Maria Fojt.

Realizując przyjęty porządek obrad Prezes PZD w swoim wystąpieniu przedstawił przyczyny konieczności zmiany statutu PZD, w związku z nowelizacją ustawy Prawo o stowarzyszeniach. Stwierdził także, że jest to okazja, aby znowelizować inne, niż nakazuje ustawa, przepisy statutu, jeśli wskazuje na to praktyczne stosowanie statutu w ogrodach i okręgach. W dyskusji członkowie Krajowej Rady przedstawiali niektóre kierunki zmian, jakie nasuwają się po dwuletnim stosowaniu statutu. Członkowie Krajowej Rady zwracali m. in. uwagę na konieczność rozwiązania w statucie problemów, jakie obecnie pojawiają się w związku z powoływaniem i funkcjonowaniem zarządów komisarycznych, praktycznym wykonywaniem obecnych zapisów dotyczących członków współdziałających, braku jakichkolwiek możliwości nakładania kar, co w praktyce oznacza tylko wypowiedzenie umowy dzierżawy działkowej, dlatego proponowano wzmocnienie roli mediacji na wzór działających poprzednio komisji rozjemczych, a więc jako niezależnych od pionu zarządzającego.

Krajowa Rada w przyjętej uchwale w sprawie rozpoczęcia prac związanych z realizacją ustawowego obowiązku zmiany statutu PZD stwierdziła, że ogromną rolę w pracach nad nowelizacją statutu powinny odegrać szerokie konsultacje wewnątrzwiązkowe. Krajowa Rada powołała Komisję ds. nowelizacji statutu PZD, której zadaniem jest wypracowanie propozycji zmian statutu

na podstawie wniosków wniesionych w ramach konsultacji.

W kolejnym punkcie porządku obrad Prezes PZD przedstawił główne problemy, które porusza ją działkowcy kierując skargi do Krajowej Rady oraz sposoby załatwiania skarg na wszystkich szczeblach organizacyjnych Związku. Wiceprezes PZD Zdzisław Śliwa przedstawił analizę postępowań w sprawach skarg i wnioski stąd wypływające. Tadeusz Jarzębak I Wiceprezes PZD przedstawił tematy, z jakimi zwracają się działkowcy podczas telefonicznych dyżurów prawnych w Krajowej Radzie i okręgach. Krajowa Rada w podjętej uchwale w sprawie skarg i zażaleń w PZD zobowiązała zarządy ROD i okręgowe zarządy do wymienionych w uchwale działań, których celem jest sprawne i zgodne z obowiązującym prawem i interesem działkowców rozpatrywanie ich skarg. Krajowa Rada powołała Komisję ds. skarg, której zadaniem będzie w szczególności badanie wpływających do KR PZD skarg, metod ich rozpatrywania, a także wydawanie opinii, ocen i wniosków w konkretnych sprawach.

Krajowa Rada dokonała zmiany uchwały dotyczącej zasad funkcjonowania Funduszu Rozwoju ROD polegającej na tym, że z tego funduszu można będzie finansować wydatki związane z regulacją stanu prawnego gruntu ROD.

Krajowa Rada powołała Honorowy Komitet Organizacyjny obchodów Jubileuszu 120-lecia ruchu ogrodnictwa działkowego na ziemiach polskich i wystosowała Apel do zarządów ROD w sprawie uczczenia Jubileuszu 120-lecia. Ponadto Krajowa Rada dokooptowała do swego składu Krzysztofa Podlewskiego Prezesa OZ Mazowieckiego PZD.

2. Porządek obrad

1. Otwarcie posiedzenia.
2. Przyjęcie porządku obrad.
3. Wybór komisji uchwał i wniosków.
4. Stwierdzenie prawomocności obrad.
5. Sprawy organizacyjne.
6. Statut PZD. Wystąpienie Prezesa PZD.

7. Dyskusja.
8. Skargi i zażalenia. Wystąpienie Prezesa PZD.
9. Dyskusja.
10. Zmiana uchwały KR PZD w sprawie funkcjonowania Funduszu Rozwoju ROD. Pytania, wystąpienia.

11. 120 lecie ruchu ogrodnictwa działkowego. Pytania, wystąpienia.
12. Podjęcie uchwał.

13. Sprawy różne.
14. Zakończenie posiedzenia.

3. Komisja uchwał i wniosków

1. Izabela Ożegalska	Łódzki	4. Marian Praczyk	Piła
	Przewodnicząca	5. Czesław Smoczyński	Pomorski
2. Barbara Korolczuk	Wrocław	6. Jerzy Wdowczyk	Kalisz
3. Józef Noski	Śląski	7. Stanisław Zawadka	Mazowiecki

4. Dokooptowanie do składu KR PZD

UCHWAŁA NR 1/XIII/2017
KRAJOWEJ RADY POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW
z dnia 24 maja 2017 r.
w sprawie dokooptowania do składu Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców
Pana Krzysztofa Podlewskiego Prezesa Okręgowego Zarządu Mazowieckiego PZD

§ 1

Krajowa Rada Polskiego Związku Działkowców działając na podstawie § 40 pkt 1 Statutu PZD postanawia dokooptować do swojego składu Pana

Krzysztofa Podlewskiego Prezesa Okręgowego Zarządu Mazowieckiego PZD.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

I WICEPREZES

/-/Tadeusz JARZĘBAK

PREZES

/-/Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 24 maja 2017 r.

5. Statut PZD

Wystąpienie Prezesa PZD Eugeniusza Kondrackiego

Obowiązek dostosowania statutu PZD
do nowelizacji ustawy
– Prawo o stowarzyszeniach

Obowiązujący już ponad 18 miesięcy Statut PZD jest nie tylko całkowicie dostosowany do ustawy o ROD, ale również do sytuacji Związku, potrzeb ogrodów działkowych i przyszłości ruchu działkowego w Polsce. Można więc powiedzieć, że statut jest dobrym dokumentem, zapewniającym sprawne funkcjonowanie ogrodów, zabezpiecza-

jącym prawa działkowców, precyzującym prawa władz ogrodowych, ale także obowiązki członków Związku i organów Związku. Co więcej, statut jest zgodny z porządkiem prawnym w naszym kraju, a zwłaszcza w pełni uwzględnia przepisy ustawy o ROD. Potwierdził to zarówno Sąd Rejestrowy oraz organ nadzorujący. Jest to niezwykle ważne, gdyż statut normuje wyjątkowo skomplikowaną materię w sposób jasny i skuteczny.

Po swoim uchwaleniu, statut został szybko wdrożony do praktyki działkowej. Nowe postanowienia objęły swą regulacją bardzo wiele spraw i problemów występujących w naszym Związku. Proces ten odbył się sprawnie i przykładowo. Rzecz

jasna, nie obyło się bez pewnych wątpliwości, jakie muszą zaistnieć przy wprowadzaniu nowych rozwiązań prawnych. Jest to tym bardziej zrozumiałe, jeśli zważymy, że wdrożenie naszego statutu to ogromne przedsięwzięcie, gdyż Związek jest masową organizacją. Ponadto praktyka wykazała sfery, gdzie pewne kwestie można byłoby jeszcze lepiej uregulować. Mimo wszystko, oceny co do statutu są pozytywne i dotąd nie dostrzegano potrzeby jego zmiany w trakcie obecnej kadencji.

Taka konieczność jednak zaistniała w związku z ostatnią większą nowelizacją ustawy – Prawo o stowarzyszeniach, która dotyczy również PZD, działającego w formie stowarzyszenia ogrodowego. W praktyce oznacza to nie tylko obowiązek przestrzegania i stosowania nowych regulacji, ale przede wszystkim potrzebę inkorporacji niektórych z nich do przepisów związkowych. Taka powinność wynika wprost z art. 8 nowelizacji, który nakazuje wszystkim stowarzyszeniom bez wyjątku dostosowanie swoich statutów do nowych przepisów w terminie 24 miesięcy od dnia wejścia w życie nowelizacji. W konsekwencji Związek musi dokonać odpowiedniej zmiany statutu do 20 maja 2018 roku.

Rzecz jasna obowiązek dostosowania statutu do nowelizacji dotyczy jedynie tych zmian, które odnoszą się do działalności danego stowarzyszenia. Oznacza to, że zakres zmiany statutu PZD nie będzie zbyt szeroki. W praktyce spośród wielu zmian wprowadzonych przez nowelizację tylko dwie z nich odnoszą się bezpośrednio do Związku w aspekcie konieczności zmiany statutu.

Pierwszy przypadek odnosi się do nowego art. 10 ust. 1 pkt 5a ustawy – Prawo o stowarzyszeniach. Regulacja ta wymaga od każdego stowarzyszenia, aby w statucie jednoznacznie określić, czy istnieje możliwość otrzymywania przez członków zarządu wynagrodzenia za czynności wykonywane w związku z pełnioną funkcją. Z treści tego przepisu wynika, że dotyczy „zarządu”, co w Związku odnosi się do Prezydium Krajowej Rady. Stąd też statut nie musi rozstrzygać tej kwestii w stosunku do członków innych organów Związku. Natomiast w przypadku gdyby w statucie została przewidziana możliwość otrzymywania wynagrodzenia przez członków zarządu stowarzyszenia (Prezydium Krajowej Rady), to nowelizacja wymaga, aby równocześnie rozstrzygnąć możliwość otrzymywania przez członków zarządu terenowej jednostki organizacyjnej (okręgowych zarządów) wynagrodzenia za czynności wykonywane w związku z pełnioną funkcją.

Drugi przypadek, który wymaga dostosowania statutu PZD do nowelizacji, odnosi się do kwestii reprezentacji Związku. Otóż z art. 11 ust. 4 ustawy – Prawo o stowarzyszeniach wynika, że w umowach między PZD a członkiem Prezydium KR oraz w sporach z nim, PZD musi reprezentować członek Krajowej Komisji Rewizyjnej wskazany w uchwale tego organu lub pełnomocnik powołany uchwałą Krajowego Zjazdu Delegatów. Jest to regulacja szczególna wobec ogólnych zasad reprezentacji, które samodzielnie ustalają stowarzyszenia we własnych statutach. Jednakże mocą tego przepisu, ustawodawca ograniczył możliwości stowarzyszeń w tym zakresie w przypadkach relacji prawnych organizacji z członkiem zarządu. Stowarzyszenie ma jedynie swobodę w wyborze swojego przedstawiciela, który będzie umocowany do reprezentacji organizacji w stosunkach z członkiem zarządu. Ze względu na bezwzględny charakter omawianego przepisu, zasadne jest jego uwzględnienie w treści statutu, aby zasady reprezentacji PZD były kompleksowo uregulowane.

Niezależnie od powyższych regulacji, należy wskazać, że nowelizacja stosunkowo szczegółowo określiła także zasady dotyczące terenowych jednostek organizacyjnych stowarzyszeń. Te przepisy również odnoszą się do Związku, gdyż w PZD funkcjonuje 26 okręgów. Jednak statut w tym zakresie nie wymaga żadnych zmian, gdyż już dzisiaj czyni zadość wymogom określonym w tych nowych przepisach. Dotyczy to w szczególności kwestii powoływania i rozwiązywania takich jednostek oraz określenia ich struktury organizacyjnej, czyli określenie organów terenowych jednostek organizacyjnych. Jak wiadomo, obecnie obowiązujący statut PZD kompleksowo normuje te sprawy.

Niemniej jednak, w kontekście struktury okręgów, można rozważyć zmianę charakteru prezydiów OZ i okręgowych zarządów na wzór Prezydium KR i Krajowej Rady. Chodzi o przypisanie prezydiom OZ funkcji zarządów terenowych jednostek organizacyjnych PZD, natomiast okręgowym zarządom roli organów stanowiących, będących najwyższymi władzami okręgowymi pomiędzy zjazdami. Wydaje się, że takie rozwiązanie nie tylko ujednoliciłoby strukturę organizacyjną całego Związku, ale również dostosowało rolę powyższych organów do ich rzeczywistych funkcji. Wszak skład i kompetencje okręgowych zarządów nie pozwalają tym organom pełnić roli wykonawczej. Oznacza to w efekcie, że w razie takiej zmiany należałoby również odpowiednio zmodyfikować

wać nazwy tych organów, np. na zarząd okręgowy oraz okręgową radę.

Powyższe konstatacje wskazują, że obowiązek dostosowania statutu PZD do nowelizacji ustawy – Prawo o stowarzyszeniach stanowi dobrą okazję do modyfikacji i udoskonalenia statutu również w sprawach nie objętych tą nowelizacją. Już dzisiaj nasuwają się pewne propozycje, o czym świadczą powyższe uwagi dotyczące możliwej zmiany charakteru prezydiów OZ i okręgowych zarządów na wzór Prezydium KR i Krajowej Rady. Ponadto można także rozważyć następujące modyfikacje:

- zmiana przesłanek odwoływania ze składu organów PZD;
- uproszczenie zasad zwoływania posiedzeń organów PZD, np. również przez organ wyższego stopnia;
- dostosowanie roku obrachunkowego do okresu kalendarza związanego z przyjmowaniem preliminarzy finansowych przez organy PZD;
- przesądzenie zwolnienia od obowiązku uiszczenia opłat ogrodowych w roku nabycia działki, jeżeli poprzedni działkowiec uiszczył te opłaty w tym roku;
- umożliwienie prezydiom OZ uchwalanie opłat ogrodowych pokrywających opłaty za użytkowanie wieczyste, np. ROD „Mirków” w Konstancinie.

Są to tylko niektóre zmiany, które są możliwe do wprowadzenia przez Krajowy Zjazd Delegatów. Ale nie są to wszystkie propozycje. W ostatnim czasie do Krajowej Rady wpływa coraz więcej

wniosków. Temat budzi więc żywe zainteresowanie nie tylko wśród działaczy w ROD, ale również wśród działkowców. Dlatego też należy jak najszybciej rozpocząć pracę nad zmianą statutu PZD.

W tym celu proponujemy Państwu dwie uchwały. Pierwsza z nich ma oficjalnie zainicjować procedurę nowelizacji statutu poprzez wszczęcie szerokich konsultacji wewnątrzwiązkowych. Chodzi o uzyskanie jak największej liczby wniosków i propozycji co do spraw wymagających zmian w statucie. Pozwoli to na takie ukształtowanie statutu, aby odpowiadał oczekiwaniom działkowców i jeszcze bardziej usprawnił funkcjonowanie ogrodów. W szczególności należy uzyskać opinię z ROD, bowiem właśnie ten głos jest najbardziej cenny jako wynikający z bieżącej praktyki.

Z kolei druga z proponowanych dzisiaj uchwał zakłada powołanie specjalnej Komisji ds. nowelizacji Statutu PZD, która będzie złożona z reprezentatywnego grona przedstawicieli struktur związkowych różnych szczebli. Jej zadaniem będzie przede wszystkim wypracowanie propozycji zmian statutu w celu dostosowania statutu do nowelizacji ustawy – Prawo o stowarzyszeniach. Jednocześnie Komisja dokona oceny wniosków wniesionych w ramach konsultacji wewnątrzwiązkowych i na ich podstawie wypracuje odpowiednie propozycje w celu udoskonalenia statutu PZD. W ten sposób powstanie projekt uchwały o zmianie statutu, który po akceptacji ze strony Krajowej Rady zostanie przedstawiony Nadzwyczajnemu Krajowemu Zjazdowi Delegatów PZD do uchwalenia.

6. Skargi i zażalenia

Wystąpienie Prezesa PZD Eugeniusza Kondrackiego

Szanowni zebrani,

Rozpatrywanie skarg i zażaleń, reagowanie na zgłaszane problemy, to jedna z ważnych dziedzin działalności Związku na wszystkich szczeblach, w tym także w Krajowej Radzie PZD.

Do Krajowej Rady wpływa wiele zapytań natury interpersonalnej. To zapytania o zastosowanie przepisów związkowych i prośby o interpretacje przepisów. Pytania w wielu przypadkach świadczą o nieznamości prawa związkowego, a nawet chęci poszukania odpowiedzi na stronie internetowej Krajowej Rady. Wpływają także materiały zawierające oceny działkowców w poszczególnych sprawach i również prośby o po-

moc w rozwiązaniu konkretnych spraw w ogrodzie. Niektóre kierowane są bezpośrednio do Krajowej Rady, ale duża część to sprawy, które nie zostały skutecznie rozwiązane w ogrodzie, czy w okręgu.

Najważniejsze problemy, z jakimi występują działkowcy, to w szczególności: zagospodarowanie sąsiednich działek niezgodne z regulaminem ROD, problemy graniczne pomiędzy działkami, uniemożliwienie wjazdu na teren ROD osobom niepełnosprawnym, spalanie odpadów na działce, zamieszkiwanie w altanach, przygotowanie, przebieg i wyniki walnych zebrań, w tym uniemożliwienie zapoznania się z materiałami sprawozdawczymi, a także furtki w ogrodzeniu zewnętrznym ROD bezpośrednio na działki i ostatnio coraz więcej dotyczy utrzymywania zwierząt na dział-

ce – gołębie i coraz bardziej „medialne” karmienie dzikich kotów na działkach.

Najwięcej problemów zgłaszanych jest z okręgów: Mazowieckiego, Śląskiego, Pomorskiego, w Bydgoszczy, Poznaniu, Łódzkiego, a ostatnio coraz więcej z Opolskiego, Sudeckiego i z Wrocławia.

W wielu zgłaszanych sprawach Krajowa Rada udziela indywidualnej odpowiedzi, szczególnie jeśli chodzi o właściwą interpretację i zastosowanie przepisów związkowych. Część spraw przekazywana jest do okręgów z prośbą o zbadanie. W okręgach najczęściej posiadają tyle wiedzy na temat danej sprawy, aby udzielić odpowiedzi i poinformować o tym Krajową Radę. A tam gdzie nie ma tej wiedzy dokonuje się badania poprzez powołane komisje, pracowników biur okręgu, a w szczególnych przypadkach okręg zwraca się o przeprowadzenie kontroli do okręgowej komisji rewizyjnej. Celem jest pełne wyjaśnienie zgłoszonej sprawy, udzielenie odpowiedzi, a tam gdzie istnieje taka potrzeba należy poprawić działalność struktur, szczególnie zarządów ROD.

We wszystkich trudnych i ważnych sprawach Krajowa Rada oczekuje odpowiedzi dla siebie, aby mieć wiedzę na tematy mające wpływ na sytuację działkowców, ogrodów i Związku.

Jest jednak pewna grupa spraw, które w gruncie rzeczy nigdy się nie kończą. Zrobione badania w ogrodzie, udzielone wyjaśnienia przez okręg nie kończą sprawy bo oczekiwania skarżących są inne, nawet gdy żadne badania, także organów zewnętrznych, nie potwierdzają zarzutów. Szczególnie dotyczy to spraw osób, które ogłaszają się jako „niezależni działkowcy”. W tych przypadkach stwierdzamy, że ich oceny, stanowiska, apele mijają się z prawdą zarówno w poszczególnych zagadnieniach, jak i w odniesieniu do okręgów i Krajowej Rady.

Ich działanie jest celowe i nie dbają o to, czy używane argumenty są prawdziwe, czy nie.

Duże znaczenie dla zwiększenia się w ostatnim okresie ilości skarg miało ogłoszenie przez Krajową Radę Apelu podjętego 15 grudnia 2016 r. skierowanego do zarządów rodzinnych ogrodów działkowych i działkowców. Skarżący wskazują na brak działania niektórych organów ogrodowych i okręgowych w ich sprawach, przywołują wystąpienia Krajowej Rady, a także Prezesa Związku do okręgów o pilne zbadanie sprawy. Niektórzy czują się w obowiązku poinformowa-

nia Krajowej Rady o problemach występujących w ich ogrodzie.

Każda sprawa jest w Krajowej Radzie uważnie czytana, działkowcy piszą o swoich problemach, o zachowaniu ludzi, o stosunkach panujących w ogrodzie. To jest źródło ogromnej wiedzy o potrzebach działkowców, ogrodów, a także struktur Związku w ogrodzie. To też jest źródłem podejmowania przez Krajową Radę inicjatyw mających na celu lepsze dotarcie z wiedzą do działkowców i do zarządów ogrodów. Problemy zgłaszane w skargach, zażaleniach, podczas dyżurów prawnych były m. in. inspiracją do wydawania Zielonej Rzeczypospolitej i Aktualności Związkowych. Tam staramy się propagować wiedzę o prawie związkowym, o zasadach funkcjonowania ogrodów, także odpowiadać na zgłaszane zapotrzebowania dotyczące konkretnych tematów.

Również duże znaczenie ma otwarcie się Związku, szeroka informacja na temat zagadnień prawnych i organizacyjnych prezentowana na stronach internetowych, uruchomienie w okręgach dyżurów prawnych na wzór działającego od lat dyżuru w Krajowej Radzie. Dyżury są źródłem informacji o występujących w ogrodach problemach, o potrzebach odpowiedniego nagłaśniania rozwiązań zawartych w prawie związkowym, aby unikać konfliktów, a tam gdzie zaistnieją rozwiązać je.

Stosunkowo niewiele jest zapytań, czy też zgłaszanych problemów jeśli chodzi o modernizację ogrodów. Zgłoszenia następują najczęściej od działkowców, którzy pomimo uchwały walnego zebrania o podjęciu inwestycji, nie chcą partycypować w jej kosztach. W wielu przypadkach skarżący nie myślą w kategorii ogólnych potrzeb ogrodu, na przykład elektryfikacja, tylko że sami nie zamierzają z tego korzystać.

Z analizy całości postępowań w sprawach skarg i zażeń wynika, że potrzebna jest większa aktywność ze strony okręgów, szczególnie tam, gdzie jest większe zatrudnienie służb specjalistycznych. Konieczna jest także większa aktywność społecznych komisji i członków organów zarówno ogrodowych jak i okręgowych, aby żadna sprawa zgłaszana przez działkowców nie pozostawała bez reakcji, bo to jest najgorsze rozwiązanie. Trzeba zbadać i odpowiedzieć, jeśli ma rację działkowiec, należy mu ją przyznać i podjąć odpowiednie działania. Jeśli nie ma racji, także należy odpowiedzieć, że zarzuty się nie potwierdzają. To dotyczy w szczególności zarzutów pod adresem dobrze działających członków zarządów i zarządów ROD.

Szanowni zebrani

Polski Związek Działkowców, jak sama nazwa wskazuje, jest stowarzyszeniem działkowców. Na wszystkich szczeblach organizacyjnych Związku pełnimy rolę służebną wobec działkowców i mamy obowiązek działać na ich rzecz, a więc podmiotem

naszych działań powinien być działkowiec. Dlatego powinniśmy wszędzie – od zarządu ROD począwszy, a na Krajowej Radzie kończąc starać się rozwiązywać wszystkie problemy występujące w ogrodach w zgodzie z celem istnienia ogrodów działkowych, obowiązującym prawem i w interesie działkowców.

7. Uchwały

UCHWAŁA NR 2/XIII/2017
KRAJOWEJ RADY POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW
z dnia 24 maja 2017 roku
w sprawie rozpoczęcia prac związanych z realizacją
ustawowego obowiązku zmiany statutu PZD

W związku z nałożonym na wszystkie stowarzyszenia obowiązkiem dostosowania statutów do nowelizacji ustawy – Prawo o stowarzyszeniach uchwalonej 25 września 2015 roku (Dz. U. 2015. 1923), Krajowa Rada PZD postanawia zainicjować zasadnicze prace zmierzające do wdrożenia powyższej nowelizacji poprzez zmianę Statutu Polskiego Związku Działkowców.

W ocenie Krajowej Rady PZD ponad dwuletni okres obowiązywania Statutu pozwala uznać, że jest dobrym i wszechstronnym dokumentem, na miarę oczekiwań i potrzeb działkowców, Związku i jego struktur. Niemniej jednak istnieje potrzeba ciągłego doskonalenia prawa związkowego celem wprowadzenia jeszcze lepszych rozwiązań prawnych wzmacniających status działkowców i usprawniających działalność całego Związku. Dotyczy to w szczególności Statutu, który jest podstawowym dokumentem stosowanym w naszej organizacji. Dlatego też konieczność dostosowywania Statutu PZD do powyższej nowelizacji ustawy – Prawo o stowarzyszeniach stanowi dobrą okazję do wprowadzenia również innych rozwiązań prawnych dla pożytku działkowców, ogrodów oraz całego Związku.

Z powyższych względów, w celu wypracowania optymalnych propozycji w tym zakresie, Krajowa Rada PZD powoła specjalną Komisję Statutową złożoną z reprezentatywnego grona przedstawicieli struktur związkowych różnych szczebli, którzy

będą korzystać ze wsparcia zespołu ekspertów prawnych. Jednocześnie wraz z pracami tej Komisji rozpoczną się szerokie konsultacje wewnętrzne w zakresie zagadnień wymagających nowej regulacji. Chodzi o to, aby jak najwięcej ROD i członków PZD wzięło udział w tej ogólnokrajowej debacie nad kształtem statutu i zgłaszało swoje wnioski i propozycje. Pozwoli to na wprowadzenie takich zmian, które będą odpowiadały oczekiwaniom działkowców i jeszcze bardziej usprawniały funkcjonowanie ogrodów i całego Związku.

W tym zakresie zasadniczą rolę powinny odegrać wszystkie okręgowe zarządy, które zorganizują na swoim obszarze powyższe konsultacje w sposób sprawny i umożliwiający jak najszerszemu gronu osób wyrażenie swojej opinii na temat kształtu statutu PZD. W szczególności należy uzyskać opinię z poszczególnych rodzinnych ogrodów działkowych, aby organy ROD oraz członkowie PZD mogli się wypowiedzieć co do treści swojego statutu.

Krajowa Rada liczy na powszechny udział i szeroki odzew członków i organów PZD w dyskusji nad kształtem naszego statutu. Zgłaszane wnioski powinny być zgodne z ustawą o ROD i prawem powszechnie obowiązującym. Pozwoli to na sprawne wypracowanie i przyjęcie przez Krajową Radę uchwały zawierającej propozycje konkretnych zmian do statutu, które zostaną skierowane pod obrady nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Delegatów PZD.

I WICEPREZES

/-/Tadeusz JARZĘBAK

PREZES

/-/Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 24 maja 2017 r.

UCHWAŁA NR 3/XIII/2017
KRAJOWEJ RADY POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW
z dnia 24 maja 2017 r.
w sprawie powołania Komisji ds. nowelizacji statutu PZD

Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców, działając na podstawie § 45 statutu PZD, postanawia:

§ 1

Powołać Komisję ds. nowelizacji statutu PZD w składzie:

- 1) Eugeniusz Kondracki - Przewodniczący
- 2) Jerzy Adamski - Łódzki
- 3) Bogusław Dąbrowski - Pomorski
- 4) Piotr Gadzikowski – Toruńsko-Włocławski
- 5) Jerzy Karpiński – Wrocław
- 6) Andrzej Kierzkowski – Piła
- 7) Robert Klimaszewski – Poznań
- 8) Barbara Kokot – Bydgoszcz
- 9) Zofia Mierniczek – Małopolski
- 10) Tomasz Olkusiński – Szczecin
- 11) Krzysztof Podlewski – Mazowiecki
- 12) Jan Radoła – Śląski
- 13) Ryszard Skrzyński – Sudecki
- 14) Agnieszka Sycz – Podkarpacki
- 15) Roman Żurkowski – Opole

I WICEPREZES

/-/Tadeusz JARZĘBAK

§ 2

1. Zadaniem Komisji, o której mowa w § 1, jest wypracowanie propozycji zmian statutu PZD w celu dostosowania statutu do nowelizacji ustawy – Prawo o stowarzyszeniach uchwalonej 25 września 2015 roku (Dz. U. 2015. 1923). Komisja dokona również oceny wniosków dotyczących statutu wniesionych w ramach konsultacji wewnętrznych i na ich podstawie wypracuje odpowiednie propozycje w celu udoskonalenia statutu PZD.
2. Komisja przedstawi Krajowej Radzie wypracowane propozycje zmian statutu PZD, które - w razie ich przyjęcia - zostaną przedłożone przez Krajową Radę Nadzwyczajnemu Krajowemu Zjazdowi Delegatów PZD do uchwalenia.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PREZES

/-/Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 24 maja 2017 r.

UCHWAŁA NR 4/XIII/2017
KRAJOWEJ RADY POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW
z dnia 24 maja 2017 r.
w sprawie skarg i zażaleń w Polskim Związku Działkowców

Krajowa Rada Polskiego Związku Działkowców, po zapoznaniu się z informacją na temat skarg i zażaleń działkowców, występujących problemów i działaniami struktur Związku, uznaje za konieczne dokonanie zmian organizacyjnych w celu usprawnienia rozpatrywania skarg.

Krajowa Rada uznaje za niedopuszczalne niereagowanie na zgłaszane przez działkowców problemy, ignorowanie sygnałów o nieprawidłowościach i dziejącej się niesprawiedliwości. Nie

reagowanie, to tolerowanie wyrządzanej działkowcom krzywdy, czy też działań sprzecznych z obowiązującym prawem. Przykładów takiego postępowania jest niewiele, ale swoją wymową rzucają na wizerunek Związku, który w pierwszej kolejności winien chronić działkowców, ich praw i możliwości niezakłóconego użytkowania działki.

W rodzinnym ogrodzie działkowych skupia się część życia wielu rodzin na stosunkowo małej przestrzeni, dlatego od początku powstania ogrodów działkowych obowiązywały w nich przepisy regulujące zasady gospodarowania na działkach, a także prawa i obowiązki działkowca. Tak jest do dnia dzisiejszego. Obowiązujące przepisy wywodzą się z wieloletnich doświadczeń, ale zawsze ich celem było odpowiadające potrzebom działkowców funkcjonowanie ogrodu. Działkowcy każdego ogrodu wybierają spośród siebie zarząd, który w ich imieniu i na ich rzecz ma prowadzić ogród zgodnie z obowiązującym prawem. Obowiązkiem zarządu jest reagowanie na zgłaszane przez działkowców problemy i w razie potrzeby podejmowanie statutowych lub ustawowych decyzji w celu przywrócenia właściwego zagospodarowania działek lub uniemożliwić zachowania sprzeczne z porządkiem ogrodowym i zasadami współżycia społecznego.

Obowiązkiem okręgów jest reagowanie w przypadku nierozwiązanych problemów w ogrodach, a także podejmowanie decyzji statutowych w sytuacjach wymagających naprawienia istniejącego stanu sprzecznego z przepisami związkowymi.

Krajowa Rada PZD zobowiązuje:

1. Zarządy ROD do:

- 1) reagowania zgodnie z obowiązującym prawem na wystąpienia działkowców;
- 2) podejmowania działań w stosunku do działkowców, których działki są zagospodarowane niezgodnie z regulaminem ROD;
- 3) wykorzystania zaleceń po Przeglądzie zagospodarowania ROD i działek w 2016 r. do eliminowania nieprawidłowości występujących w ROD;
- 4) w przypadku sporów pomiędzy działkowcami powoływania komisji mediacyjnych

do bezstronnego rozstrzygnięcia tych sporów na gruncie obowiązującego prawa;

- 5) wykonywania swych obowiązków zgodnie z posiadanymi kompetencjami w granicach określonych prawem;
 - 6) informowania okręgu o sprawach, w których zarząd ROD powinien otrzymać pomoc służb zatrudnionych w biurach okręgu;
 - 7) występowania do okręgu o podejmowanie działań, których zarząd ROD nie może podjąć, a dla rozwiązania problemu potrzebne są decyzje statutowe, które posiadają organy okręgowe.
2. Okręgowe zarządy do:
- 1) powołania komisji do spraw skarg, które powinny czynnie włączyć się w ich badanie i rozpatrywanie;
 - 2) prowadzenia rejestru skarg i zażaleń, z którego wynika terminowość i kolejne etapy ich rozpatrywania;
 - 3) wprowadzenia do obowiązków konkretnego pracownika prowadzenie całości spraw związanych ze skargami i zażaleniami;
 - 4) dokonania przeglądu wpływających do okręgu skarg z Krajowej Rady i podjęcie decyzji zgodnie z dyspozycją zawartą w wystąpieniu KR PZD;
 - 5) podejmowania decyzji statutowych w sprawach tego wymagających lub zalecanych przez organy nadrzędne Związku;
 - 6) udzielenia informacji Krajowej Radzie z wykonania powyższych zagadnień.

Krajowa Rada PZD uznaje również za konieczne, aby zostały wdrożone na każdym szczeblu organizacyjnym Związku wszystkie decyzje podjęte w tym zakresie na tym posiedzeniu.

I WICEPREZES

/-/Tadeusz JARZĘBAK

PREZES

/-/Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 24 maja 2017 r.

UCHWAŁA NR 5/XIII/2017
KRAJOWEJ RADY POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW
z dnia 24 maja 2017 r.
w sprawie powołania komisji do spraw skarg

Krajowa Rada Polskiego Związku Działkowców, działając na podstawie § 45 Statutu PZD, postanawia:

§ 1

Powołać Komisję do spraw skarg w składzie:

1. Jerzy Adamski	Łódzki
	– Przewodniczący
2. Leonard Niewiński	Pomorski
3. Józef Romanowski	Szczecin
4. Urszula Walusiak	Bydgoszcz
5. Jerzy Wdowczyk	Kalisz

§ 2

1. Do zadań Komisji należy w szczególności badanie zgłaszanych skarg, metod ich rozpatrywania, składanie dla Prezydium KR PZD ocen, wniosków i propozycji zarówno w sprawach indywidualnych jak rozwiązań systemowych.
2. Prawo kierowania spraw do Komisji posiada Prezydium KR PZD oraz Prezes PZD.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

I WICEPREZES

/-/Tadeusz JARZĘBAK

PREZES

/-/Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 24 maja 2017 r.

UCHWAŁA NR 6/XIII/2017
KRAJOWEJ RADY POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW
z dnia 24 maja 2017 r.
w sprawie zmiany uchwały Krajowej Rady PZD nr 11/III/2015 z dnia 1 października 2015 r.
w sprawie zasad funkcjonowania Funduszu Rozwoju
Rodzinnych Ogrodów Działkowych w Polskim Związku Działkowców

Krajowa Rada PZD, działając na podstawie § 155 statutu PZD postanawia:

§ 1

Dokonać zmian w uchwale Krajowej Rady PZD nr 11/III/2015 z dnia 1 października 2015 r. w sprawie zasad funkcjonowania Funduszu Rozwoju Rodzinnych Ogrodów Działkowych w Polskim Związku Działkowców wprowadzając następujące zmiany:

1) w § 4:

- a) w ust. 1) dodaje się pkt e),
 - b) w ust. 2) dodaje się pkt f) i
 - c) w ust. 3) dodaje się pkt d)
- w brzmieniu:

„sfinansowania prac geodezyjnych związanych z regulacją stanów prawnych ROD, oraz w związku z roszczeniami do gruntów ROD, w szczególności polegających na wykonywaniu stosownych pomiarów zajęcia terenu ROD, tworzeniu map aktualnego stanu użytkowania, dokonywania scaleń i podziałów nieruchomości, a także wykonywaniu nowych bądź dokonywaniu zmian planów zagospodarowania ROD.”

§ 2

Prezes Polskiego Związku Działkowców ogłosi w Biuletynie Informacyjnym jednolity tekst uchwały nr 11/III/2015 z dnia 1 października 2015 r. w sprawie zasad funkcjonowania Funduszu Roz-

woju Rodzinnych Ogrodów Działkowych w Polskim Związku Działkowców, z uwzględnieniem zmian wynikających z niniejszej uchwały.

SKARBNIK

/-/Barbara KOROLCZUK

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PREZES

/-/Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 24 maja 2017 r.

UCHWAŁA NR 7/XIII/2017
KRAJOWEJ RADY POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW
z dnia 24 maja 2017 roku
w sprawie zmiany uchwały nr 5/XII/2017 Krajowej Rady PZD
z dnia 28 lutego 2017 roku w sprawie Programu obchodów Jubileuszu
120-lecia istnienia ogrodnictwa działkowego na ziemiach polskich

Krajowa Rada Polskiego Związku Działkowców postanawia:

§ 1

Dokonać zmiany treści § 1 pkt 1) uchwały nr 5/XII/2017 Krajowej Rady PZD z dnia 28 lutego 2017 roku w sprawie Programu obchodów Jubileuszu 120-lecia istnienia ogrodnictwa działkowego na ziemiach polskich, który otrzymuje brzmienie:

I WICEPREZES

/-/Tadeusz JARZĘBAK

„Zainaugurować obchody Jubileuszu w ROD im. Powstańców Wielkopolskich w Koźminie Wielkopolskim z udziałem działaczy ze wszystkich okręgów, działkowców, a także zaproszonych gości z samorządów terytorialnych i organów Państwa”

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PREZES

/-/Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 24 maja 2017 r.

UCHWAŁA NR 8/XIII/2017
KRAJOWEJ RADY POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW
z dnia 24 maja 2017 r.
w sprawie powołania Honorowego Komitetu Organizacyjnego
obchodów Jubileuszu 120-lecia ruchu ogrodnictwa działkowego w Polsce

Krajowa Rada PZD uznając, iż Jubileusz 120-lecia ruchu ogrodnictwa działkowego w Polsce przypadający w roku 2017 jest rocznicą o wyjątkowo dużym znaczeniu dla społeczności działkowej, w której uczestniczyć powinien każdy kto wierzy w ideę ogrodnictwa działkowego, postanawia:

§ 1

Powołać Honorowy Komitet Organizacyjny obchodów Jubileuszu 120-lecia ruchu ogrodnictwa działkowego na ziemiach polskich.

§ 2

Na Przewodniczącego Honorowego Komitetu Organizacyjnego powołać Pana Eugeniusza Kondrackiego Prezesa Polskiego Związku Działkowców.

§ 3

Ustalić skład Honorowego Komitetu Organizacyjnego:

1. Tadeusz Jarzębak	I Wiceprezes PZD
2. Stanisław Zawadka	Wiceprezes PZD

3. Zdzisław Śliwa	Wiceprezes PZD	26. Antoni Kostrzewa	Honorowy Prezes
4. Barbara Korolczuk	Skarbnik PZD		OZ Mazowieckiego
5. Izabela Ożegalska	Sekretarz PZD	27. Bartłomiej Kozera	Prezes OZ Opolskiego
6. Czesław Smoczyński	Członek Prezydium	28. Stanisław Kuleta	Członek Zarządu ROD
	KR PZD		„Kąpiele Słoneczne”
7. Józef Noski	Członek Prezydium		w Grudziądzu
	KR PZD	29. Henryk Malik	Prezes OZ Sudeckiego
8. Piotr Gadzikowski	Członek Prezydium	30. Edward Miłosz	Prezes Zarządu ROD
	KR PZD		im. Derdowskiego
9. Maria Fojt	Przewodnicząca		w Kartuzach
	Krajowej Komisji	31. Janusz Moszkowski	Prezes OZ
	Rewizyjnej		we Wrocławiu
10. Bogdan Dąbrowski	Zastępca Przew.	32. Ryszard Nowak	Wiceprezes OZ
	Krajowej Komisji		w Koszalinie
	Rewizyjnej	33. Olga Ochrymiuk	Okręg Podlaski
11. Dorota Zerba	Zastępca Przew.	34. Marian Pasiński	Prezes OZ
	Krajowej Komisji		w Zielonej Górze
	Rewizyjnej	35. Krzysztof Podlewski	Prezes OZ
12. Roman Żurkowski	Sekretarz Krajowej		Mazowieckiego
	Komisji Rewizyjnej	36. Marian Praczyk	Prezes OZ w Pile
13. Ewa Błachut	Prezes OZ	37. Jan Radola	Wiceprezes OZ
	Małopolskiego		Śląskiego
14. Stanisław Bogucki	Okręg Mazowiecki	38. Józef Romanowski	Wiceprezes OZ
15. Antonina Boroń	Honorowy Prezes		w Szczecinie
	OZ Opolskiego	39. Zygmunt Sidło	ROD „Rakowiec”
16. Henryk Cieślik	Okręg w Poznaniu		w Warszawie
17. Zygmunt Czarny	Prezes Zarządu ROD	40. Marian Socala	ROD „Ursynów”
	„Słonecznik”		w Warszawie
	w Trzciance	41. Agnieszka Sycz	Prezes OZ
18. Wiktor Dąbrowski	Honorowy Prezes		Podkarpackiego
	Zarządu ROD	42. Tadeusz Śmigiel	były Prezes OZ
	„Ina” w Goleniowie		w Gorzowie Wlkp.
19. Janina Dziechciaruk	Wiceprezes OZ	43. Henryk Tomaszewski	Okręg we Wrocławiu
	w Lublinie	44. Jerzy Wdowczyk	Prezes OZ w Kaliszu
20. Elżbieta Dziedzic	Honorowy Prezes	45. Mirosław Witkowski	Prezes Zarządu ROD
	OZ PZD w Legnicy		im. Powstańców
21. Edward Galus	Prezes OZ		Wielkopolskich
	Świętokrzyskiego		w Koźminie
22. Antoni Gieczewski	Prezes Zarządu ROD		Wielkopolskim
	Przy Torze” w Łodzi	46. Czesław Wojsław	Prezes OZ Warmińsko-
23. Jan Jabłoński	Prezes Zarządu ROD		-Mazurskiego
	„Maciejowice”	47. Andrzej Wosik	Prezes OZ
	w Szczecinie		w Częstochowie
24. Zbigniew Kielak	ROD „Rynia” w Ryni		
	Okręg Mazowiecki		
25. Barbara Kokot	Prezes OZ		
	w Bydgoszczy		

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

WICEPREZES

PREZES

/-/Stanisław ZAWADKA

/-/Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 24 maja 2017 r.

III. XIV POSIEDZENIE KRAJOWEJ RADY PZD

1. Informacja

W dniu 29 czerwca 2017 r. odbyło się w Warszawie XIV posiedzenie Krajowej Rady PZD, któremu przewodniczył Eugeniusz Kondracki Prezes PZD. W posiedzeniu udział wzięła Maria Fojt Przewodnicząca Krajowej Komisji Rewizyjnej PZD.

Pierwszym merytorycznym punktem porządku obrad było sprawozdanie finansowe PZD za 2016 r. sporządzone na podstawie sprawozdań z ROD, jednostek terenowych i jednostki krajowej. Opinię na temat sprawozdania przedstawiła Przewodnicząca Barbara Korolczuk – Skarbnik PZD, Przewodnicząca Komisji Polityki Finansowej KR PZD. Przewodnicząca Krajowej Komisji Rewizyjnej Maria Fojt przedstawiła ocenę sprawozdania na podstawie badania, które przeprowadziła Krajowa Komisja Rewizyjna i w imieniu Komisji wniosła o zatwierdzenie sprawozdania.

Krajowa Rada dokonała oceny walnych zebrań sprawozdawczych w ROD stwierdzając w przyjętej uchwale, że wypełniły one statutowe zadania, były w większości dobrze przygotowane i przeprowadzone.

Krajowa Rada oceniając inwestycje w ROD w 2016 r. stwierdziła, że potrzeby w ogrodach przerastają możliwości finansowe działkowców i konieczne jest poszukiwanie dodatkowych źródeł finansowania.

Z okazji 120-lecia ogrodnictwa działkowego w Polsce Krajowa Rada ustanowiła Medal, którym będą uhonorowane osoby zasłużone dla rozwoju ogrodów działkowych.

Krajowa Rada nadała sztandar rodzinnym ogrodom działkowym w Świnoujściu oraz ROD „Nasza Przyszłość” w Radzionkowie.

2. Porządek obrad

1. Otwarcie posiedzenia.
2. Przyjęcie porządku obrad.
3. Wybór komisji uchwał i wniosków.
4. Stwierdzenie prawomocności obrad.
5. Sprawozdanie finansowe PZD za 2016 r.
 - 1) przedstawienie sprawozdania,
 - 2) opinia Komisji Polityki Finansowej KR PZD,
 - 3) ocena i wnioski Krajowej Komisji Rewizyjnej PZD.
6. Dyskusja.
7. Ocena walnych zebrań sprawozdawczych w ROD w 2017 r.
8. Realizacja inwestycji i remontów w ROD w 2016 r.
9. Uchwała w sprawie ustanowienia i trybu nadawania Medalu z okazji 120-lecia ogrodnictwa działkowego w Polsce.
10. Informacje z prac Komisji do spraw skarg Krajowej Rady PZD.
11. Dyskusja.
12. Nadanie sztandaru.
13. Rejestracja zmian w regulaminie OZ.
14. Podjęcie uchwał.
15. Sprawy różne.
16. Zakończenie posiedzenia.

3. Komisja uchwał i wniosków

1. Tadeusz Jarzębak	- Szczecin	4. Robert Klimaszewski	- Poznań
	Przewodniczący	5. Leonard Niewiński	- Gdańsk
2. Agnieszka Sycz	- Podkarpacki	6. Krzysztof Podlewski	- Mazowiecki
3. Edward Galus	- Świętokrzyski	7. Jan Radoła	- Śląski

4. Ocena walnych zebrań sprawozdawczych w ROD

Ocena walnych zebrań sprawozdawczych w ROD w 2017 roku

Ocena walnych zebrań sprawozdawczych została przygotowana na podstawie informacji nadesłanych ze wszystkich okręgów, które podsumowały i oceniły przygotowanie i przebieg walnych zebrań sprawozdawczych w 2017 roku na posiedzeniach Okręgowych Zarządów w maju i czerwcu br.

Prezydium Krajowej Rady PZD Uchwałą Nr 335/2015 z dnia 17 grudnia 2015 r. wprowadziło wytyczne i druki do przeprowadzenia walnych zebrań sprawozdawczych w ROD w latach 2016, 2017 i 2018. Wytyczne opublikowane zostały w Biuletynie nr 1/2016, a ponadto razem z drukami opublikowano w odrębnej broszurze pt. „Wytyczne i druki do przeprowadzenia walnych zebrań sprawozdawczych w ROD w latach 2016 – 2018”, która została dostarczona do wszystkich jednostek organizacyjnych PZD.

Wytyczne i druki były aktualne dla walnych zebrań sprawozdawczych, które odbyły się w 2017 r. Jedynym nowym dokumentem jest wzór uchwały walnego zebrania w sprawie wniosku o przyznanie dotacji z Funduszu Rozwoju ROD. Komplet obowiązujących formularzy do wykorzystania w czasie walnego zebrania lub konferencji delegatów w roku 2017 został załączony do Biuletynu Informacyjnego nr 8/2016 i przekazany do wszystkich ROD. Ponadto Krajowa Rada wydrukowała i dostarczyła kartki zaproszeń na walne w ilości dla wszystkich działkowców ponosząc koszty ich wydruku.

Działania OZ przed walnymi zebraniem

We wszystkich okręgach powołano zespoły do obsługi walnych zebrań składające się z członków okręgowych zarządów, członków okręgowych komisji rewizyjnych oraz pracowników merytorycznych okręgów. Członkowie zespołów do obsługi walnych zebrań sprawozdawczych zostali dobrze przeszkoleni na organizowanych przez okręgi naraдах szkoleniowych. Przeprowadzono również cykl szkoleń dla członków zarządów ROD i komisji rewizyjnych.

Zagadnienia omawiane na szkoleniach prowadzonych w okręgach

Omawiano przede wszystkim sposób prawidłowego przygotowania dokumentów sprawozdawczych, projektów uchwał, obowiązki zarządów oraz komisji rewizyjnych rod wynikające

z ze statutu PZD, zadania inwestycyjne i remontowe oraz sposoby pozyskiwania środków na ich realizację, dotacje z OZ i KR, sprawy terenowo prawne - regulacja wniosków z art. 76 ustawy oraz sprawy roszczeniowe, problem śmieci – opłaty, zasady utylizacji. Szczególny nacisk kładziono na przybliżenie osobom obsługującym sytuacji Związku, na które w tym roku składały się głównie ataki medialne Związek, a ich skutki dotyczącą całego środowiska działkowego. Poza atakami medialnymi istotne znaczenia miało interpelacje poselskie T. Cimoszewicza, B. Małeckiej-Libery, A. Gosiewskiego, M. Horały, J. Muchy, bowiem niosą za sobą groźbę zmiany ustawy o ROD. W tej sytuacji na szkoleniach przedstawiano również działania, jakie są konieczne do podjęcia. Okręgi wyposażały osoby obsługujące w pomocne w obsłudze walnego zebrania materiały.

Głównym zadaniem osób powołanych do obsługi walnych zebrań w ROD przed walnymi zebraniem był przede wszystkim ich udział w posiedzeniu zarządu ROD- wszystkie okręgi podkreśliły, że uczestnictwo w posiedzeniach pozwoliło na zapoznanie się z aktualną sytuacją w ROD i lepsze zrozumienie specyfiki obsługi walnego zebrania w konkretnym ROD. Obsługujący zebrania służyli pomocą w przygotowaniu dokumentów na walne zebrania, weryfikowali dokumenty pod względem formalno-prawnym oraz czuwali nad przebiegiem walnego zebrania, aby odbywało się w zgodzie z regulacjami związkowymi. Na szkoleniach zalecono osobom obsługującym zebrania aktywny w nich udział oraz bezzwłoczne reagowanie na pojawiające się problemy w omawianych sprawach.

Przygotowanie osób wyznaczonych do obsługi walnych zebrań, a szczególnie kontakty tych osób z zarządami ROD w okresie przygotowywania walnych zebrań przyczyniły się do dużo wyższego niż w latach poprzednich ich poziomu merytorycznego.

Przygotowanie i zwołanie walnych zebrań pod względem zgodności z przepisami związkowymi

W ocenie członków zespołów obsługujących walne zebrania zostały dobrze przygotowane. Zarządy przygotowując zebrania we współpracy z okręgowymi zarządami korzystały w wytycznych i wzorów druków przyjętych przez Prezydium KR PZD zarządy ROD i komisje rewizyjne

przygotowały poprawnie na walne zebrania dokumenty sprawozdawcze z działalności za rok 2016 oraz projekty uchwał na rok 2016 (Częstochowa, Legnica, Koszalin, Lublin, Łódzki, Piła, Szczecin, Wrocław, Zielona Góra, Warmińsko-Mazurski, Świętokrzyski, Śląski, Słupsk, Sudecki).

Zarządy wcześniej zadbały aby przygotować kandydatów na przewodniczący walnych zebrań oraz kandydatów do komisji mandatowej, uchwał i wniosków oraz projekty uchwał, co miało duży wpływ na sprawność przeprowadzenia i czas trwania zebrania. W zdecydowanej większości przypadków walne zebrania sprawozdawcze przygotowane zostały i zwołane w zgodzie i na podstawie obowiązujących przepisów.

Obsługujący w Pomorskim stwierdzali, że występowały przypadki niewyłożenia dokumentów sprawozdawczych do wglądu, a część z nich była niekompletna. Bydgoszcz zauważa, że sprawozdania merytoryczne zarządów nie zawsze zawierają ocenę pracy zarządu, a brak oceny stopnia realizacji planu pracy wskazuje na bardzo pobieżną ocenę komisji rewizyjnych

W dwóch przypadkach w Okręgu w Koszalinie oraz Łódzkim Prezydium OZ stwierdziły nieważność zebrań z powodu niezgodnego z przepisami zwołania: w Łódzkim tylko część zawiadomień została doręczona osobiście, pozostałe zostały pozostawione w drzwiach altan ogrodowych lub furtkach do działek.

Przebieg walnych zebrań – wypełnienie zadań statutowych, ważność walnych zebrań

W 2017 roku kampania sprawozdawcza w ROD osiągnęła założony cel i spełniła wymogi statutowe w zakresie corocznego rozliczania organów ze swoimi działkowcami. Na walnych zebraniach była przygotowana odpowiednia dokumentacja sprawozdawcza za 2016 r. wraz z projektami uchwał, plan pracy, preliminarz finansowy i inne dokumenty na 2017 rok.

Powtórzonych zostało 31 zebrań. Główne powody, dla których były powtarzane to nieprzygotowanie dokumentów sprawozdawczych, niewłaściwe zawiadomienie członków PZD, nie uchwalenie preliminarza i planu pracy (Poznań), czy też nieprzyjęcie sprawozdania merytorycznego i finansowego Zarządu ROD (Sudecki, Poznań), rezygnacja członków zarządu ROD (Śląski).

Wnioski pod adresem OZ i KR

Członkowie PZD na walnych zebraniach zgłaszali postulaty zarówno do OZ, jak i KR PZD.

Do OZ:

- Dofinansowanie prowadzonych inwestycji (Kalisz, Legnica, Lublin)
- Wsparcie finansowe w organizacji „Dni Działkowca”, jubileuszy ROD oraz 120-lecia ruchu ogrodnictwa działkowego (Legnica)
- Dokończenie regulacji prawnych ROD (Kalisz, Lublin, Piła)
- Udzielanie pomocy prawnej zarządom ROD w rozwiązywaniu sporów z działkowcami nieprzestrzegającymi przepisów prawnych (Lublin)
- Pomoc w wypracowaniu metod walki z dzikimi zwierzętami, bezdomnymi kotami i utrzymywaniem psów w ROD (Lublin)
- Pomoc w rozstrzyganiu konfliktów ogrodowych (Lublin)
- Interwencja w Urzędzie miasta w sprawie poprawy stanu dróg dojazdowych do ROD (Piła)
- Poprawa poziomu merytorycznego narad i szkoleń (Podlaski)

W stosunku do KR:

- Żądanie nowelizacji statutu PZD w zakresie stosowania środków dyscyplinarnych wobec działkowców (Koszalin, Pomorski)
- Wprowadzenie możliwości obciążenia opłatą osób, które nie przestrzegają obowiązku segregowania odpadów (Koszalin)
- Pozostawienie zarządowi decyzji co do sposobu wykorzystania wypracowanej nadwyżki finansowej – na fundusz statutowy lub fundusz rozwoju (Koszalin)
- Zmiana ustawy o porządku i czystości w gminach, na podstawie której niektóre związki międzygminne ustaliły znaczne podwyżki za gospodarowanie odpadami w ROD poprzez ustalenie opłaty ryczałtowej rocznej (Poznań)
- Skuteczniejsze egzekwowanie od działkowców lekceważących obowiązki wynikające z regulaminu ROD dotyczącego zagospodarowania działek (Legnica)
- Opracowanie nowych wytycznych wraz z instrukcją w sprawie archiwizacji dokumentów dla zarządów ROD (Legnica)
- dalsza skuteczna obrona praw działkowców, ogrodów i Związku (Lublin, Podkarpacki, Opolski)
- Zmniejszenie biurokracji w ROD (Koszalin, Opolski, Podkarpacki, Podlaski, Elbląg, Śląski)
- Podjęcie działań mających na celu pozyskanie w szeregach struktur młodych ludzi, których wie-

dza i umiejętności będą przydatne dla ogrodów (Śląski)

- Szersza współpraca Związku z innymi organizacjami społecznymi działającymi na rzecz propagowania ogrodnictwa oraz ochrony przyrody, co w obliczu narastających zagrożeń związanych z degradacją środowiska jest konieczne, aby kształtować świadomość ekologiczną w społeczeństwie (Śląski)
- Poszukiwanie rozwiązań służących tworzeniu warunków do zatrudniania fachowców, którzy mogliby administrować ROD (Elbląg)
- Zniesienie obowiązku informowania działkowców o terminie i miejscu walnego zebrania za pomocą imiennych powiadomień (Opolski)
- Oczekiwanie na „Poradnik Prezesa Zarządu ROD” (Legnica)
- Zmiana przepisów dotyczących spalania na działkach – powrót do poprzednich przepisów pozwalających na spalanie chorych części roślin (Szczecin)
- Utrzymanie istniejącej oferty wydawnictw związkowych, szczególnie „Aktualności związkowych” (Lublin)

Problemy poruszane przez działkowców w dyskusji

1. Indywidualne problemy ROD (wszystkie okręgi)
2. Problem wywozu śmieci z ROD (wszystkie okręgi)
3. Bezpieczeństwo w ROD, zapobieganie włamaniom i kradzieżom na działkach (Wrocław, Zielona Góra, Łódzki, Małopolski)
4. Przestrzeganie statutu, regulaminu ROD (psy, koty, przerastające gałęzie, żywopłoty, zakłócanie spokoju, grill, wyłączanie prądu na zimę – wszystkie okręgi)
5. Inwestycje i remonty w ROD (Częstochowa, Zielona Góra, Piła, Sudecki, Świętokrzyski, Wrocław)
6. Pozyskiwanie środków na inwestycje (Zielona Góra, Piła, Sudecki, Świętokrzyski, Wrocław)
7. Egzekwowanie zaległości w opłatach ogrodowych przez zarząd ROD w odniesieniu szczególnie do działkowców, którzy mają je stale (Świętokrzyski)
8. Sytuacja prawna gruntów, na których położone są ROD (Mazowiecki)
9. Nowe zasady wycinki drzew (Lublin, Podkarpacki)
10. Utrzymanie porządku w ROD i poza ogrodzeniem, podrzucanie śmieci (Podkarpacki)

11. Propozycje zorganizowania jubileuszy ogrodowych oraz obchodów 120-lecia ogrodnictwa działkowego (Lublin, Legnica)
12. Ataki medialne na Związek – działkowcy nie kryli oburzenia manipulowania faktami przez media i pokazywania fałszywego wizerunku obrazu ogrodów działkowych i Związku (Lublin, Opolski, Pomorski)
13. Znaleźnienie najtańszych rozwiązań uregulowania problemu zagospodarowania ściętych gałęzi i skoszonej trawy (Łódzki, Małopolski)
14. Sposoby pozyskiwania odszkodowań za szkody spowodowane przez dziką zwierzynę (Podkarpacki)
15. Integracja środowiska działkowego (Legnica)

Atmosfera podczas zebrań

Wszystkie okręgi informują o tym, że zebrania przebiegały spokojnie, w pozytywnej atmosferze na walnych zebraniach i takim też nastawieniu do Związku.

Znaczenie dla pozytywnej atmosfery miały przygotowane poprawnie i czytelnie dokumenty sprawozdawcze, merytoryczne udzielanie odpowiedzi na pytania oraz zgodne z przepisami prowadzenie zebrania przez przewodniczących.

W niektórych przypadkach atmosfera była ożywiona ze względu na poruszanie tematów istotnych dla działkowców, czyli opłat ogrodowych, planowanych inwestycji oraz partycypacji w nich działkowców. Tam gdzie były podwyższane opłaty ogrodowe, działkowcy wymagali szczegółowego uzasadnienia, co wywoływało dyskusje (Lublin, Poznań)

Obsługujący zebrania podkreślali przyjazne i pozytywne nastawienie działkowców do Związku.

Zainteresowanie sprawami ogólnozwiązkowymi i aktualnymi wydarzeniami wokół Związku

Osoby obsługujące walne zebranie z ramienia OZ przedstawiały aktualną sytuację, która wytworzyła się wokół Związku i ogrodów działkowych wykreowana przede wszystkim, przez media.

Przeważnie działkowcy wykazują zainteresowanie sprawami ogólnozwiązkowymi, szczególnie dotyczące ataków na Związek. Popierają działania Związku w sprawie obrony przed atakami medialnymi. Stopień zainteresowania sprawami Związku jest różny.

Działkowcy wyrażają sprzeciw kampanii medialnej pokazującej PZD w złym świetle i na tę okoliczność podejmują stanowiska (Piła, Poznań, Świętokrzyski, Sudecki, Zielona Góra).

Działkowcy sami nie podejmowali tematów dotyczących spraw związkowych, ale chętnie słuchali informacji przekazywanych przez obsługujących zebrania. Tematów ogólnozwiązkowych nie podejmowały również zarządy ROD, cała wiedza o sytuacji Związku pochodziła tylko od osób obsługujących walne zebranie (Bydgoszcz, Łódźki, Mazowiecki, Podkarpacki)

Działkowcy akceptują działania podejmowane przez Związek deklarując pozostanie w strukturach PZD, ponieważ widzą korzyści z pozostania w zaufanej, silnej organizacji (Częstochowa, Kalisz, Lublin, Słupsk, Świętokrzyski)

Poznań informuje, że działkowcy są bardzo zainteresowani informacjami o dokonaniach Związku, o wydarzeniach organizowanych lub współorganizowanych przez OZ, o pozytywnej, dającej efekty współpracy z samorządami.

Koszalin informuje o zainteresowaniu sprawami Związku na walnych zebraniach, a w szczególności atakami medialnymi sugerując skierowanie pozwów przeciwko opluwającym Związek i dobre przygotowanie się do rozprawy.

Zanotowano również, że:

- Szczecin i Mazowiecki wyraźnie zaznaczają, że działkowcy nie są zainteresowani sprawami ogólnozwiązkowymi i aktualnymi wydarzeniami. Interesuje ich tylko sprawa kosztów wywozu śmieci i świadczeń dla członków zarządu ROD.
- Gorzów zauważa, że działkowców bardziej od sytuacji PZD interesowały sprawy własnego ogrodu. Są już zmęczeni ciągłymi atakami na Związek przez co widoczne jest zobojętnienie.
- Podkarpacki i Szczecin informują, że działkowcy są przekonani, że Związek stoi na straży ich praw i nie muszą się interesować jego sprawami.
- W trakcie zebrań nie odnotowano negatywnych wypowiedzi w odniesieniu do spraw podejmowanych przez Związek. Nie mniej jednak jest małe zainteresowanie sprawami Związku (Elbląg, Gorzów, Legnica, Podlaski)

Uchwalanie lub stwierdzanie nieważności uchwał walnych zebrań

Po otrzymaniu dokumentacji z walnych zebrań uchwały podjęte przez walne zebrania zostały zweryfikowane w OZ PZD. Prezydium OZ unieważniło 141 uchwał podjętych niezgodnie z przepisami związkowymi. Najwięcej uchwał walnych zebrań unieważniło Prezydium OZ we Wrocławiu, bo 40,

w Szczecinie – 25, w Bydgoszczy - 15, Śląski- 10, Małopolski 9.

Wszystkie podjęte uchwały były zgodne z prawem w 11 okręgach: w Częstochowie, Gorzowie, Kaliszu, Legnicy, Lublinie, Pile, Łódzkim, Słupsku, Sudeckim, Świętokrzyskim i Warmińsko-Mazurskim.

Przesłanki stwierdzenia nieważności uchwał:

- powoływanie się na niewłaściwe podstawy prawne (Bydgoszcz, Małopolski)
- źle naliczana opłata energetyczna (Bydgoszcz, Toruńsko-Włocławski)
- nadawanie zarządowi ROD dodatkowych kompetencji (Bydgoszcz, Szczecin)
- wprowadzanie opłat nieobjętych przepisami związkowymi (Małopolski, Podkarpacki, Szczecin, Toruńsko-Włocławski)
- odwołanie członka zarządu ROD (Szczecin)
- przeznaczenia środków z Funduszu Oświatowego na Fundusz Rozwoju (Podkarpacki)
- wprowadzenie opłat karnych za nieprzestrzeganie Regulaminu ROD (Poznań)
- wprowadzenie opłaty zimowej dla osób zamieszkujących na terenie ROD (Poznań)
- ustalenie wysokości składki członkowskiej (Poznań, Szczecin)
- wprowadzenie opłaty na konserwację alei ogrodowych w zależności od częstotliwości wjazdu na teren ROD (Poznań)
- ustalenie wysokości rezerwy kasowej na 2017 rok (Podkarpacki)
- niezgodność z przepisami związkowymi (w Mazowieckim unieważniono uchwałę walnego zebrania, które powołało zespół składających się z działkowców, któremu nadano uprawnienia do wypowiedzania się i reprezentowania ROD przed wszelkimi instytucjami i urzędami w sprawie likwidacji ROD)
- wynajęcie świetlicy i opłaty podczas wynajmu świetlicy (Śląski)
- ustalanie wysokości opłaty ogrodowej dla nowego działkowca (Opolski, Śląski)
- uchwalenie obowiązkowych prac na rzecz ROD oraz kwoty ekwiwalentu za nieprzepracowane godziny (Opolski)
- zwiększenie składu zarządu ROD ponad limit uchwalony przez walne zebranie sprawozdawczo-wyborcze (Opolski, Szczecin)
- spłaty zaciągniętej pożyczki z KR środkami uzyskanymi z odszkodowania za częściową likwidację ROD pod inwestycję drogową (Koszalin)

- zwolnienia z wnoszenia opłaty ogrodowej członków zarządu (Szczecin, Wrocław)
- opłaty za wywóz śmieci od osób zamieszkujących i osób przebywających w okresie letnim na terenie działek (Szczecin)
- opłat dla osób korzystających z działki całorocznie (Szczecin)
- wprowadzenie zakazu korzystania ze sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz słuchania muzyki (Śląski)
- niezgodne z prawem dysponowanie środkami Funduszu Rozwoju (Wrocław)

Dane statystyczne

Łącznie odbyło się **4 625** walnych zebrań, w tym 67 konferencji delegatów. Walne zebrania **nie odbyły się w 23** ROD. Głównie chodzi tutaj o te ogrody, które nie utrzymują kontaktów z Okręgiem (2 w Koszalinie, 5 w Podkarpackim) lub są w trakcie likwidacji (1 w Kaliszu, 2 w Lublinie)

W statutowym terminie, do 15 maja 2017 r. odbyło się **4 536** zebrań. Za zgodą prezydium OZ po terminie odbyło się **89** zebrań. W **4** ROD w Pomorskim walne zostały przeprowadzone po terminie **bez zgody Prezydium OZ**.

Walne zebrania odbyte w I terminie musiały mieć frekwencję ponad 50%, a takich zebrań było **223**. Najwięcej zebrań w I terminie odbyło się w Okręgu Śląskim – 41, w Małopolskim – 25, Łódzkim – 20, a we Wrocławiu i Zielonej Górze wszystkie zebrania odbyły się w drugim terminie.

W 10 okręgach przedstawiciele powołanych przez OZ zespołów obsłużyli wszystkie zebrania: Kalisz, Legnica, Opolski, Piła, Podkarpacki, Poznań, Słupsk, Sudecki, Szczecin, Warmińsko-Mazurski i Wrocław. W pozostałych 16 okręgach łącznie **nie obsłużono 200** zebrań. Najwięcej zebrań nie obsłużono w Okręgu Mazowieckim – 83, co stanowi **18,61 %** odbytych zebrań w Okręgu, na drugim miejscu Śląski – 44 – 7,3% odbytych zebrań.

Powody nieobsłużenia zebrań:

- błędnie podana data zebrania (Gorzów Wlkp., Koszalin, Mazowiecki),
- przypadek losowy (Bydgoszcz, Elbląg, Lublin, Łódzki, Małopolski, Opolski, Pomorski, Świętokrzyski, Śląski),
- Nakładanie się terminów (Bydgoszcz, Koszalin, Lublin, Mazowiecki, Pomorski, Śląski, Świętokrzyski),
- niepowiadomienie OZ o terminie zebrania (Lublin, Małopolski, Pomorski),

- zbyt późne powiadomienie OZ o terminie zebrania (Łódzki, Mazowiecki, Śląski),
- Nie wywiązywanie się członków zespołu z przyjętych obowiązków (Mazowiecki),
- Pomylenie terminu przez obsługującego (Zielona Góra).

Frekwencja członków PZD kształtowała się w granicach od 4,2% w Szczecinie do 82,3 w jednym z ogrodów w Kaliszu. Średnia frekwencja na walnych zebraniach w ROD wyniosła 29,64 %. Najniższą frekwencję zgłosiły Okręgi: w Koszalinie – 12%, w Gorzowie Wlkp. 18%, a najwyższą Kalisz – 49%.

Na konferencjach delegatów od 56,8% w Szczecinie nawet do 92% (Sudecki). Większość okręgów ocenia poziom frekwencji jako porównywalny z poprzednimi latami. O spadku informują okręgi w Bydgoszczy, Podkarpackim, Szczecinie i we Wrocławiu.

Podkarpacki i Szczecin z niepokojem informują o spadającej frekwencji na walnych zebraniach uznając, że obowiązek członka zwyczajnego dotyczący czynnego udziału w życiu PZD jest niewystarczający. W praktyce niewielka liczba osób na walnym zebraniu podejmuje istotne decyzje dotyczące wszystkich działkowców w ogrodzie.

Na tegorocznych walnych zebraniach w **507 ROD** przeprowadzono wybory uzupełniające do organów ROD, a także delegatów na zjazdy okręgowe. Lublin poinformował o wyborach uzupełniających do zarządów w 58 ROD, Małopolski w 56, Mazowiecki w 48 ROD, Poznań w 46 ROD.

Nastąpiło łącznie **91** zamian dokooptowanych członków organów w 48 ROD. W Elblągu dokonano 22 zamian w 15 ROD, w Zielonej Górze 9 w 9 ROD, we Wrocławiu 17, a w Opolskim 6 w 6 ROD.

Goście na walnych zebraniach

W niektórych walnych zebraniach sprawozdawczych uczestniczyli przedstawiciele instytucji zewnętrznych, którzy pozytywnie wypowiadali się o roli ogrodów działkowych:

- straży miejskiej samorządu terytorialnego (policji) (Bydgoszcz, Gorzów, Częstochowa, Elbląg, Gdańsk, Kalisz, Legnica, Koszalin, Małopolski, Mazowiecki, Opolski, Piła, Podkarpacki, Poznań, Słupsk, Śląski, Wrocław, Warmińsko-Mazurski, Zielona Góra – 19 OZ),
- straży pożarnej (Piła),
- prezydenci miast (Koszalin, Podlaski),
- burmistrzowie (Koszalin, Kalisz, Wrocław, Toruńsko-Włocławski, Poznań, Piła),

- poseł PSL - Krzysztof Paszczyk (Poznań),
- urzędów odpowiedzialnych za ochronę środowiska oraz gospodarkę odpadami na terenie gminy (Sudecki),
- spółdzielni mieszkaniowych, rad osiedli (Opolski, Podkarpacki, Wrocław).

Błędy popełniane w przygotowaniu, zwołaniu i przeprowadzeniu walnych zebrań:

- 1) Zdarza się, że nie są wykorzystywane druki opracowane i przesłane przez KR PZD do każdego ogrodu. Okręgi informują, że w ogrodach, w których korzystano z druków i wytycznych, zebrania zostały przeprowadzone poprawnie i podjęto prawidłowe uchwały, w tych które samodzielnie tworzyły uchwały niezbędna była ingerencja prezydium okręgowego zarządu. Oznacza to, że zarządy nie korzystają z literatury i materiałów przygotowywanych specjalnie dla nich przez prawników Związku. Nadal są ustalane opłaty, które nie wynikają z prawa związkowego. Takie uchwały są z mocy prawa nieważne i prezydium okręgowych zarządów winny to stwierdzać, ale także powinny wyciągać konsekwencje statutowe, jeśli te przypadki powtarzają się co roku w tym samym ROD.
- 2) Na zebraniach przeważnie jest niska frekwencja, a są podejmowane ważne uchwały np. w sprawie zadania inwestycyjnego – warto przemyśleć wprowadzenie rozwiązania wymagającego wyższej frekwencji przy podejmowaniu tego typu uchwał wywołujących dodatkowe skutki finansowe dla działkowców.
- 3) Często zarządy ROD same uniemożliwiają obsługę walnego zebrania, ponieważ nie informują o terminie jego odbycia. Efektem nie uzgadniania terminów odbycia walnego jest też nagromadzenie zebrań w jeden dzień, a brak obsługi skutkuje brakiem możliwości oceny przebiegu takiego zebrania. Efektem tego typu działań jest również niekompletność oceny okręgowych zarządów, gdyż nie obejmuje ona wszystkich walnych zebrań, jakie odbyły się w danym okręgu.
- 4) Opieszałość zarządów w przekazywaniu dokumentów z walnych zebrań, na co mają 14 dni od zakończenia zebrania. Dochodzi do sytuacji jak np. w Łódzkim, gdzie na posiedzeniu OZ dokonano podsumowania i oceny walnych zebrań uwzględniając 48 informacji od obsługujących.

Wnioski:

1. Działania okręgów podejmowane przed walnymi zebraniem mają kluczowy wpływ na prze-

bieg kampanii sprawozdawczej w ogrodzie. Dobrze przygotowanie osób powołanych do składu zespołu obsługującego walne zebrania, ze szczególnym uwzględnieniem wytycznych Prezydium KR PZD, ma wymierny wpływ na wyniki przeprowadzonych zebrań w ROD, dlatego też coroczne przeprowadzenie szkoleń jest obligatoryjne. Sytuacja wokół Związku i ogrodów zmienia się dynamicznie, a walne zebranie jest doskonałą okazją, żeby działkowcy mogli uzyskać bieżące informacje na te tematy. Osoby obsługujące muszą posiadać wiedzę na ten temat, która m.in. jest przekazywana na szkoleniach, aby właściwie wyposażać je w aktualną wiedzę, nie tylko dotyczącą przepisów prawnych, ale również aktualnych problemów Związku, działań Związku na rzecz ogrodów i działkowców, aktualnych problemów rodzinnych ogrodów działkowych, zadań i roli organów Związku w służbie działkowców. W ostatnim roku wyjątkowo dużo działo się wokół Związku. Ataki medialne nasilają się, a działkowcy muszą wiedzieć czemu one służą i jakie mogą wynikać z tego konsekwencje. Kilka Okręgów informuje o tym, że gdyby nie osoby obsługujące walne zebrania – działkowcy nie mieliby pojęcia o aktualnej sytuacji wokół ogrodów i Związku.

2. Niepokojącym zjawiskiem jest postępujący brak zainteresowania sprawami Związku widoczny na walnych zebraniach. Działkowcy w kilku okręgach nie są zainteresowani sprawami Związku, nie chcą o tym wiedzieć, bowiem uznają, że sprawami jakichkolwiek zagrożeń powinny zajmować się struktury Związku, a nie oni.
3. Praktykowane w PZD metody przygotowań do kampanii walnych zebrań są skuteczne, z roku na rok przynoszące coraz więcej pozytywnych efektów, dlatego należy je kontynuować w kolejnych latach.
4. Zarządy ROD, które przygotowywały je w oparciu o materiały wydane przez KR PZD wspomagane przez członków zespołów do obsługi walnych zebrań powołanych przez OZ oraz przeprowadzone szkolenia w większości dobrze przygotowały walne zebrania w 2017 roku. Według oceny większości okręgów z roku na rok wzrasta świadomość prawna zarządów ROD co jest widoczne przygotowanych i przeprowadzonych walnych zebrań sprawozdawczych. Okręgi uznały również, że duży wpływ na to mają wydane przez Prezydium Krajowej

Rady w 2015 roku wytyczne do przeprowadzenia walnych zebrań sprawozdawczych na okres kadencji oraz wzorów wszystkich druków, które w formie wkładki do bezpośredniego wykorzystania zostały dołączone do Biuletynu Informacyjnego nr 8/2016. KR przesłała również do okręgów wersję elektroniczną druków dokumentów na walne zebrania sprawozdawcze, a one aby przekazywały zarządom ROD, co również ułatwiło pracę.

5. W tegorocznej kampanii sprawozdawczej wyjątkowo duże znaczenie miał udział osób obsługujących ze strony OZ, których rola polegała również na przekazaniu wiedzy o aktualnej sytuacji Związku. W większości okręgów osoby obsługujące były dobrze przygotowane, dzięki czemu działkowcy stwierdzali, że dowiedzieli się od nich wszystkiego, co powinni wiedzieć o nowym zagrożeniu wynikającym z ataków medialnych oraz interpelacji poselskich sugerujących zmianę ustawy o ROD.

Obsługa walnych zebrań stanowi nadal problem. W 16 okręgach nie zostało obsłużonych 200 zebrań. Jak w ubiegłym roku najgorsza sytuacja jest w Mazowieckim, gdzie nie obsłużono 83 zebrań. Problemem w Okręgu Mazowieckim są nie tyle nakładające się terminy zebrań, co niewywiązywanie się z obowiązków członków zespołu obsługujących walne zebranie, co Okręg powinien uwzględnić przy ustalaniu składu zespołu w kolejnych latach. Konieczna jest zmiana metody wyznaczania osób do obsługi walnych zebrań tak, aby w przyszłości zapewnić pełną ich obsługę.

6. Prowadzenie kalendarza zebrań nie wszędzie się sprawdziło, gdyż okręgi, w których najmniej zebrań było obsłużonych tłumaczyły to ich spiętrzeniem, nawet kilkudziesięciu w jednym terminie, co w praktyce uniemożliwiało ich obsługę.
7. Istnieje problem nie zawiadomienia okręgu o terminie i miejscu walnego zebrania. Zarząd ROD, który nie spełnił tego obowiązku działa na szkodę działkowców. Prezydium OZ winno w takich sytuacjach działać konsekwentnie i podejmować decyzje statutowe.
8. Walne zebrania nadal podejmują uchwały niezgodne z obowiązującymi przepisami prawnymi. Prezydium OZ stwierdziły nieważność tych uchwał albo częściowo zmieniały, co wskazuje na efektywne działanie w okręgach zespo-

łów weryfikujących dokumenty z walnych zebrań. Wskazana liczba unieważnionych uchwał wzrosła, bowiem do czasu dokonywania oceny walnych zebrań nieeliczne ogrody nie złożyły jeszcze dokumentów z walnego zebrania, a podczas oceny kampanii walnych zebrań OZ polegały na informacjach od osoby obsługującej.

9. Walne zebrania sprawozdawcze nie odbyły się w 23 ROD. Chodzi tu głównie o ogrody, które nie utrzymują z okręgiem kontaktu, a w tej sytuacji prezydium okręgowych zarządów winno rozważyć podjęcie uchwały o likwidacji prawnej tych ogrodów i zwracać się z wnioskami do KR o wykreślenie tych ROD z Rejestru.
10. Widocznym problemem w ROD, o czym informują okręgi, jest kurcząca się liczba aktywności w związku. Tymczasem obecnie mimo widocznej zmiany pokoleniowej na działkach, młodzi ludzie nie angażują się w żaden sposób w życie ROD, co jest widoczne również w nieuczestniczeniu w walnych zebraniach. Konieczne jest podjęcie działań mających na celu pozyskanie w szeregi struktur młodych ludzi, którzy wiedza i umiejętności będą przydatne dla ogrodów.
11. Walne zebrania sprawozdawcze w 2017 roku wypełniły statutowe obowiązki, a pojedyncze przypadki odstępstw od zasad ustalonych zostały przeanalizowane i wyeliminowane przez prezydium okręgowych zarządów.
12. Poziom i jakość przygotowań w większości okręgów wypełnia wymagania zawarte w przepisach związkowych. Wynika z tego, że okręgi mają świadomość rangi wydarzenia i wiedzą, że przedsięwzięcie, jakim jest analizowany etap działań, ma olbrzymi wpływ na sprawny i efektywny przebieg walnych zebrań sprawozdawczych w ROD oraz na końcowy ich wynik.
13. Jakość odbytych zebrań sprawozdawczych w ROD oraz większość wniosków z postulatów działkowców wnoszonych na tych zebraniach wskazują, że w dalszej działalności Związku należy kontynuować dotychczasowe działania i dobre praktyki, które są bardzo pomocne dla prawidłowego funkcjonowania ROD, a szczególnie zarządów.

Krajowa Rada PZD

Warszawa, dnia 29 czerwca 2017 r.

5. Realizacja inwestycji i remontów w ROD w 2016 r.

INFORMACJE OGÓLNE

Uchwałą nr 263/2015 Prezydium Krajowej Rady PZD z dnia 20 października 2015 w sprawie sporządzania sprawozdań z planu i realizacji inwestycji i remontów w ROD, okręgowe zarządy PZD zobowiązane były do przekazywania do Krajowej Rady PZD sprawozdań w zakresie wykonania przez rodzinne ogrody działkowe przyjętych planów inwestycji i remontów. Termin nadsyłania ww. sprawozdań został określony w uchwale na 30 kwietnia każdego roku.

Większość okręgowych zarządów PZD przekazała powyższe sprawozdania w wyznaczonym terminie. Jedynie 9 okręgowych zarządów PZD przesłało swoje informacje w terminie późniejszym. W przypadku 7 OZ PZD, sprawozdania zostały dostarczone jeszcze w maju, natomiast okręgi: w Gorzowie Wlkp. i Sudecki swoje dane przesyłały dopiero w czerwcu.

Zgodnie z § 1 ust. 3 uchwały nr 263/2015, w przypadku włączenia do planu nowych inwestycji lub remontów, okręgi zostały zobowiązane do przesyłania zaktualizowanych danych. Powyższe aktualizacje przesyłały następujące okręgowe zarządy PZD: Łódzki, Opolski, Śląski i Wrocław.

Po zaktualizowaniu planów inwestycji i remontów zatwierdzonymi przez prezydium okręgowych zarządów PZD należy stwierdzić, iż **planami inwestycji i remontów zostało objętych 1 453 ogrody**. Łącznie zaplanowano **2 067 zadań inwestycyjno – remontowych**.

Z powyższych zaplanowanych zadań rodzinne ogrody działkowe wykonały 2 287 zadań inwestycyjno - remontowych w 1 529 rodzinnych ogrodach działkowych. Łącznie rodzinne ogrody działkowe zrealizowały zadania w 33 % ROD zlokalizowanych na terenie Polski.

Generalnie w 2016 roku ogrody zrealizowały inwestycje i remonty na łączną kwotę 53 628 350 zł, z czego budowa nowej infrastruktury kosztowała 19 658 587 zł, a remonty i modernizacje urządzeń infrastruktury ogrodowej wyniosły 33 969 763 zł.

Największy procent ogrodów, w których przeprowadzono zadania remontowo – inwestycyjne w stosunku do liczby ROD w danym OZ PZD funkcjonuje w okręgu:

- częstochowskim - 71% (na 59 ROD zadania zrealizowano w 42 ROD);
- podkarpackim – 73% (na 162 ROD zadania zrealizowano w 118 ROD);

- szczecińskim – 66% - (na 170 ROD zadania zrealizowano w 113 ROD);

Z kolei najmniejszy procent ogrodów, w których zrealizowano prace w stosunku do liczby ROD w danym OZ PZD, znajduje się w okręgu:

- bydgoskim – 15% (na 203 ROD zadania zrealizowano w 30 ROD);
- łódzkim - 18% (na 306 ROD zadania zrealizowano w 54 ROD);
- poznańskim – 19 % (na 296 ROD zadania zrealizowano w 56 ROD);
- sudeckim – 19% (na 138 ROD zadania zrealizowano w 26 ROD);
- śląskim – 6% (na 604 ROD zadania zrealizowano w 34 ROD)

Analizując procent wykonania inwestycji i remontów w stosunku do planów, należy stwierdzić, iż najbliższe były następujące okręgi: w Elblągu, w Kaliszu, w Koszalinie i Podlaski – ogrody w tych okręgach wykonały plan inwestycji i remontów w 100 %. Z kolei w okręgach:

- w Częstochowie (wykonanie w stosunku do planu – 233%,)
- w Szczecinie (wykonanie w stosunku do planu – 174%,)
- Toruńsko - Włocławskim (wykonanie w stosunku do planu – 432%,)

zrealizowano zadania w większej liczbie ROD niż było to w planach. Powyższe pokazuje, ile ROD realizuje zadań bez zgłaszania ich uprzednio do planu inwestycji i remontów ROD w OZ PZD. Oznacza to, iż część ROD nie realizuje zapisów § 8 uchwały nr 14/III/2015 KR PZD z dnia 1 października 2015 w sprawie zasad prowadzenia inwestycji i remontów w rodzinnych ogrodach działkowych w Polskim Związku Działkowców.

Natomiast w okręgach:

- Opolskim (wykonanie w stosunku do planu – 70%,)
- Śląskim (wykonanie w stosunku do planu – 35%,)
- w Legnicy (wykonanie w stosunku do planu – 71%,)

wykonano zadania w mniejszej ilości ROD niż było to zaplanowane. Powyższe jednak może wynikać z faktu, iż część zadań wykonywanych jest w ciągu kilku lat.

BUDOWA NOWEJ INFRASTRUKTURY W ROD W 2016 ROKU.

W zakresie budowy nowej infrastruktury rodzinne ogrody działkowe wykonały następujące zadania:

- ▶ **W zakresie ogrodzeń wykonano:**
 - 12 267 m² ogrodzenia;
 - 83 bramy;
 - 59 furtek;
- ▶ **W zakresie sieci wodociągowej wykonano m.in.:**
 - 7 hydroforni;
 - 29 pomp wodnych;
 - 8 szt. innych urządzeń wodnych;
 - 468 punktów czerpalnych wody;
 - 54 910 mb sieci wodociągowej.

Ponadto, budowano nowe drenaże, zasuw, przyłącza, a także zakładano nowe wodomierze.

- ▶ 57 547 mb **sieci energetycznej**. Z powyższych środków budowano także rozdzielnie prądu i zakładano nowe skrzynki elektryczne.
- ▶ **W zakresie domów działkowca i innych budynków wybudowano m.in.:**
 - 11 816 m² biur;
 - 855 m² świetlic;
 - 419 m² budynków gospodarczych;

Ponadto, budowano wiaty, tarasy i ocieplano budynki.

- ▶ **W zakresie ochrony środowiska wykonano m.in.:**
 - 12 455 m² pasów zieleni;
 - 5 664 mb kanalizacji sanitarnej;
 - 10 sanitariatów.

Wykonywano także nową meliorację w ROD i budowano nowe pergole śmietnikowe.

- ▶ **W zakresie dróg i alej ogrodowych wykonano m.in.:**
 - 25 422 m² dróg i alej;
 - 3 990 m² parkingów;

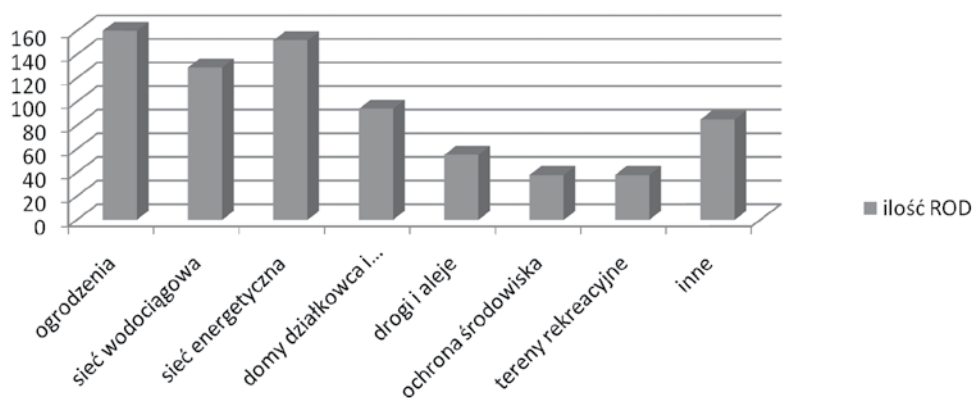
Budowano także zjazdy i montowano blokady parkingowe.

- ▶ W zakresie **terenów rekreacyjnych** wykonano m.in. 7 707 m² placów zabaw. Budowano również oczka wodne i plenerowe siłownie.

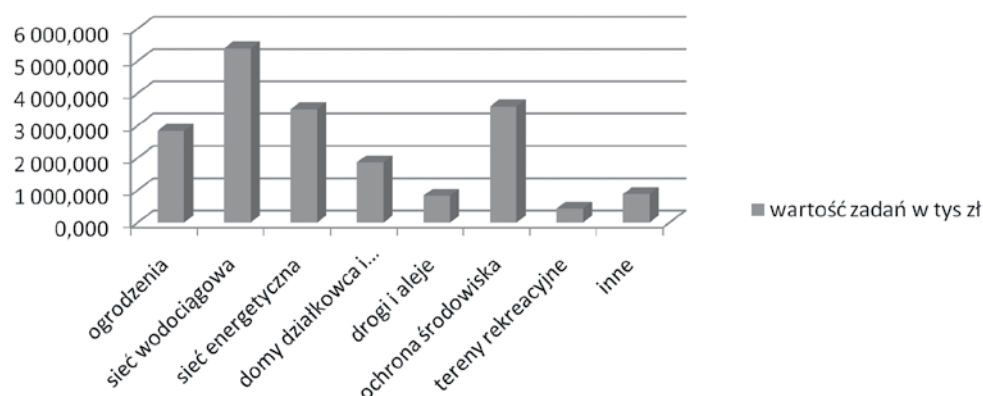
Ponadto, wykonano szereg innych zadań towarzyszących inwestycjom, takich jak nowe tablice informacyjne, plany zagospodarowania ogrodów czy monitoring.

Analizując kwestię ilości ROD, w których przeprowadzono ww. prace, należy stwierdzić, iż najwięcej zadań związanych było z budową nowych ogrodzeń (w 160 ROD). Natomiast najmniej zadań dotyczyło terenów rekreacyjnych i z zakresu ochrony środowiska. Szczegółowy wykres przedstawia się następująco:

rodzaj zadań i ilość ROD objętych budową nowej infrastruktury w ROD

wartość i rodzaj zadań objętych budową

Najdroższymi zadaniami były prace przy budowie sieci wodociągowej. Pochłonęły bowiem prawie 28 % wszystkich środków przeznaczonych na budowę infrastruktury w ROD.

Wartość zadań objętych budową dla wszystkich ROD przedstawia się następująco:

REMONTY I MODERNIZACJE ISTNIEJĄCEJ INFRASTRUKTURY W ROD W 2016 ROKU

W badanym okresie rodzinne ogrody działkowe wykonały:

- ▶ **W zakresie ogrodzeń wyremontowano lub zmodernizowano m.in.:**
 - 66 202 m² ogrodzeń;
 - 151 bram;
 - 132 furtek;
- ▶ **W zakresie sieci wodociągowej wyremontowano lub zmodernizowano:**
 - 27 szt. hydroforni;
 - 46 pomp wodnych;
 - 13 innych urządzeń wodnych;
 - 109 punktów czerpalnych wody;
 - 60 531 mb sieci wodociągowej.
- ▶ **Wyremontowano 41 714 mb sieci energetycznej,** remontowano skrzynki elektryczne, liczniki i lampy.

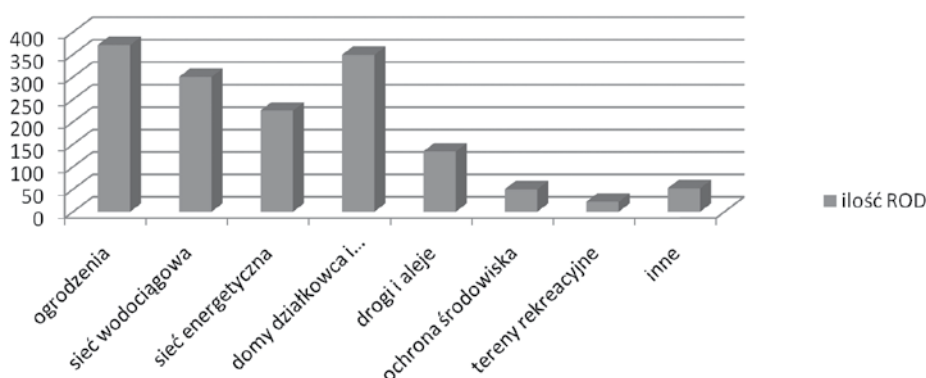
- ▶ **W zakresie domów działkowca i innych budynków zmodernizowano m.in.:**
 - 18 848 m² biur;
 - 8 721 m² świetlic;
 - 3 632 m² budynków gospodarczych.
- ▶ **W zakresie ochrony środowiska wyremontowano:**
 - 1 698 m² pasów zieleni;
 - 7 451 mb kanalizacji sanitarnej;
 - 25 szt. sanitariatów.
- ▶ **W zakresie dróg i alej zmodernizowano:**
 - 33 046 m² dróg i alej ogrodowych;
 - 8 538 m² parkingów;
- ▶ **W zakresie terenów rekreacyjnych wyremontowano 3 072 m² placów zabaw i wykonano inne prace modernizacyjne.**

W zakresie remontów i modernizacji ROD, najwięcej zadań dotyczyło również ogrodzeń (371

ROD), oraz domów działkowca i budynków administracyjnych (349 ROD). Z kolei najmniej prac dotyczyło terenów rekreacyjnych.

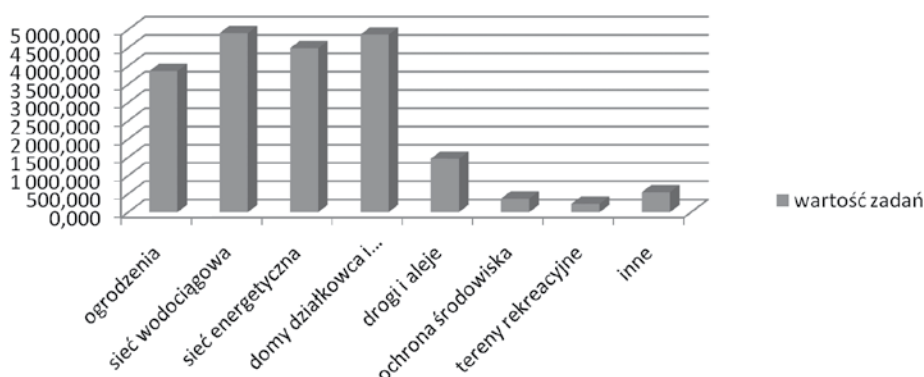
Wartość poszczególnych zadań remontowo – modernizacyjnych dla wszystkich ROD przedstawia się następująco:

rodzaj zadań i ilość ROD objętych remontem i modernizacją w ROD

Powyższy wykres wskazuje, iż najdroższymi zadaniami były prace przy sieci wodociągowej (24 % wszystkich wydatków na remonty i modernizacje), remontach domów działkowca (23%) i sieci energetycznych (22%).

wartość i rodzaj zadań objętych remontami i modernizacją

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I REMONTOWYCH W ROD.

Z informacji przekazanych przez okręgowe zarządy PZD wynika, iż **85% stanowiły środki własne ROD**. Największy procent pokrycia zadań inwestycyjno – remontowych ze środków własnych ROD wystąpił w ogrodach położonych na terenie funkcjo-

nowania OZ PZD: w Częstochowie (97%), w Elblągu (97%), w Gorzowie Wlkp. (97%), Małopolskim (95%), Opolskim (90%), i w Szczecinie (97%). Natomiast najmniej musiały dołożyć ogrody w okręgach: we Wrocławiu (66%), w Pile (71%) i w Słupsku (74%).

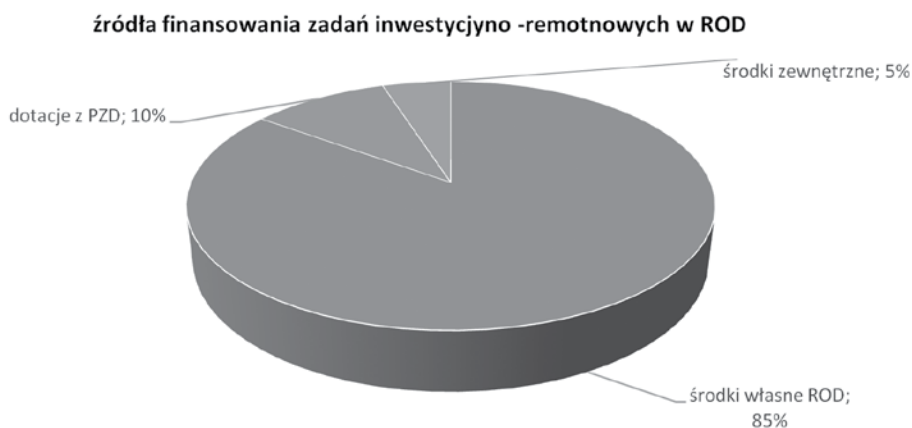
10 % pochodziło z wypłaconych dotacji przyznanych przez organy wyższe PZD. Naj-

większy procent pokrycia kosztów prac z dotacji PZD w stosunku do wartości zadań ogółem w danym OZ PZD, wystąpił w okręgu: pomorskim (15%), pilskim (16%), słupskim (26%), toruńsko – włocławskim (19%) i wrocławskim (33%). Natomiast ogrody z OZ PZD w Częstochowie (1%), w Elblągu (3%), w Gorzowie Wlkp. (3%) w Łódzkim (1%) i w Szczecinie (3%) otrzymały bardzo niewielkie dotacje w stosunku do wartości zadań ogółem.

Ostatnim źródłem finansowania inwestycji i remontów w ROD były środki zewnętrzne, w skład których wchodzi m.in. dotacje z jednostek samorządów terytorialnych i Skarbu Państwa. Z przekazanych przez okręgowe zarządy PZD informacji wynika, iż **5%** środków pochodziło z **zewnętrznych**

źródeł. Największy procent finansowania robót remontowo – inwestycyjnych z tzw. środków zewnętrznych wystąpił w ogrodach z OZ PZD: w Bydgoszczy (13%), w Łódzkim (10%), w Pile (13%), Podlaskim (16%) i w Podkarpackim (10%). Z kolei ROD położone na terenie działania okręgowych zarządów PZD: w Elblągu, Pomorskim, w Gorzowie Wlkp., Małopolskim, Mazowieckim, Warmińsko – Mazurskim, w Słupsku, w Szczecinie, Toruńsko – Włocławskim i w Zielonej Górze w ogóle nie otrzymały żadnego wsparcia z zewnątrz.

Poniższy wykres obrazuje poszczególne źródła finansowania i ich procent względem ogólnej wartości zadań inwestycyjno – remontowych w ROD w 2016 roku.

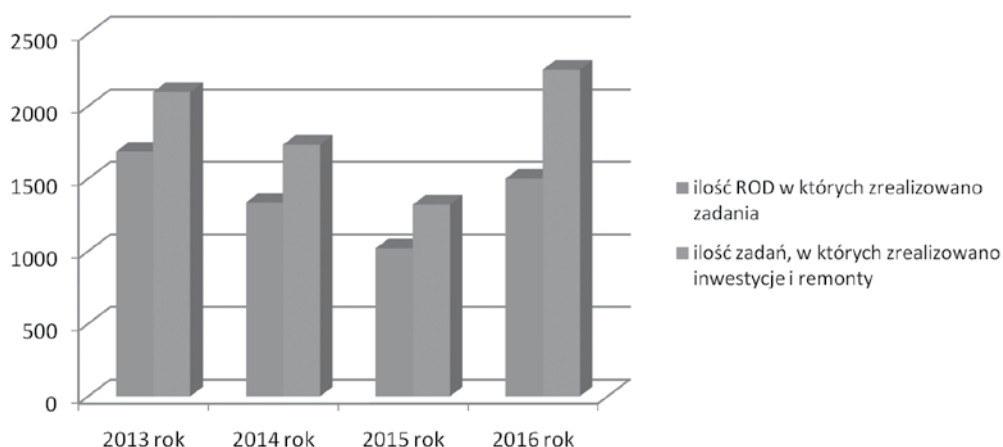

PODSUMOWANIE I WNIOSKI

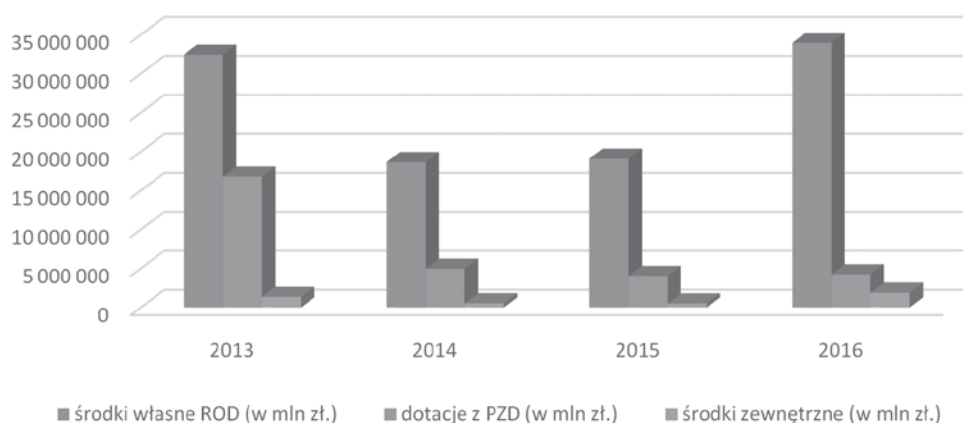
Przeprowadzone badanie z zakresu realizacji inwestycji i remontów w ROD w 2016 roku ukazuje wzrost inwestycji i remontów w ogrodach działkowych w stosunku do roku ubiegłego. W zakresie ilości zadań zrealizowanych w ogrodach to rok 2016 jest najlepszym rokiem od 4 lat. Obrazuje to niniejszy wykres:

- w 2013 roku – w 34 % ROD przeprowadzono inwestycje i remonty (2 097 zadań w 1 687 ROD);

- w 2014 roku – w 28 % ROD przeprowadzono inwestycje i remonty (1 734 zadania w 1 335 ROD);
- w 2015 roku – w 23 % ROD przeprowadzono inwestycje i remonty (1 437 zadań w 1 081 ROD);
- w 2016 roku – w 32 % ROD przeprowadzono inwestycje i remonty (2 287 zadań w 1 529 ROD).

wartość zadań w latach 2013-2016

Również wartość zadań jest wyższa od lat ubiegłych.

Powyższe dane pokazują także, że prawie cały ciężar ponoszenia wydatków spoczywa na działkowcach. Związek dokłada wszelkich starań, aby wspierać ogrody, jednakże środki, jakimi dysponuje PZD są bardzo ograniczone. Brak jest dostatecznych źródeł, które stale zasilabyłyby Fundusz Rozwoju ROD w ogrodach, okręgach i w Krajowej Radzie, co umożliwiłoby większe wsparcie realizowanych zadań i przekazywanie większej liczby dotacji dla ROD.

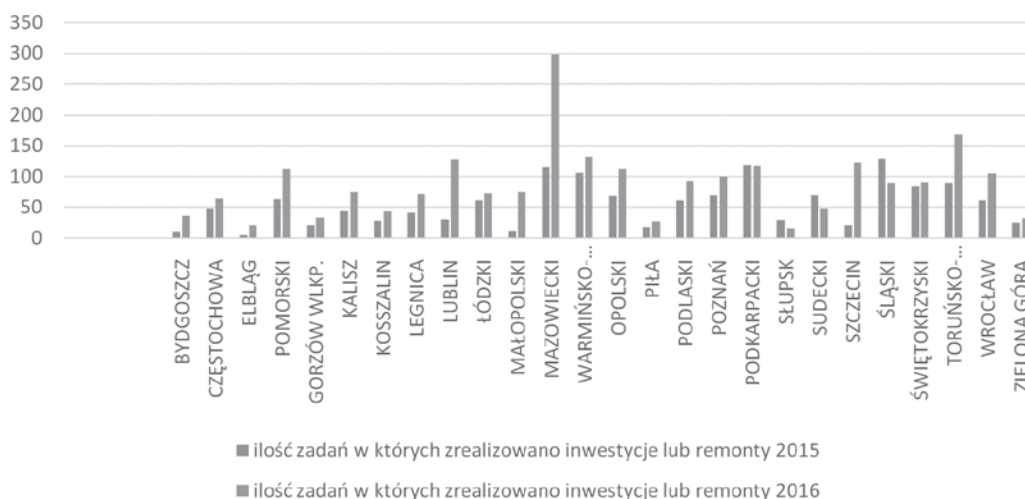
Porównując z kolei ilość zadań zrealizowanych w ROD w poszczególnych okręgach w latach 2015

i 2016, należy stwierdzić znaczny wzrost w wielkości okręgów. Są okręgi, w których ogrody zrealizowały, znacznie więcej zadań niż w 2015 roku, jak ogrody w okręgach: w Bydgoszczy (o 227% więcej), w Elblągu (o 320% więcej), w Lublinie (o 327 %), w Małopolskim (o 525% więcej), w Szczecinie (o 486% więcej).

Są również takie okręgi, w których widać spadek ilości zrealizowanych zadań w stosunku do 2015 roku jak OZ PZD: Podkarpacki (o 1%), w Słupsku (o 45%), Sudecki (o 31%), czy śląski (o 30%).

Powyższe szczegółowo obrazuje następujący wykres:

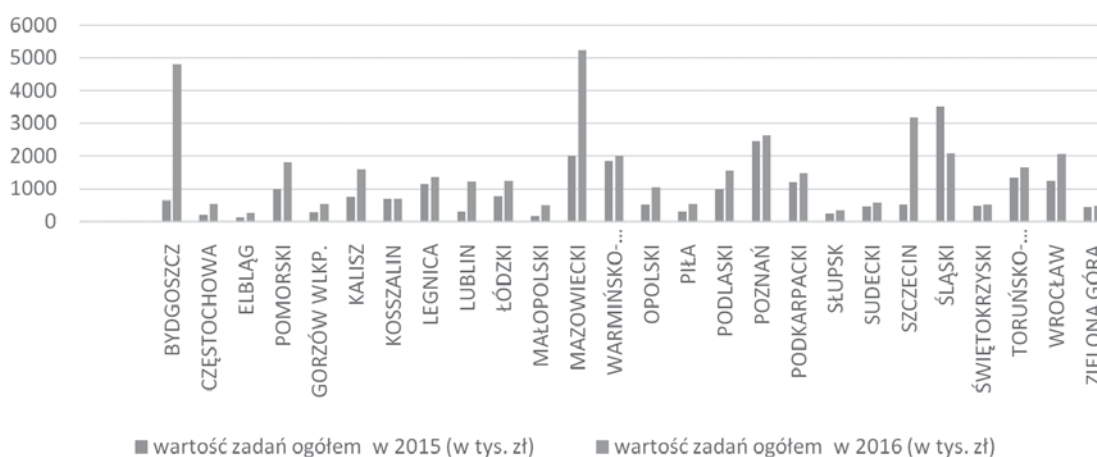
ilość zadań zrealizowanych w ROD w 2015 i 2016 roku

Także porównanie wartości zrealizowanych zadań w 2015 i 2016 roku pokazuje w wielu okręgach wzrost. Taka sytuacja występuje m.in.: w Bydgoszczy (o 648%), w Częstochowie (o 164%), w Kaliszu (o 116%), w Lublinie (o 313%), Małopolskim (o 207%), Mazowieckim (o 163%), i Szczecinie (o 505%).

Niewielki wzrost wartości zrealizowanych zadań w stosunku do 2015 roku zanotowały następujące OZ PZD: w Koszalinie (wzrost o 1%), Warmińsko-Mazurski (wzrost o 8%), w Poznaniu (wzrost o 7%), świętokrzyski (wzrost o 8%). Natomiast ogrody w okręgu śląskim zrealizowały zadania o wartości niższej od 2015 roku o 41%.

wartość zadań w ROD w 2015 i 2016 roku

Związek od kilku już lat nakłania rodzinne ogrody działkowe do większej aktywności w zakresie poszukiwania nowych źródeł finansowania, jak i korzystania z obecnie obowiązujących unormowań prawnych zawartych w ustawie z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych, które w art. 17, umożliwiają ubieganie się o dotacje celowe z budżetów gmin z przeznaczeniem na budowę lub modernizację infrastruktury ogrodowej w ROD.

Jednak, aby takie środki były zabezpieczone dla ogrodów w budżecie gminnym, ważna jest aktywność zarządów ROD i samych działkowców. To oni, jako mieszkańcy danego miasta czy gminy, muszą głośno przypominać radnym o obowiązkach, jakie ciążyą na samorządach związanych z tworzeniem warunków dla rozwoju ROD. Dlatego Związek zachęca działkowców do poruszania spraw ogrodów działkowych z samorządowcami przy każdej nadarzającej się okazji, tak aby uświadomić samorządowcom o problemach, z jakimi borykają się działkowcy i uzyskać od gmin jak największe wsparcie.

Równie ważnym źródłem pomocy finansowej dla ROD mogą być budżety obywatelskie. Jest to coraz bardziej popularna metoda realizacji inwestycji w miastach, zwłaszcza, że coraz większa pula środków jest przeznaczana na zadania realizowane właśnie w ramach tych budżetów. Związek bardzo gorąco zachęca ogrody do ko-

rzystania z tej formy pomocy, gdyż realizacja inwestycji ze środków budżetów obywatelskich jest stosunkowo łatwa, zwłaszcza, że za wykonanie odpowiada gmina, bądź miasto realizujące zadanie.

Aktualne badanie pokazuje także, iż położony przez Związek silny nacisk na rozwój ogrodów działkowych i promowanie tematu na naradach z zarządami ROD, na stronach internetowych okręgowych zarządów PZD i Krajowej Rady PZD, oraz w publikacjach związkowych przynosi efekty. Liczba zadań inwestycyjno – remontowych w ogrodach rośnie. Oznacza to także, że świadomość samych działkowców się zmienia. Coraz chętniej decydują o przeprowadzeniu zadań nie tylko koniecznych z uwagi na zdekaptalizowanie się infrastruktury, ale i realizują nowe inwestycje, które przyczyniają się do lepszego i bardziej komfortowego wypoczynku na ogrodach.

Istotne jest także prowadzenie szkoleń, nie tylko z samymi prezesami ROD, ale z całymi zarządami ROD w zakresie inwestycji i remontów ROD. Nie mogą być to szkolenia, na których „przy okazji” przedstawiony zostanie ten temat, ale merytorycznie przygotowany blok zagadnień, który wskaże w sposób prosty i zrozumiały proces inwestycyjno – remontowy w ROD poczynając od planowania, przez realizację, po zakończenie przedsięwzięcia.

TABELA NR 1. WYDATKOWANIE SRODKÓW FINANSOWYCH Z FUNDUSZU ROZWOJU ROD NA INWESTYCJE I REMONTY WEDŁUG SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH NA DZIEŃ 31.12.2016 R.

L.P.	OZ PZD	BUDOWA NOWEJ INFRASTRUKTURY W ROD	REMONTY I MODERNIZACJA URZĄDZEŃ W ROD	SUMA
1	Bydgoszcz	801 668,36	1 942 010,34	2 743 678,70
2	Częstochowa	110 988,12	435 373,27	546 361,39
3	Elbląg	92 806,94	169 537,88	262 344,82
4	Pomorski	1 881 393,48	1 663 889,62	3 545 283,10
5	Gorzów Wlkp.	193 899,64	352 880,82	546 780,46
6	Kalisz	1 020 521,20	610 156,76	1 630 677,96
7	Koszalin	126 001,65	438 634,85	564 636,50
8	Legnica	750 078,62	1 033 202,31	1 783 280,93
9	Lublin	467 758,26	746 024,41	1 213 782,67
10	Łódź	589 423,21	1 758 031,58	2 347 454,79
11	Małopolski	627 930,78	1 258 058,42	1 885 989,20
12	Mazowiecki	2 573 571,74	4 548 530,53	7 122 102,27
13	Opole	622 971,99	569 609,07	1 192 581,06
14	Piła	48 292,69	446 519,81	494 812,50
15	Podkarpacki	744 826,60	638 302,98	1 383 129,58
16	Podlaski	1 064 655,11	558 451,55	1 623 106,66
17	Poznań	2 190 596,54	3 106 429,32	5 297 025,86
18	Słupsk	155 291,07	183 472,12	338 763,19
19	Sudecki	60 753,55	964 581,28	1 025 334,83
20	Szczecin	501 309,45	2 693 768,36	3 195 077,81
21	Śląski	971 606,56	5 369 170,11	6 340 776,67
22	Świętokrzyski	305 574,51	282 092,69	587 667,20
23	Toruńsko-Włocł.	904 480,92	1 103 805,89	2 008 286,81
24	Warmińsko-Maz.	526 956,84	814 069,05	1 341 025,89
25	Wrocław	1 856 675,43	1 558 224,59	3 414 900,02
26	Zielona Góra	468 554,45	724 935,42	1 193 489,87
	SUMA:	19 658 587,71	33 969 763,03	53 628 350,74

TABELA NR 2. REALIZACJA INWESTYCJI I REMONTÓW W ROD ZA ROK 2016 WEDŁUG SPRAWOZDAŃ SŁUŻB INWESTYCYJNYCH OZ PZD

rodzaje zadań																													
			ogrodzenia			sieć wodociągowa			sieć energetyczna			domy działkowca i bu- dynki administracyjne			drogi i aleje			ochrona środowiska			tereny rekreacyjne			inne					
			wielkość zadań	tys zł	m ²	wielkość zadań	tys zł	mb	wielkość zadań	tys zł	mb	wielkość zadań	tys zł	mb	wielkość zadań	tys zł	m ²	wielkość zadań	tys zł	mb	wielkość zadań	tys zł	mb	wielkość zadań	tys zł	mb	wielkość zadań	tys zł	mb
			0	0,000	0,0	0	0,000	0,0	1	40,000	650,0	1	40,000	650,0	1	40,000	0	0,000	0,0	2	2 899,000	4850,0	1	36,000	1,0	0	0,000	0,0	
			6	105,000	1029,0	6	265,000	180,0	6	522,000	3130,0	6	522,000	3130,0	2	62,000	2	136,000	865,0	1	5,000	40,0	3	43,000	3,0	0	0,000	0,0	
			6	105,000	1029	11	744,000	6560	7	562,000	3780	7	562,000	3780	3	287,000	261	2	136,000	865	3	2 904,000	4890	4	79,000	4	0	0,000	0
						1	17,830		2	70,005	1737		2	70,005			1	16,300	1500			250							
			16	72,943	2514	13	96,032	1323	5	30,378	1172		5	30,378	14	168,652	1936	6	46,014	4290	6	21,354	1212						
			16	72,943	2514	14	113,862	1323	7	100,383	2909	7	100,383	2909	14	168,652	1936	7	62,314	5790	7	28,207	1462	0	0,000	0	0	0,000	0
			1	4,142		2	24,735		3	51,926			3	51,926										2	12,005	16			
			11	51,660		6	17,696		4	12,771			4	12,771	12	54,694		6	24,861					2	1,903	1	0,652		
			12	55,802	0	8	42,431	0	7	64,697	0	7	64,697	0	12	54,694	0	6	24,861	0	0,000	0	0	2	1,903	0	3	12,657	16
zakres zadania			budowa			remont i modernizacja						budowa			remont i modernizacja						budowa			remont i modernizacja					
ilość zadań w których zrealizowano inwestycje i remonty w ROD			szt.			36						65			21														
% ROD w których zrealizowano inwestycji i remonty w stosunku do wszystkich ROD			%			15%						71%			24%														
ilość ROD, w których zrealizowano inwestycje lub remonty			szt.			30						42			18														
OZ PZD			BYDGOSZCZ			CZĘSTOCHOWA			ELBLĄG																				

																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													</
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	----

	47	47%	93		budowa	11	520,000	7685	1	204,000	4995	13	215,000		1495	4	66,000	115	6	24,000	1155	2	29,000	225mb	10	126,000	56 urządzenia siłowni, 2 płace zabaw	15,00	100,000	32 (plany zagosp-5 szk, mo- nitoring w 5 ROD, tablice informr 21 szt., kompo- stownik 1
					remont i modernizacja	10	115,000	3820	7	53,000	125	1	30,000		600	6	34,000	160	7	43,000	4506	0	0,000	0	0	0,000	0	0,000	0	
						21	635,000	11505	8	257,000	5120	14	245,000		2095	10	100,000	275	13	67,000	5661	2	29,000		10	126,000		15	100,000	
					budowa	3	260,900	3727	3	193,000	6 031	1	10,000		166	4	101,500	102	1	40,000	267	1	6,000	1 szt.	3	75,000	3 szt.	8	124,900	8 szt.
	56	19%	100		remont i modernizacja	18	367,500	5 250	10	277,800	8 681	21	550,700		9 178	14	406,100	812	10	134,600	2 243	0	0,000	0	5	82,800	5 szt.	0	0,000	0
						21	628,400	8977	13	470,800	14712	22	560,700		9344	18	507,600	914	11	174,600	2510	1	6,000		8	157,800		8	124,900	
					budowa	17	106,739	6279	10	155,020	15502	18	250,000		13889	10	109,000	10900	5	61,677	12335	0	0,000	0	0	0,000	0	0	0,000	0
	118	73%	118		remont i modernizacja	17	203,381	11964	16	250,800	15675	17	251,291		14782	8	90,535	11317	0	0,000	0	0	0,000	0	0	0,000	0	0	0,000	0
						34	310,120	18243	26	405,820	31177	35	501,291		28671	18	199,535	22217	5	61,677	12335	0	0,000	0	0	0,000	0	0	0,000	0
					budowa	2	50,000	1500				1	41,000		75										1	15,000	700	2	46,000	1200
	13	57%	16		remont i modernizacja	2	66,000	440	2	66,000	700	1	12,000		120	1	9,000	150				1	40,000	140						
						4	116,000	1940	2	66,000	700	2	53,000		195	1	9,000	150	0	0,000	0	1	40,000	140	1	15,000	700	2	46,000	1200
PODLASKI																														
POZNAŃ																														
PODKARPACKI																														
SŁUPSK																														

6. Uchwały

UCHWAŁA NR 2/XIV/2017
Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców
z dnia 29 czerwca 2017 r.
w sprawie oceny walnych zebrań sprawozdawczych
w rodzinnych ogrodach działkowych w 2017 roku

Krajowa Rada PZD podsumowując walne zebrania w rodzinnych ogrodach działkowych stwierdza, że spełniły one swoje statutowe zadania, został osiągnięty zasadniczy cel jakim jest rozliczenie się ogrodowych organów ze swojej ubiegłorocznej działalności: zatwierdziły sprawozdania zarządów ROD i komisji rewizyjnych, sprawozdania finansowe za 2016 r., uchwaliły plan pracy i zabezpieczający jego wykonanie preliminarz finansowy na 2017 r., a także ustaliły niezbędne opłaty na zapewnienie funkcjonowania ogrodu.

Działania okręgów przed walnymi zebraniem mają bardzo duży wpływ na przebieg kampanii sprawozdawczej w ROD dlatego też zadbały one o dobre przygotowanie osób obsługujących walne zebrania, zarządów ROD i komisji rewizyjnych. Okręgi prowadziły narady i szkolenia uwzględniając wytyczne Prezydium KR PZD, co skutkowało pozytywnymi wynikami większości walnych zebrań. Krajowa Rada PZD stwierdza, że praktykowane w PZD metody przygotowań do kampanii walnych zebrań są skuteczne, z roku na rok przynoszące coraz więcej pozytywnych efektów, dlatego należy je kontynuować w kolejnych latach.

Okręgi oceniły, że wzrasta świadomość prawna zarządów ROD, a duży wpływ na to mają wydane przez Prezydium Krajowej Rady w 2015 roku wytyczne do przeprowadzenia walnych zebrań sprawozdawczych na okres kadencji oraz wzorów wszystkich druków, które w formie wkładki do bezpośredniego wykorzystania zostały dołączone do Biuletynu Informacyjnego nr 8/2016. KR przesłała również do okręgów wersję elektroniczną dokumentów na walne zebrania sprawozdawcze, aby przekazywały zarządom ROD, co również ułatwiło pracę.

W tegorocznej kampanii sprawozdawczej wyjątkowo duże znaczenie miał udział osób obsługujących ze strony OZ, których rola polegała również na przekazaniu wiedzy o aktualnej sytuacji Związku. W większości okręgów osoby obsługujące były dobrze przygotowane, dzięki czemu

działkowcy stwierdzali, że dowiedzieli się od nich wszystkiego, co powinni wiedzieć o nowym zagrożeniu wynikającym z ataków medialnych oraz interpelacji poselskich sugerujących zmianę ustawy o ROD.

Poziom i jakość przygotowań w większości okręgów wypełnia wymagania zawarte w przepisach związkowych. Wynika z tego, że okręgi mają świadomość rangi wydarzenia i wiedzą, że odpowiednie przygotowanie ma olbrzymi wpływ na sprawny i efektywny przebieg walnych zebrań sprawozdawczych w ROD oraz na końcowy ich wynik. Mimo sprawowanego nadzoru nad prawidłowym przygotowaniem i przebiegiem zebrań zdarzało się, że podejmowano uchwały niezgodne z prawem związkowym. Prezydium OZ właściwie zareagowały eliminując je z obrotu prawnego.

Jakość odbytych zebrań sprawozdawczych w ROD oraz większość wniosków i postulatów działkowców wnoszonych na tych zebraniach wskazują, że w dalszej działalności Związku należy kontynuować dotychczasowe kierunki i dobre praktyki, które są bardzo pomocne dla prawidłowego funkcjonowania ROD, a szczególnie zarządów.

Krajowa Rada PZD dziękuje wszystkim członkom Polskiego Związku Działkowców, którzy czynnie uczestniczyli w walnych zebraniach sprawozdawczych, dzięki czemu współdecydowali o funkcjonowaniu swojego ogrodu, jego przyszłości i przeznaczeniu wpłacanych środków finansowych. Krajowa Rada PZD składa słowa podziękowania zarządom ROD za trud i zaangażowanie w przygotowanie zebrań pod względem organizacyjnym i merytorycznym oraz przedkładanych dokumentów sprawozdawczych i projektów uchwał, dzięki którym zebrania wypełniły statutowe obowiązki.

Krajowa Rada PZD dziękuje okręgowym zarządom PZD za zaangażowanie w przygotowanie i przeprowadzenie tegorocznych walnych zebrań. Szczególne słowa uznania należą się członkom

zespołów do obsługi walnych zebrań, którzy wypełnili swoje obowiązki czuwając nad prawidłowo-

wym przygotowaniem i przebiegiem walnego zebrania.

I WICEPREZES

PREZES

/-/Tadeusz JARZĘBAK

/-/Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 29 czerwca 2017 r.

UCHWAŁA NR 3/XIV/2017
Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców
z dnia 29 czerwca 2017 r.
w sprawie realizacji inwestycji i remontów w ROD w 2016 roku.

Krajowa Rada PZD działając na podstawie § 130 pkt 2 statutu PZD, stwierdza co następuje:

§ 1

Po zapoznaniu się z realizacją inwestycji i remontów w ROD przyjętych przez OZ PZD za 2016 rok stwierdza, iż:

- 1) Rodzinne ogrody działkowe zrealizowały inwestycje i remonty na łączną kwotę 53 628 350 zł, z czego budowa nowej infrastruktury kosztowała 19 658 587 zł, a remonty i modernizacje urządzeń wyniosły 33 969 763 zł.
- 2) Zakres prac remontowo – inwestycyjnych obejmował:
 - a) ogrodzenia – w 531 ROD,
 - b) sieć wodociągową – w 429 ROD,
 - c) sieć energetyczną – w 377 ROD,
 - d) domy działkowca / budynki administracyjne – w 443 ROD,
 - e) drogi i aleje – w 189 ROD,
 - f) zadania z zakresu ochrony środowiska, w tym pasy zieleni, kanalizacja, melioracja – w 88 ROD,
 - g) tereny rekreacyjne, place zabaw, plenerowe siłownie – w 60 ROD,
 - h) inne zadania towarzyszące inwestycjom, w tym tablice informacyjne, monitoring – w 137 ROD.

§ 2

1. Polski Związek Działkowców kładzie silny nacisk na rozwój rodzinnych ogrodów działkowych i promowanie tematu inwestycji i remontów w ROD na naradach z zarządami ROD, na stronach internetowych okręgowych

zarządów PZD i Krajowej Rady PZD, oraz we wszelkich publikacjach związkowych. Celem powyższych działań jest unowocześnienie infrastruktury rodzinnych ogrodów działkowych poprzez budowę nowej infrastruktury, remont i modernizację istniejącej oraz dostosowanie jej do potrzeb związanych z ochroną środowiska, bezpieczeństwem, edukacją oraz koncepcją „otwartych ogrodów”. Krajowa Rada PZD stwierdza, iż podejmowane przez Związek działania stopniowo przynoszą spodziewane efekty. Ogrody coraz częściej decydują się na przeprowadzenie zadań, nie tylko koniecznych z uwagi na zdekapitalizowanie się infrastruktury, ale i realizują nowe inwestycje, które przyczyniają się do lepszego i bardziej komfortowego wypoczynku na ogrodach.

2. Krajowa Rada PZD stwierdza, iż mimo pracy, którą wkładają zarządy ROD i działkowcy w rozwój ogrodów działkowych, potrzeby inwestycyjne są w dalszym ciągu znaczne. Przerastają one możliwości samych działkowców. Pomocy - na miarę swoich możliwości - na pewno będzie udzielał Związek. W dalszym ciągu ogrody mogą liczyć na niskooprocentowane pożyczki udzielane z Funduszu Samopomocowego, jak i na dotacje z Funduszu Rozwoju ROD.
3. Krajowa Rada PZD uznaje, iż należy zwiększyć aktywność w zakresie poszukiwania nowych źródeł finansowania, jak i korzystania z obecnie obowiązujących unormowań prawnych zawartych w ustawie z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych, które w art. 17, umożliwiają ubieganie się o dotacje celowe z budżetów gmin z przeznaczeniem na

budowę lub modernizację infrastruktury ogrodowej w ROD.

4. Krajowa Rada PZD zobowiązuje do większego zaangażowania służb inwestycyjnych w okręgach, które winny udzielać wszechstronnego wsparcia ogrodom począwszy od planowania, przez realizację, po rozliczenie zadań inwestycyjno – remontowych.
5. Niezbędne jest w dalszym ciągu podejmowanie tematu inwestycji i remontów w ROD na naradach z zarządami ROD i na stronach internetowych okręgowych zarządów PZD i Krajowej Rady PZD.

§ 3

Krajowa Rada PZD docenia trud i zaangażowanie zarządów ROD, które podjęły się wy-

konania zadań inwestycyjno – remontowych w ROD, a także działkowców, którzy ponieśli znaczne obciążenie finansowe towarzyszące realizacji tych prac. To przecież dzięki ich inicjatywie, pracy, oraz środkom finansowym, zrealizowanie tak wielu potrzebnych zadań stało się możliwe. Jednocześnie Krajowa Rada PZD zachęca wszystkie zarządy ROD i działkowców do dalszego podejmowania inicjatyw inwestycyjno-remontowych w swoich ogrodach, wynikiem czego będzie doprowadzenie infrastruktury do wysokiego poziomu estetycznego, funkcjonalnego, ekologicznego oraz wizerunkowego.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

WICEPREZES

/-/Tadeusz JARZĘBAK

PREZES

/-/Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 29 czerwca 2017 r.

UCHWAŁA NR 4/XIV/2017

Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców
z dnia 29 czerwca 2017 r.

*w sprawie ustanowienia i nadawania Medalu
z okazji 120-lecia ogrodnictwa działkowego w Polsce*

Krajowa Rada Polskiego Związku Działkowców, w celu uhonorowania osób zasłużonych dla rozwoju ogrodów działkowych w Polsce postanawia:

§ 1

Ustanowić Medal z okazji 120-lecia ogrodnictwa działkowego w Polsce.

§ 2

Medal zostanie wydany w nakładzie 1000 egzemplarzy. Koszty projektu i wybicia Medalu pokryje jednostka krajowa ze środków budżetowych.

I WICEPREZES

/-/Tadeusz JARZĘBAK

§ 3

Medal może być nadawany członkom PZD, a także innym osobom zasłużonym dla rozwoju ogrodnictwa działkowego w Polsce.

§ 4

Medal nadaje Prezes Polskiego Związku Działkowców.

§ 5

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PREZES

/-/Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 29 czerwca 2017 r.

UCHWAŁA NR 5/XIV/2017
Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców
z dnia 29 czerwca 2017 r.
w sprawie nadania sztandaru Rodzinnym Ogrodom Działkowym w Świnoujściu

Działając na podstawie uchwały Nr 4/IX/2009
KR PZD z dnia 18 maja 2009 r. w sprawie sztandarów w Polskim Związku Działkowców

KRAJOWA RADA
POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW

I WICEPREZES

/-/Tadeusz JARZĘBAK

Nadaje

S Z T A N D A R

RODZINNYM OGRODOM DZIAŁKOWYM

w ŚWINOUJŚCIU

PREZES

/-/Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 29 czerwca 2017 r.

UCHWAŁA NR 6/XIV/2017
Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców
z dnia 29 czerwca 2017 r.
w sprawie nadania sztandaru Rodzinnemu Ogrodowi Działkowemu
„Nasza Przyszłość” w Radzionkowie

Działając na podstawie uchwały Nr 4/IX/2009
KR PZD z dnia 18 maja 2009 r. w sprawie sztandarów w Polskim Związku Działkowców

KRAJOWA RADA
POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW

WICEPREZES

/-/Zdzisław ŚLIWA

Nadaje

S Z T A N D A R

RODZINNEMU OGRODOWI DZIAŁKOWEMU

„NASZA PRZYSZŁOŚĆ”

w RADZIONKOWIE

PREZES

/-/Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 29 czerwca 2017 r.

UCHWAŁA NR 7/XIV/2017
Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców
z dnia 29 czerwca 2017 r.
w sprawie zarejestrowania zmian w regulaminie
Okręgowego Zarządu Mazowieckiego PZD

Krajowa Rada Polskiego Związku Działkowców, działając na podstawie § 108 ust. 4 Statutu PZD, postanawia:

§ 1

Zarejestrować zmianę regulaminu Okręgowego Zarządu Mazowieckiego PZD, polegającą na skreśleniu w § 3 ust. 3, odnoszącym się do członków Prezydium OZM, punktu 2 o treści „przewod-

niczą komisjom problemowym stałym i doraźnym Okręgowego Zarządu”.

§ 2

Tekst jednolity regulaminu OZ Mazowieckiego PZD ze zmianą, o której mowa w § 1 stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

SEKRETARZ

/-/Izabela OŻEGALSKA

PREZES

/-/Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 29 czerwca 2017 r.

IV. TEKST JEDNOLITY UCHWAŁY W SPRAWIE ZASAD FUNKCJONOWANIA FUNDUSZU ROZWOJU ROD

UCHWAŁA NR 11/III/2015

KRAJOWEJ RADY POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW

z dnia 1 października 2015 r.

(tekst jednolity z uwzględnieniem zmian wprowadzonych uchwałą nr 6/XIII/2017

Krajowej Rady PZD z dnia 24 maja 2017 r.) w sprawie zasad funkcjonowania Funduszu Rozwoju Rodzinnych Ogrodów Działkowych w Polskim Związku Działkowców

Na podstawie § 155 statutu PZD Krajowa Rada PZD postanawia:

§1

Fundusz Rozwoju Rodzinnych Ogrodów Działkowych w Polskim Związku Działkowców, zwany dalej „Funduszem”, jest funduszem celowym, którego środki są przeznaczone na finansowanie działań inwestycyjnych w PZD, w szczególności kosztów zakładania, zagospodarowywania i modernizacji rodzinnych ogrodów działkowych.

§2

Fundusz dzieli się na:

- a) Fundusz krajowy – zarządzany przez Prezydium Krajowej Rady PZD
- b) Fundusze okręgowe - zarządzane przez prezydium okręgowego zarządu PZD
- c) Fundusze rodzinnych ogrodów działkowych (ROD) - zarządzane przez zarząd ROD.

§3

Dochody Funduszu stanowią w szczególności:

1. we wszystkich jednostkach organizacyjnych PZD:
 - a) dotacje zewnętrzne,
 - b) darowizny, spadki i zapisy,
 - c) odpisy z działalności statutowej,
 - d) odpisy z innych funduszy celowych,
 - e) środki z wykorzystania majątku PZD,
 - f) środki finansowe przekazywane na ten Fundusz przez członka wspierającego.
2. w jednostkach terenowych:
 - a) odszkodowania należne PZD za infrastrukturę ogrodową z tytułu likwidacji rodzinnego ogrodu działkowego lub jego części,
 - b) odszkodowania należne PZD za prawo PZD do gruntu z tytułu likwidacji ROD lub

jego części w przypadku odtwarzania ROD lub jego części,

- c) dotacje i inne środki na realizację inwestycji lub remontów otrzymane od jednostki krajowej PZD.
3. w rodzinnych ogrodach działkowych:
 - a) dotacje i inne środki na realizację inwestycji lub remontów otrzymane od jednostki krajowej lub terenowej PZD.
 - b) opłaty ogrodowe w części przeznaczonej na inwestycje, remonty i bieżącą konserwację infrastruktury ogrodowej wpłacane jednorazowo przez nowych działkowców (§ 147 ust. 1 pkt. 1 statutu PZD)
 - c) opłaty ogrodowe w części przeznaczonej na inwestycje, remonty i bieżącą konserwację infrastruktury ogrodowej.

§4

Środki Funduszu mogą być wykorzystane:

1. z Funduszu krajowego na pokrycie kosztów:
 - a) nabywania praw do gruntów pod rodzinny ogród działkowy,
 - b) remontów, modernizacji, budowy i bieżącej konserwacji budynków, budowli i urządzeń stanowiących własność PZD, również poprzez przekazywanie dotacji na ten cel do Funduszu okręgowego lub ROD,
 - c) odtwarzania likwidowanych i zakładania nowych rodzinnych ogrodów działkowych, również poprzez udzielanie dotacji na ten cel do Funduszu okręgowego lub ROD,
 - d) zatrudnienia pracownika do spraw inwestycji,
 - e) sfinansowania prac geodezyjnych związanych z regulacją stanów prawnych ROD, oraz w związku z roszczeniami do gruntów ROD, w szczególności polegających na wykonywaniu stosownych pomiarów zaję-

cia terenu ROD, tworzeniu map aktualnego stanu użytkowania, dokonywania scaleń i podziałów nieruchomości, a także wykonywaniu nowych bądź dokonywaniu zmian planów zagospodarowania ROD.

2. z Funduszu okręgowego na pokrycie kosztów:
 - a) nabywania praw do gruntów pod rodzinny ogród działkowy,
 - b) remontów, modernizacji, budowy i bieżącej konserwacji budynków, budowli i urządzeń stanowiących własność PZD, również poprzez udzielanie dotacji na ten cel do Funduszu ROD,
 - c) odtwarzania likwidowanych i budowę nowych rodzinnych ogrodów działkowych,
 - d) zatrudnienia specjalistów, w związku z prowadzonymi inwestycjami,
 - e) zatrudnienia inspektorów do spraw inwestycji, zgodnie z zasadami przyjętymi przez Prezydium Krajowej Rady PZD,
 - f) sfinansowania prac geodezyjnych związanych z regulacją stanów prawnych ROD, oraz w związku z roszczeniami do gruntów ROD, w szczególności polegających na wykonywaniu stosownych pomiarów zajęcia terenu ROD, tworzeniu map aktualnego stanu użytkowania, dokonywania scaleń i podziałów nieruchomości, a także wykonywaniu nowych bądź dokonywaniu zmian planów zagospodarowania ROD.
3. z Funduszu ROD na pokrywanie kosztów:
 - a) nabywania praw do gruntów pod rodzinny ogród działkowy,
 - b) remontów, modernizacji, budowy i bieżącej konserwacji infrastruktury ogrodowej w ROD,
 - c) zatrudnienia specjalistów w związku z prowadzonymi inwestycjami,
 - d) sfinansowania prac geodezyjnych związanych z regulacją stanów prawnych ROD, oraz w związku z roszczeniami do gruntów ROD, w szczególności polegających na wykonywaniu stosownych pomiarów zajęcia terenu ROD, tworzeniu map aktualnego stanu użytkowania, dokonywania scaleń i podziałów nieruchomości, a także wykonywaniu nowych bądź dokonywaniu zmian planów zagospodarowania ROD.

§ 5

1. Dotacja z Funduszu krajowego oraz okręgowego przyznana dla rodzinnego ogrodu działkowego podlega zwrotowi, w przypadku gdy:

- a) ROD nie wykorzystał dotacji,
- b) ROD wykorzystał dotację niezgodnie z jej przeznaczeniem,
- c) ROD nie rozliczył dotacji,
- d) wobec ROD, w ciągu 5 lat od przekazania dotacji na rachunek bankowy ROD podjęto uchwałę o wyodrębnieniu w rozumieniu art. 70 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych.

2. Postanowienia ust. 1 nie stosuje się do wewnątrzorganizacyjnych dotacji zwrotnych przeznaczonych na finansowanie nabycia prawa do nieruchomości na potrzeby ROD, przyznanych zgodnie z odrębnymi przepisami.

§ 6

Wykorzystanie środków Funduszu w sposób inny, niż zapisany w § 4, jest możliwe wyłącznie po uzyskaniu zgody Prezydium Krajowej Rady PZD.

§ 7

1. Wydatkowanie środków z Funduszu odbywa się w oparciu o przyjęty roczny plan finansowy Funduszu.
2. Przyjęcia rocznego planu finansowego Funduszu dokonują:
 - a) Krajowa Rada PZD – dla Funduszu krajowego,
 - b) okręgowy zarząd PZD - dla Funduszu okręgowego,
 - c) walne zebranie ROD - dla Funduszu ROD.
3. Jednostki organizacyjne PZD prowadzą dla Funduszu wyodrębnioną ewidencję finansową na zasadach określonych w przepisach odrębnych.
4. Jednostki organizacyjne PZD corocznie sporządzają wyodrębnione sprawozdanie finansowe dla środków Funduszu, którego stan winien być ujawniony w pasywach, a środki finansowe w aktywach bilansu. Sprawozdanie winno być sporządzone wg stanu na dzień 31 grudnia, zgodnie z zasadami obowiązującymi w PZD.

§ 8

1. Odpowiedzialność za prawidłową organizację, gospodarowanie Funduszem i rozliczenie środków ponosi:
 - a) za Fundusz krajowy - Prezydium Krajowej Rady PZD,
 - b) za Fundusz okręgowy - prezydium okręgowego zarządu PZD,

- c) za Fundusz ROD - zarząd ROD.
- 2. Kontrolę nad prawidłowym wykorzystaniem środków Funduszu w danej jednostce organizacyjnej PZD sprawuje komisja rewizyjna tej jednostki.
- 3. Postanowienia ust. 2 nie wyłączają kompetencji nadzorczych i kontrolnych wynikających z postanowień statutu PZD.

§ 9

- 1. Poszczególne jednostki organizacyjne PZD prowadzą wydzielony rachunek bankowy dla środków Funduszu.
- 2. Obowiązek prowadzenia wydzielonego konta bankowego dla środków Funduszu nie dotyczy rodzinnych ogrodów działkowych, w których

kwota tego Funduszu nie przekracza 10.000,00 złotych (słownie: dziesięć tysięcy złotych).

- 3. Wykaz rachunków bankowych Funduszu prowadzą:
 - a) w stosunku do rodzinnych ogrodów działkowych - okręgowe zarządy PZD,
 - b) w stosunku do jednostek terenowych PZD - Krajowa Rada PZD.

§ 10

Istniejący Fundusz Rozwoju ROD w PZD od dnia wejścia w życie niniejszej uchwały funkcjonuje na zasadach w niej określonych.

§ 11

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

SKARBNIK

/-/Barbara KOROLCZUK

PREZES

/-/Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 1 października 2015 r.

V. UCHWAŁY PREZYDIUM KR PZD

UCHWAŁA NR 121/2017

PREZYDIUM

KRAJOWEJ RADY POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW

z dnia 23 marca 2017 r.

*w sprawie dostarczania miesięcznika „Mój ogródek”
do rodzinnych ogrodów działkowych*

Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców w celu realizacji § 46 pkt 7 Statutu PZD w związku z § 2 uchwały nr 6/III/2015 Krajowej Rady PZD z 1 października 2015 r. w sprawie szczegółowych zasad funkcjonowania Funduszu Oświatowego Polskiego Związku Działkowców postanawia:

§1

- 1. Wszystkie rodzinne ogrody działkowe zaopatrywane będą w miesięcznik „Mój ogródek” począwszy od numeru 05/2017.

- 2. Koszty numerów miesięcznika oraz koszty wysyłki, pokrywane będą z Funduszu Oświatowego jednostki krajowej Polskiego Związku Działkowców.

§2

Rodzinne ogrody działkowe będą otrzymywały miesięcznik według następujących zasad uwzględniających liczbę działek w ogrodach:

1) do 100 działek	1 egzemplarz,
2) od 100 do 200 działek	2 egzemplarze,
3) od 200 do 500 działek	3 egzemplarze,

4) od 500 do 1000 działek	4 egzemplarze,
5) powyżej 1000 działek	5 egzemplarzy.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 46 ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych, jednym z podstawowych zadań nałożonych na stowarzyszeń ogrodowe przez ustawodawcę jest propagowanie wiedzy ogrodniczej, zwłaszcza poprzez prowadzenie działalności wydawniczej. Odzwierciedleniem powyższego przepisu są zarówno postanowienia § 46 pkt 7 Statutu PZD, jak i faktycznie podejmowana działalność oświatowa poświęcona tematyce ogrodnictwa, która należy do jednych z najważniejszych obszarów aktywności PZD. Realizuje się ją w szczególności poprzez szkolenia i pokazy organizowane w ROD oraz przekazywanie do ogrodów pozycji wydawanych bezpośrednio przez stowarzyszenie lub za pośrednictwem Wydawnictwa „działkowiec”.

Wieloletnią praktyką jest m.in. nieodpłatne dostarczanie przez KR PZD do rodzinnych ogrodów działkowych miesięcznika „działkowiec” oraz pozycji książkowych poświęconych ogrodom działkowym, publikowanych przez należące do PZD Wydawnictwo „działkowiec”. W ten sposób, za pośrednictwem organów ROD, w szczególności dzięki zaangażowaniu i pracy członków społecznej służby instruktorskiej, wiedza zawarta w tych publikacjach trafiała do działkowców. W ostatnim czasie do jednostki krajowej PZD z okręgów, jak i bezpośrednio z ROD, zgłaszano postulat rozszerzenia tej działalności, poprzez umożliwienie otrzymywania przez ROD również miesięcznika „Mój ogródek”. Postulat ten motywowano odmienną tematyką artykułów i charakterem miesięcznika, w porównaniu do „działkowca”, oraz przydatnością poruszanej w nim problematyki dla osób użytkujących działki w ROD.

Mając powyższe na uwadze, a zwłaszcza kierując się zgodnością postulowanego działania z ustawowym zadaniem PZD, jako stowarzyszenia ogrodowego, Prezydium KR PZD postanowiło jak na wstępie.

SKARBNIK

/-/Barbara KOROLCZUK

I WICEPREZES

/-/Tadeusz Jarzębak

Warszawa, dnia 23 marca 2017 r.

UCHWAŁA NR 153/2017
PREZYDIUM KRAJOWEJ RADY POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW
z dnia 5 kwietnia 2017 r
w sprawie informacji finansowej dotyczącej prowadzenia ROD
przedstawianej corocznie działkowcom

Prezydium Krajowej Rady PZD, mając na uwadze zapewnienie właściwej realizacji obowiązku wynikającego z art. 33 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych a także dążąc do zapewniania działkowcom dostępu do informacji na temat sytuacji w ich ogrodzie, ustala następujące zasady udzielania działkowcom przez zarządy ROD informacji finansowej dotyczącej prowadzenia ROD.

§ 1

Każdy zarząd ROD jest obowiązany do corocznego przedstawiania działkowcom informa-

cji finansowej dotyczącej prowadzenia ROD za rok poprzedni, zwana dalej „informacją finansową”.

§ 2

1. Informacja finansowa zawiera wpływy i wydatki prowadzonego ROD w podziale na źródła pochodzenia i wydatkowane cele.
2. Informacja finansowa zawiera także zestawienie środków wpłacanych przez działkowców w podziale na wydatki na:
 - 1) inwestycje, remonty i bieżącą konserwację infrastruktury ogrodowej;

- 2) opłaty za dostawę energii elektrycznej i ciepłej, gazu i wody, w części dotyczącej terenu ogólnego i infrastruktury ogrodowej;
- 3) ubezpieczenia, podatki i inne opłaty publiczno-prawne;
- 4) utrzymanie porządku i czystości;
- 5) zarządzanie ROD;
- 6) inne cele związane z prowadzeniem ROD.

§ 3

Informację finansową należy sporządzić na podstawie zatwierdzonego przez walne zebranie sprawozdania finansowego ROD.

§ 4

1. Informacja finansowa musi być przedstawiona działkowcom nie później niż do dnia 1 lipca następującego po roku, którego dotyczy informacja finansowa.
2. Zarząd ROD przedstawia informację finansową w sposób umożliwiający każdemu działkowcowi zapoznanie się z nią, a w szczególności poprzez jej zamieszczenie na tablicach informa-

cyjnych ROD, na stronie internetowej ROD lub dostarczając ją każdemu działkowcowi.

3. Informacja finansowa może być wysłana działkowcowi pocztą elektroniczną, jeżeli uprzednio wyraził na to pisemną zgodę, podając adres, na który informacja powinna być wysłana.

§ 5

W celu należytego wykonania obowiązku wynikającego z art. 33 ust. 3 i 4 ustawy o ROD zaleca się stosowanie wzoru informacji finansowej, stanowiącego załącznik do niniejszej uchwały.

§ 6

1. Nadzór w zakresie stosowania niniejszej uchwały sprawuje właściwe prezydium okręgowego zarządu.
2. Zarządy ROD najpóźniej do 30 czerwca przekazują do okręgu informację finansową za rok poprzedni.

§ 7

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

WICEPREZES

/-/Stanisław ZAWADKA

PREZES

/-/Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 23 marca 2017 r.

Załącznik do Uchwały Nr 153/2017 Prezydium Krajowej Rady PZD z dnia 5 kwietnia 2017 r.
INFORMACJA FINANSOWA DOTYCZĄCA PROWADZENIA ROD _____
W _____ **ZA** _____ **ROK** _____

Zgodnie z art. 33 ust. 2-4 ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych, Zarząd ROD przedstawia działkowcom informację finansową dotyczącą prowadzenia ROD w _____ roku

ROK _____	
WPŁYWY	WYDATKI
Łącznie: _____ zł (słownie: _____)	Łącznie: _____ zł (słownie: _____)

w tym: _____ zł - składki członkowskie za _____ r. _____ zł – składki członkowskie zaległe _____ zł – opłaty ogrodowe bieżące w podziale: _____ zł – na inwestycje, remonty, bieżącą konserwację infrastruktury ogrodowej _____ zł – opłaty za energię elektryczną (dot. terenu ogólnego) _____ zł – opłaty za wodę (dot. terenu ogólnego) _____ zł – opłaty za gaz (dot. terenu ogólnego) _____ zł – opłaty na utrzymanie porządku i czystości na terenie ogólnym (w tym na wywóz śmieci) _____ zł na ubezpieczenia, podatki i inne należności publicznoprawne _____ zł na zarządzanie ROD _____ zł – opłaty ogrodowe zaległe _____ zł – dotacje na inwestycje i remonty _____ zł – dotacje zewnętrzne _____ zł – odszkodowania _____ zł - odsetki _____ zł – inne _____ _____ _____ _____ _____ _____	w tym: _____ zł – na inwestycje, remonty, bieżącą konserwację infrastruktury ogrodowej _____ zł – opłaty za energię elektryczną (dot. terenu ogólnego) _____ zł – opłaty za wodę (dot. terenu ogólnego) _____ zł – opłaty za gaz (dot. terenu ogólnego) _____ zł – wydatki na utrzymanie porządku i czystości na terenie ogólnym (w tym na wywóz śmieci) _____ zł – ubezpieczenia, podatki i opłaty publicznoprawne _____ zł – podatki i inne należności publicznoprawne _____ zł – związane z zarządzaniem ROD _____ zł – inne: _____ _____ _____ _____ _____ _____
--	---

Skarbnik ROD

Skarbnik ROD

Księgowy ROD

UCHWAŁA NR 195/2017
PREZYDIUM KRAJOWEJ RADY POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW
z dnia 18 maja 2017 roku
w sprawie dostarczania nowym działkowcom
książki pt. „Poradnik początkującego działkowca”

Prezydium Krajowej Rady PZD w nawiązaniu do własnej uchwały nr 352/2015 z dnia 17 grudnia 2015 roku w sprawie wydania książki pt. „Poradnik początkującego działkowca”, postanawia:

§ 1

Przeznaczyć książkę pt. „Poradnik początkującego działkowca” dla nowych działkowców, którzy nabyli prawo do działki w rodzinnych ogrodach

działkowych PZD począwszy od dnia 1 stycznia 2017 z zastrzeżeniem wymienionym w § 2.

§ 2

Książka pt. „Poradnik początkującego działkowca” zostanie bezpłatnie dostarczona tym nowym działkowcom, którzy zostali zgłoszeni przez okręgi do Wydawnictwa „działkowiec” w związku z roczną prenumeratą miesięcznika „działkowiec”.

§ 3

Książka będzie dostarczana nowym działkowcom sukcesywnie w miarę przekazywania zgłoszeń, o których mowa w § 2.

§ 4

Koszty dystrybucji książki zostaną pokryte z Funduszu Oświatowego KR PZD.

§ 5

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

I WICEPREZES

/-/Tadeusz JARZĘBAK

PREZES

/-/Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 18 maja 2017 r.

VI. STAN POSIADANIA PZD NA DZIEŃ 31.12.2016 R.

UCHWAŁA NR 157/2017

PREZYDIUM KRAJOWEJ RADY POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW z dnia 20 kwietnia 2017 r.

w sprawie przyjęcia stanu posiadania PZD na dzień 31.12.2016 r.

Prezydium Krajowej Rady PZD działając na podstawie statutu PZD § 134 ust. 2 pkt 1, 6 i 7 w oparciu o dane, przekazane przez OZ PZD w formie Ankiety stanu organizacyjnego postanawia:

§ 1

Przyjąć stan posiadania PZD na dzień 31.12.2016 r. wg danych zestawionych w formie niżej opisanych tabel, stanowiących załącznik do niniejszej uchwały:

Tabela 1. Stan organizacyjny okręgowych zarządów PZD wg województw na dzień 31.12.2016 r.

WICEPREZES

/-/Stanisław ZAWADKA

Tabela 2. Liczba jednostek organizacyjnych (zarządów ROD) na dzień 31.12.2016 r.

Tabela 3. Powierzchnia Rodzinnych Ogrodów Działkowych (w ha) na dzień 31.12.2016 r.

Tabela 4. Liczba działek w Rodzinnych Ogrodach Działkowych na dzień 31.12.2016 r.

Tabela 5. Powierzchnia działek Rodzinnych Ogrodów Działkowych (w ha) na dzień 31.12.2016 r.

Tabela 6. Tytuł prawny PZD do gruntów ROD na dzień 31.12.2016 r.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PREZES

/-/Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 20 kwietnia 2017 r.

Załącznik do uchwały Prezydium KR PZD nr 157/2017 z dnia 20.04.17 r.

Tabela 6. Tytuł prawny PZD do gruntów ROD wg stanu na dzień 31 grudnia 2016 r.

Lp	OKRĘGOWY ZARZĄD PZD	POWIERZCHNIA ROD (w ha)							% po- wierzchni w użyt- kowaniu wieczystym i własności do pow. ogółem
		Ogółem	Użytkowanie		Użytkowanie wieczyste i własność				
			użytkowanie nabyte		użytkowanie wieczyste nabyte		własność	Razem	
			odpłat- nie	nieodpłatnie	odpłatnie	nieodpłatnie			
1.	Bydgoszcz	1 568,2230	0,0000	303,3298	39,0605	1 225,3487	0,4840	1 264,8932	80,7%
2.	Częstochowa	449,2287	0,0000	90,1900	0,0000	359,0387	0,0000	359,0387	79,9%
3.	Elbląg	530,3475	0,0000	31,7322	0,0000	498,6153	0,0000	498,6153	94,0%
4.	Pomorski	2 163,1592	0,4775	644,6478	10,4600	1 506,7639	0,8100	1 518,0339	70,2%
5.	Gorzów Wlkp.	724,9095	0,0000	17,6765	0,0000	704,8079	2,4251	707,2330	97,6%
6.	Kalisz	911,7045	0,0000	325,8678	0,0917	585,4670	0,2780	585,8367	64,3%
7.	Koszalin	1 045,6257	8,4569	89,3893	2,4113	943,0602	2,3080	947,7795	90,6%
8.	Legnica	1 684,8513	0,0000	14,3529	1,1764	1 668,3991	0,9229	1 670,4984	99,1%
9.	Lublin	1 287,9489	0,0000	643,4524	0,0000	639,8696	4,6269	644,4965	50,0%
10.	Łódzki	1 981,9778	0,0000	1 282,7506	0,0000	693,9764	5,2508	699,2272	35,3%
11.	Małopolski	1 288,1607	0,0000	779,2738	0,0000	503,6040	5,2829	508,8869	39,5%
12.	Mazowiecki	3 511,0476	0,0000	2 816,6856	2,4553	689,3775	2,5292	694,3620	19,8%
13.	Opolski	1 634,6555	0,0000	369,1452	0,0101	1 262,1992	3,3010	1 265,5103	77,4%
14.	Piła	706,2199	0,0000	7,5344	0,0000	698,6855	0,0000	698,6855	98,9%
15.	Podkarpacki	1 312,5861	0,0000	376,5949	1,0552	933,0465	1,8895	935,9912	71,3%
16.	Podlaski	953,9427	0,0000	233,8222	0,0000	719,9671	0,1534	720,1205	75,5%
17.	Poznań	2 633,3292	0,9596	1 085,2544	6,2486	1 538,8911	1,9755	1 547,1152	58,8%
18.	Słupsk	542,9390	0,0000	69,8485	0,0986	454,5248	18,4671	473,0905	87,1%
19.	Sudecki	2 242,0529	0,0000	147,9630	0,0000	2 092,1225	1,9674	2 094,0899	93,4%
20.	Szczecin	2 527,9869	0,0000	1 196,7056	1,1640	1 329,6473	0,4700	1 331,2813	52,7%
21.	Śląski	3 796,7314	0,0000	3 200,7463	37,5461	558,4390	0,0000	595,9851	15,7%
22.	Świętokrzyski	812,5203	3,1000	553,1814	0,0000	247,6028	8,6361	256,2389	31,5%
23.	Toruńsko- -Włocławski	1 127,3954	0,0000	141,1297	1,6387	979,4908	5,1362	986,2657	87,5%
24.	Warmińsko- -Mazurski	1 701,2269	0,0000	283,9967	0,0000	1 417,2302	0,0000	1 417,2302	83,3%
25.	Wrocław	2 343,5542	0,0000	644,4021	0,0000	1 698,4919	0,6602	1 699,1521	72,5%
26.	Zielona Góra	1 380,6365	0,0000	2,4477	0,0037	1 377,6835	0,5016	1 378,1888	99,8%
OGÓŁEM		40 862,9613	12,9940	15 352,1208	103,4202	25 326,3505	68,0758	25 497,8465	62,4%

VII. CZASOWE ZAJĘCIE TERENU SPRAWOZDANIE ZA ROK 2016

I. WPROWADZENIE

Kwestię czasowych zajęć rodzinnych ogrodów działkowych, kompetencji i obowiązków jednostek Polskiego Związku Działkowców, w tym sprawozdawczych oraz rozliczania środków pochodzących z czasowego zajęcia terenu rodzinnych ogrodów działkowych regulują:

► Statut Polskiego Związku Działkowców

oraz uchwały systemowe podjęte przez Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców (dalej: KR PZD), tj.

- uchwała Nr 253/2015 z dnia 01.10.2015 r. *w sprawie czasowego zajęcia terenów rodzinnych ogrodów działkowych,*
- uchwała Nr 254/2015 z dnia 01.10.2015 r. *w sprawie przeznaczenia i rozliczania środków finansowych pochodzących z likwidacji i czasowego zajęcia terenu rodzinnych ogrodów działkowych,*
- uchwała Nr 356/2016 z dnia 15.09.2016 r. *w sprawie składania przez OZ PZD sprawozdań z czasowych zajęć terenu rodzinnych ogrodów działkowych.*

Zgodnie z brzmieniem uchwały nr 235/2015 przez czasowe zajęcie terenu rozumie się wyłączenie części ogrodu na określony czas na wniosek Inwestora w oparciu o decyzję samorządu terytorialnego lub miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego celem wykonania określonych inwestycji celu publicznego nieprzewidujących likwidacji części ogrodu w rozumieniu ustawy z dnia 13.12.2013 r. *o rodzinnych ogrodach działkowych.*

Organem uprawnionym do prowadzenia procesu czasowego zajęcia terenu rodzinnego ogrodu działkowego (dalej: ROD) zgodnie z § 109 ust. 2 pkt 18 w związku z § 110 Statutu PZD jest właściwe miejscowo **Prezydium Okręgowego Zarządu Polskiego Związku Działkowców** (dalej: OZ PZD) w porozumieniu z Zarządem ROD.

Zarządy OZ PZD mają również obowiązek przedstawiania KR PZD sprawozdań rocznych z czasowych zajęć terenu. Obowiązek taki nałożyła na OZ PZD uchwała Prezydium KR PZD nr 356/2016 z dnia 15.09.2016 r. Zgodnie z ww. uchwałą do 31 marca roku następującego po roku, którego sprawozdanie dotyczy dane z czasowych zajęć terenu ujęte w jednolitej formie tabelarycznej powinny być przekazane do KR PZD.

Sprawozdanie OZ PZD z czasowych zajęć terenu podlega zatwierdzeniu uchwałą Prezydium OZ PZD, której kopię należy przekazać do biura KR PZD.

Rok 2016 r. był pierwszym rokiem, za który obowiązek sprawozdawczy powinien być - na podstawie ww. uchwały - wypełniany.

Do 31 marca 2017 r. do KR PZD sprawozdania z czasowych zajęć terenów za 2016 r. złożyło jedynie 50% OZ PZD; pozostałe zareagowały na pismo monitujące z dnia 07.04.2017 r. i przekazały wymagane materiały do 14.04.2017 r. Cztery okręgi, tj. częstochowski, bydgoski, kaliski i piłski nie złożyły sprawozdań z uwagi na brak czasowych zajęć terenów ROD w 2016 r.

II. CZASOWE ZAJĘCIA TERENU – DANE OGÓLNE

W 2016 r. czasowo zajęto tereny ROD w 85% okręgów PZD (tj. w 22 okręgach); tylko w 15% okręgów (tj. w 4 okręgach: Częstochowa, Bydgoszcz, Kalisz, Piła) nie wystąpiło zjawisko czasowego zajęcia terenów ROD.

W 2016 r. czasowo zajęto tereny **172** rodzinnych ogrodów działkowych, co stanowi **3,69%** ogólnej liczby ROD.

Najwięcej czasowych zajęć ROD odnotowano w okręgu podkarpackim (zajęto 26 ogrodów)

i lubelskim (25 ogrodów); najmniej: w gorzowskim, toruńsko-włocławskim oraz zielonogórskim (po 1 ogrodzie).

Czasowe zajęcia dotyczą średnio 4% ROD w danym okręgu, wahając się od poziomu 1% do 16%.

Dane procentowe o czasowych zajęciach terenów ROD w poszczególnych okręgach przedstawia wykres nr 1.

Łącznie czasowe zajęcia terenu dotyczyły terenu o powierzchni **10,9766 ha** (tj. **0,02%** terenów zajmowanych przez ROD) i objęły **47 działek rodzinnych w całości i 184 działki rodzinne w części**.

Czasowe zajęcia terenów ROD obejmujące obszar pod łącznie 231 działkami rodzinnymi (w całości lub części) wystąpiły w **14 okręgach**: bydgoskim, gdańskim, lubelskim, łódzkim, mazowieckim, małopolskim, opolskim, podkarpackim, poznańskim, sudeckim, śląskim, świętokrzyskim, warmińsko-mazurskim, wrocławskim.

Liczba działek rodzinnych czasowo zajętych nie jest znaczna - jeżeli inwestycja ma przebiegać przez tereny działek rodzinnych za każdym razem prowadzone są rozmowy, aby w jak najmniejszym stopniu bądź w ogóle uniknąć takich sytuacji.

W 2016 r. tereny ROD zostały zajęte na czas wynoszący łącznie **5 912 dni**.

Tabela czasowe zajęcia terenów ROD w 2016 r. przedstawia szczegółowo - w podziale na poszczególne okręgi – dane o liczbie zajętych ROD, liczbie zajętych działek rodzinnych oraz okresie zajęcia terenów ROD.

Cele publiczne, w związku z którymi zajmowano tereny ROD to budowa lub modernizacja:

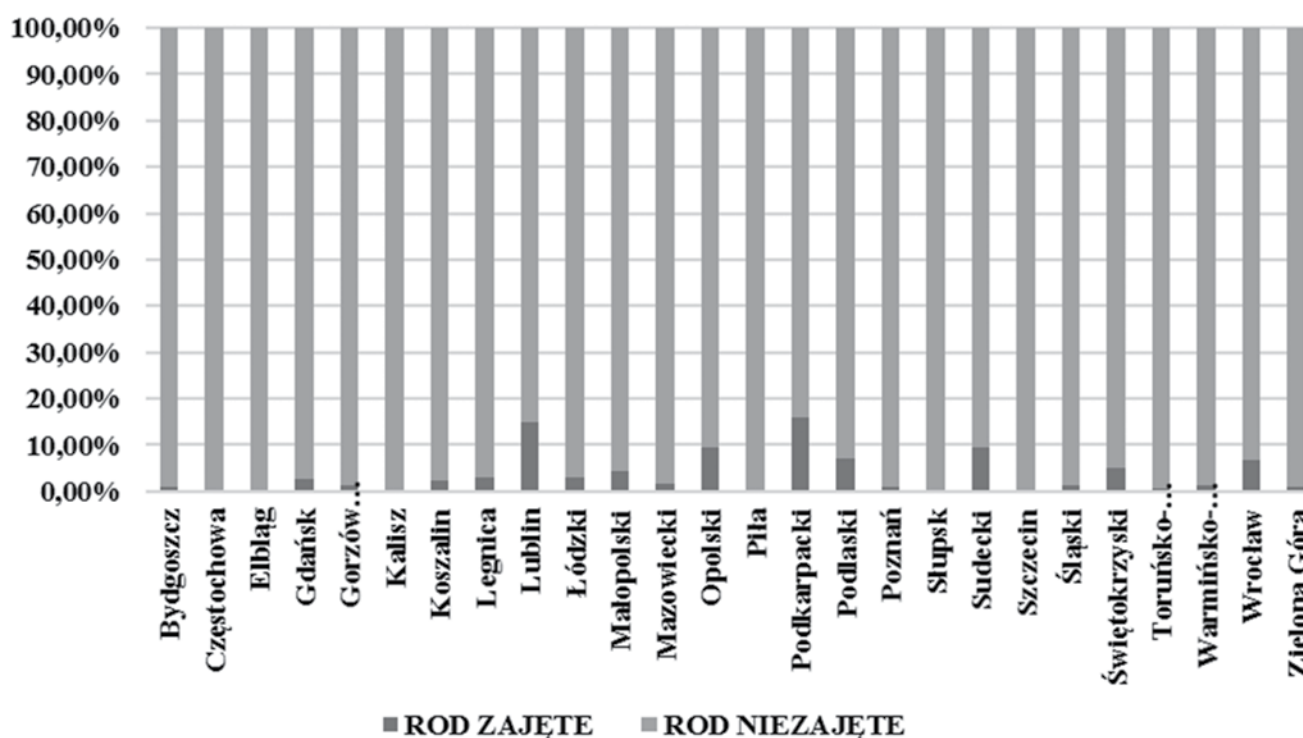
- ▶ linii elektrycznej lub energetycznej (w 87 przypadkach – 50,88%),
- ▶ linii ciepłowniczej (w 9 przypadkach – 5,26%)
- ▶ linii gazowej (w 8 przypadkach – 4,68%)
- ▶ linii telefonicznej (w 7 przypadkach – 4,09%)
- ▶ wodociągów (w 6 przypadkach – 3,51%)
- ▶ kanalizacji (w 20 przypadkach – 11,70%)
- ▶ inne cele (teren budowy, modernizacja skarpy, prace geologiczne – w 34 przypadkach – 19,88 %).

Graficzną ilustrację danych prezentuje wykres nr 2.

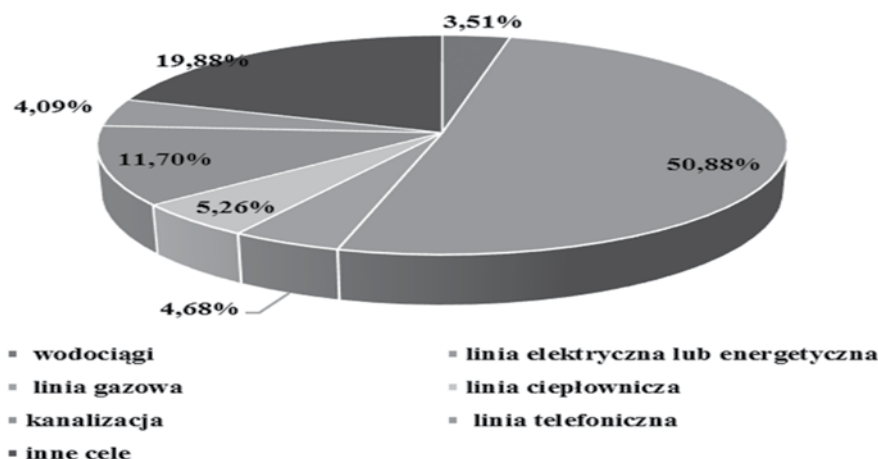
Niekiedy czasowe zajęcie terenu wynika lub jest związane z ustanowieniem służebności przesyłu na nieruchomości stanowiącej własność PZD lub na prawie użytkowania wieczystego do terenów zajmowanych przez poszczególne ROD-y.

Zgodę na powyższe obciążenie wyraża - zgodnie z § 134 ust. 2 pkt 13 Statutu PZD - Prezydium KR PZD w formie uchwały. Sytuacje takie nie były jednak w 2016 r. częste.

WYKRES 1 – Czasowe zajęcia terenów ROD w 2016 r. – podział na okręgi

WYKRES 2 – Cele czasowych zajęć terenów ROD w 2016

Jedynie w 34 przypadkach (19,77%) czasowe zajęcie terenu ROD było związane z ustanowieniem służebności; tylko 14 z nich (8,14%) zakoń-

czyło się wydaniem stosownych uchwał przez Prezydium KR PZD.

Pozostałe sprawy są w toku.

III. CZASOWE ZAJĘCIA TERENU – DANE FORMALNO-PRAWNE

Analizując kwestię procedowania przez Okręgowe Zarządy PZD w zakresie czasowych zajęć terenu należy stwierdzić, iż – co do zasady - wszystkie OZ PZD przestrzegają postanowień uchwały Prezydium KR PZD nr 253/2015 z dnia 01.10.2015 r. w zakresie trybu zawarcia porozumienia z Inwestorem na czasowe zajęcie terenu.

Odmienne kształtuje się sytuacja w zakresie protokolarnego oddania i przyjęcia terenu czasowo zajmowanego przez Inwestora – jedynie w 49,11% badanych przypadków zachowane są procedury.

Proces czasowego zajęcia terenu przedstawia się w każdym z okręgów podobnie i dzieli się na następujące etapy:

► I ETAP - Analiza przedsięwzięcia inwestycyjnego

OZ PZD analizują planowane przedsięwzięcie pod kątem czasu i rozmiaru czasowego zajęcia, obszarów podlegających zajęciu, wpływu zajęcia na funkcjonowanie ROD. W celu ustalenia ww. aspektów OZ PZD organizują wizje lokalne w terenie; pozyskują również opinie od zarządu ROD w tym zakresie.

► II ETAP - Negocjacje z Inwestorem

Na tym etapie OZ PZD wraz z inwestorem uzgadniają wszelkie istotne kwestie dotyczące cza-

sowego zajęcia tj.: warunki udostępnienia terenu, obszar ulegający zajęciu, czas planowanych prac, termin realizacji prac (sezon działkowy), rodzaj terenu podlegającego zajęciu (teren ogólny, działki rodzinne), czy inwestycja naruszy infrastrukturę ROD, a jeśli tak – to w jakim zakresie, a także ewentualne korzyści z prowadzonej inwestycji dla ROD i PZD.

W drodze porozumienia określa się również wartość odszkodowań pokrywanych przez Inwestora (dla działkowców za zniszczone mienie niepodlegające odtworzeniu, za utracone plony oraz dla PZD za zniszczone mienie), rekompensat dla PZD za udostępnienie terenu, ewentualnych kar umownych oraz kwestie pokrycia kosztów administracyjnych.

Jeżeli zaistnieje konieczność wypłacania odszkodowań działkowcom lub PZD wykonywana jest inwentaryzacja majątku, który może ulec zniszczeniu. Wartość odszkodowań ustalana jest w drodze porozumienia z Inwestorem na podstawie inwentaryzacji. W przypadku wystąpienia szkód w majątku działkowców lub Związku w przypadku, gdy nie dojdzie do porozumienia między Stronami wartość majątku ustalana jest przez rzeczoznawcę majątkowego.

► III ETAP – podjęcie uchwały przez Prezydium OZ zatwierdzającej warunki negocjowanego porozumienia oraz wyrażającej zgodę na czasowe zajęcie terenu na warunkach wskazanych w porozumieniu.

Na 172 badanych przypadków czasowych zajęć ROD uchwały w sprawie zatwierdzenia warunków wynegocjowanego porozumienia były podjęte w **163** przypadkach, co stanowi **94,77%** ogółu.

W 9 przypadkach OZ PZD nie podjęły uchwał w sprawie zatwierdzenia warunków porozumienia (w okręgu mazowieckim, szczecińskim i toruńsko-wrocławskim).

W 15 przypadkach (**9,20%**) na 163 podpisanych porozumień uchwały Prezydium OZ zostały podjęte po podpisaniu porozumienia z Inwestorem (w okręgach: śląskim, koszalińskim, poznańskim, warmińsko-mazurskim i opolskim).

► **IV ETAP - Zawarcie porozumienia z Inwestorem**

Większość Okręgów podpisuje wynegocjowane porozumienia - na 172 badanych przypadków czasowych zajęć ROD podpisano z Inwestorami porozumienia w **153** przypadkach, co stanowi **88,95%** ogółu.

Zdarzają się jednak przypadki braku podpisywania porozumień z Inwestorem.

W jednym przypadku (okręg gdański) nie podpisano porozumienia z uwagi na toczący się proces negocjacji.

W pozostałych 18 przypadkach (w okręgach: toruńsko-włocławskim, gorzowskim, małopolskim, podlaskim oraz szczecińskim) jako przyczyny braku porozumień podano: znikomy zakres prac i krótki okres realizacji, nienaruszenie terenu ogólnego oraz działek użytkowanych przez działkowców, podejmowanie działań inwestycyjnych w interesie i na rzecz ROD, brak zainteresowania Inwestora podpisaniem porozumienia (zaprzestanie działania w sprawie).

► **V ETAP – Wprowadzenie Inwestora na teren działki.**

Etap ten jest szczególnie istotny z punktu widzenia ochrony interesów działkowców i Związku, w szczególności, gdy czasowe zajęcie ma wiązać się z odszkodowaniami za zniszczone mienie Związku lub działkowców.

Wprowadzenie Inwestora na teren działki powinno odbyć się na podstawie protokołu zdawczo-odbiorczego.

Jedynie w 81 przypadkach (na 168 zbadanych; w 4 przypadkach postępowanie jest w toku) wprowadzono inwestora na teren ROD na podstawie protokołu zdawczo-odbiorczego. Stanowi to jedynie **47,93%** przypadków.

W 5 okręgach (Bydgoszcz, Koszalin, mazowiecki, podkarpacki, sudecki) nie odnotowano nieprawidłowości. W pozostałych 17 okręgach występują w różnym stopniu braki w zakresie protokolarnego wprowadzenia Inwestora na teren ROD.

Przyczyną takiego stanu rzeczy jest istniejąca praktyka nadzorowania wprowadzenia Inwestora na teren ROD przez zarząd ROD. OZ PZD cedują bowiem swoje obowiązki na zarządy ROD. W sprawozdaniach OZ PZD zaznaczają (w kilku przypadkach), że wprowadzenie Inwestora na teren ROD odbyło się przy udziale Zarządu ROD lub prace odbyły się w obecności zarządu lub przedstawiciela ROD. Jednakże działania podejmowane przez ROD nie są dokumentowane (nie wskazuje się na fakt podpisania protokołów).

► **VI ETAP – odbiór terenu ROD podlegającego czasowemu zajęciu oraz pozyskanie dokumentacji powykonawczej od Inwestora.**

Odbiór terenu ROD po czasowym zajęciu przez Inwestora powinien odbyć się na podstawie protokołu odbiorczego.

Jedynie w 85 przypadkach (na 168 zbadanych; w 4 przypadkach postępowanie jest w toku) odebrano teren ROD czasowo zajmowany na podstawie protokołu odbiorczego. Stanowi to jedynie **50,29%** badanych przypadków.

W 5 okręgach (Bydgoszcz, Koszalin, mazowiecki, podkarpacki, sudecki) nie odnotowano nieprawidłowości. W pozostałych 17 okręgach występują w różnym stopniu braki w zakresie protokolarnego odbioru terenów ROD od Inwestora.

W sprawozdaniach wskazano, że przyczyną braku protokołów odbioru są: uzgodnienia z ROD w zakresie dokonanego odbioru, pozostawianie terenu ROD zajętego czasowo przez Inwestora poza ogrodzeniem ROD lub niegenerowanie przez inwestycję strat dla działkowców lub PZD.

W sprawozdaniach nie wskazano, czy OZ PZD pozyskują od Inwestorów dokumentację powykonawczą.

IV. CZASOWE ZAJĘCIA TERENU – DANE FINANSOWE

Dane ogólne

Zgodnie z zapisami uchwał systemowych PZD wszystkie koszty związane z czasowym zajęciem terenu ponosi Inwestor.

Wysokość odszkodowań, rekompensat, kar umownych, uwzględniająca obszar i czas zajęcia terenu ustalana jest w drodze negocjacji z Inwestorem oraz zatwierdzana przez Prezydium OZ PZD w drodze uchwały, której odzwierciedleniem jest podpisywane na podstawie uchwały Prezydium OZ porozumienie z Inwestorem.

Z przedstawionych przez Okręgi sprawozdań wynika, że wartość wypłaconych w 2016 r. przez Inwestorów środków związanych z czasowymi zajęciami terenów kształtuje się na poziomie **862.406,86 zł** i składa się z:

1. odszkodowania dla działkowców za zniszczone mienie – **408.958,50 zł**, w tym wypłacone działkowcom bezpośrednio przez Inwestora w wysokości 365.099,00 zł oraz za pośrednictwem PZD w wysokości 43.859,50 zł,
2. odszkodowania dla PZD za zniszczone mienie Związku – **4.369,00 zł**,
3. rekompensat dla Związku za udostępnienie terenu – **434.179,36 zł**,
4. kar umownych ponoszonych przez Inwestora – **2.800,00 zł**,
5. kosztów administracyjnych, tj. innych kosztów ponoszonych przez Inwestora związanych z czasowym zajęciem terenu – **12.100,00 zł**

Graficzną ilustrację danych prezentuje wykres nr 3.

Największe wpływy związane z czasowym zajęciem terenu występują w okręgach podkarpackim, mazowieckim, wrocławskim i śląskim, stanowiąc łącznie około 80 % wszystkich wpływów.

Szczegółowy wykaz wysokości oraz tytułów z jakich okręgi uzyskały środki przedstawia tabela stanowiąca załącznik do niniejszego materiału.

Odszkodowanie dla działkowców za zniszczone mienie lub utracone plony w 2016 r.

W porozumieniach dotyczących czasowego zajęcia terenu przewidziano dla działkowców trzech okręgów (lubelskiego, mazowieckiego oraz wrocławskiego) odszkodowania za zniszczone wskutek czasowego zajęcia działek mienie. Czasowe zajęcia terenu nie rodziły konieczności wypłaty odszkodowań działkowcom za zniszczone plony w żadnym z okręgów.

Odszkodowania wypłacono w łącznej kwocie **408.958,50 zł**, co stanowi **99,59%** wynegocjowanej kwoty.

Odszkodowania dla działkowców zostały wypłacone w dwóch okręgach: mazowieckim w kwocie 43.859,50 zł (za pośrednictwem OZ) oraz wrocławskim - w kwocie 365.099,00 zł (bezpośrednio przez Inwestora). W okręgu lubelskim nie wypłacono w 2016 r. odszkodowań działkowcom (w wy-

WYKRES 3 – Wypłacone środki z czasowych zajęć terenów ROD w 2016

sokości 1.660,00 zł) z uwagi na przekazanie środków przez Inwestora w lutym 2017 r.

Łączna wartość wynegocjowanych odszkodowań wynosi 410.618,50 zł.

Odszkodowanie dla PZD za zniszczone mienie Związku w 2016 r.

W porozumieniach dotyczących czasowego zajęcia terenu przewidziano również odszkodowania dla PZD za zniszczone mienie Związku. Odszkodowania dotyczyły mienia Związku w okręgu: lubelskim i opolskim oraz sudeckim.

W 2016 r. wypłaconych zostało **4.369.00 zł**, co stanowi **62,61%** wynegocjowanych odszkodowań. Odszkodowanie dla OZ lubelskiego w wysokości 2.609,00 zł wypłacono w lutym 2017 r.

Odszkodowania wynegocjowane z tego tytułu kształtują się w 2016 r. na poziomie 6.978,00 zł.

Rekompensata dla Związku za udostępnienie terenu w 2016

Z 22 okręgów PZD, które uzyskały środki finansowe z tytułu czasowych zajęć terenu 18 okręgów (poza gdańskim, lubelskim, świętokrzyskim i zielonogórskim) wynegocjowało rekompensaty dla Związku za czasowe udostępnienie terenu.

W okręgu świętokrzyskim nie ustalono rekompensaty za udostępnienie terenu z uwagi na fakt, że inwestycje dotyczą wyłącznie ROD i działkowców lub są wykonywane w ich interesie; w okręgu gdańskim - ze względu na pozostawanie sprawy w toku. Przyczyną braku rekompensaty w okręgu zielonogórskim jest niewystąpienie jakiegokolwiek uszczerbków na własności PZD.

V. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

- ▶ Czasowe zajęcie terenów ROD jest zjawiskiem z jednej strony powszechnym (liczba okręgów, w których wystąpiło czasowe zajęcie terenu), z drugiej marginalnym (wielkość terenów podlegających zajęciu i liczba ROD, których dotyczy czasowe zajęcie terenu).

W 2016 roku czasowe zajęcie terenu dotyczyło 172 rodzinnych ogrodów działkowych w 22 okręgach o powierzchni łącznej 10,97966 ha i objęło 47 działek rodzinnych w całości i 184 działki rodzinne w części.

W 2016 r. wypłaconych zostało **434.179,36 zł**, co stanowi **99,29%** wynegocjowanych kwot. Rekompensata dla OZ sudeckiego w wysokości 3.100,00 zł nie została wypłacona w 2016 r.

Wynegocjowane w 2016 r. przez OZ PZD wpływy z tytułu rekompensat kształtowały się na poziomie 437.279,36 zł.

Kary umowne i inne koszty ponoszone przez Inwestorów w 2016

W 22 okręgów PZD, które uzyskały środki finansowe z tytułu czasowych zajęć terenu w 3 okręgach Inwestor był zobowiązany do zapłaty kar umownych (okręg łódzki - 2.800,00 zł kary z tytułu dłuższego niż przewidywano w porozumieniu zajęcia terenu) lub kosztów administracyjnych związanych z czasowym zajęciem terenu (okręg legnicki - 1.600,00 zł i opolski - 10.500,00 zł). Kwoty te nie są jednak znaczne kształtując się na poziomie **14.900,00 zł** (w tym kary umowne - **2.800,00 zł** i koszty administracyjne - **12.100,00 zł**).

Stosownie do postanowień uchwały nr 254/2015 z dnia 01.10.2015 r. w sprawie *przeznaczenia i rozliczania środków finansowych pochodzących z likwidacji i czasowego zajęcia terenu rodzinnych ogrodów działkowych* środki przyznane z tytułu czasowego zajęcia terenu ROD gromadzone są na okręgowym Funduszu Rozwoju ROD prowadzonym przez właściwy Okręgowy Zarząd PZD (za wyjątkiem kosztów administracyjnych).

W 2016 r. ogółem wpływy z tytułu czasowego zajęcia terenu to kwota 497.307,86 zł; z czego na Fundusz Rozwoju wpłynęła kwota 485.207,86 zł.

- ▶ Środki pozyskane przez OZ z czasowych zajęć terenów (tj. środki z odszkodowań dla PZD za zniszczone mienie, rekompensat dla PZD za udostępnienie terenu oraz kar umownych ponoszonych przez Inwestora) zasilają Fundusz Rozwoju OZ PZD i są ważnym źródłem finansowania nowych inwestycji w ROD, których tereny były czasowo zajmowane, co jest zgodne z § 2 ust. 5 uchwały Nr 254/2015 z dnia 01.10.2015 r. w sprawie *przeznaczenia i rozliczania środków finansowych pochodzących z likwidacji i czasowego zajęcia terenu rodzinnych*

ogrodów działkowych środki finansowe pochodzące z czasowego zajęcia terenu powinny być przeznaczane w pierwszej kolejności na uzasadnione potrzeby tego ROD, którego terenu dotyczy zajęcie w zakresie budowy, modernizacji i remontu budynków i budowli oraz infrastruktury służącej do wspólnego użytkowania przez działkowców.

W 2016 r. na Fundusz Rozwoju wpłynęły środki w wysokości 485.207,86 zł.

- ▶ Okręgowe Zarządy PZD postępują – co do zasady - zgodnie z wytycznymi zawartymi w uchwale Nr 253/2015 z dnia 01.10.2015 r. w sprawie czasowego zajęcia terenów rodzinnych ogrodów działkowych. Prezydium OZ wydają w drodze uchwały zgodę na czasowe zajęcie terenu ROD, w oparciu o opinię zarządów ROD, po przeprowadzeniu z analizy przedsięwzięcia i wynegocjowaniu z Inwestorem warunków porozumienia. Interesy użytkowników działek jak i Związku są w pełni zabezpieczane w toku prowadzonych negocjacji, które najczęściej kończą się spisaniem stosownego porozumienia.

Jednakże w tych przypadkach, w których porozumienia nie są zawierane, OZ PZD winny bezwzględnie podpisywać takie dokumenty. Tylko pisemne umowy w pełni zabezpieczą interesy Związku i działkowców w zakresie ustalonych zobowiązań Inwestora, jak i w przypadku wystąpienia ewentualnych szkód. Powinno się również zadbać o bezwzględne przestrzeganie kolejności podejmowanych działań - tj. podejmowanie przez Prezydium OZ uchwały wyrażającej zgodę na zawieranie porozumienia, której następstwem powinno być podpisanie przez zarząd OZ porozumienia z Inwestorem.

- ▶ OZ PZD w niewystarczającym stopniu stosują się do wytycznych uchwały w zakresie protokolarnego przekazywania, a następnie odbioru terenów czasowo zajmowanych. Zaleca się, by OZ PZD podejmowały odpowiednie działania zmierzające do podpisywania protokołów przekazania i przyjęcia zajmowanego terenu oraz pozyskiwania od Inwestora dokumentacji powykonawczej. Jedynie protokolarne przekazywanie terenów oraz posiadanie inwentaryzacji powykonaw-

czej w pełni zabezpieczą interesy Związku i działkowców w zakresie ustalonych zobowiązań Inwestora, jak i w przypadku wystąpienia ewentualnych szkód i dochodzenia ewentualnych roszczeń przez Związek.

OZ PZD nie powinny cedować swoich statutowych obowiązków w zakresie przekazywania i odbioru terenów na zarządy ROD. Jednakże w sytuacji, gdy do takiego przekazania obowiązków dojdzie OZ PZD powinny wyposażyć zarządy ROD w informacje oraz wytyczne niezbędne dla działania zgodnie z wolą OZ PZD wyrażoną w uchwale oraz zachowania wymaganych procedur, ustanowionych dla zabezpieczenia interesów Związku i działkowców.

OZ PZD powinny również zabezpieczyć i aktywnie uczestniczyć w procesie pozyskiwania od Inwestora inwentaryzacji powykonawczej. Inwentaryzacja gwarantuje bowiem posiadanie aktualnych danych o przestrzennym rozmieszczeniu elementów zagospodarowania terenu ROD; co jest szczególnie istotne w sytuacji posadowienia na terenie ROD przewodów podziemnych czy też likwidacji – w następstwie prac budowlanych – uprzednio istniejącej infrastruktury ROD i konieczności jej odtworzenia.

Informacje zawarte w inwentaryzacji powinny być przekazywane zarządom ROD, kształtującym sposób zagospodarowania ROD.

- ▶ OZ PZD winien aktywnie uczestniczyć w postępowaniu administracyjnym, którego następstwem są czasowe zajęcia terenu ROD już na etapie ustalania warunków przebiegu inwestycji celu publicznego. Jest to bowiem decydujący moment dla określenia działań OZ PZD w zakresie kształtowania przyszłych warunków porozumienia z Inwestorem. Jeżeli na tym etapie OZ PZD nie będzie aktywnie uczestniczył w postępowaniu poprzez wnoszenie uwag czy sprzeciwu późniejsze działania PZD będą jedynie następstwem decyzji podjętych przez organy administracji publicznej i pozostałe strony postępowania.

OZ PZD winien – niezwłocznie po uzyskaniu informacji decyzji o warunkach lokalizacji inwestycji celu publicznego - wnikliwie badać wpływ przyszłej inwestycji na funkcjonowanie ROD. Ma to szczególne znaczenie

Czasowe zajęcia terenów 2016 r. (dot. okręgów, w których wystąpiły czasowe zajęcia terenów ROD)

Nazwa OZ	Liczba zajętych ROD	Powierzchnia zajętych ROD (w ha)	Liczba działek ro- dzinnych		Okres czasowego zajęcia ROD (w dniach)	Odszkodowanie dla działkowców za zniszczone mienie niepodle- gające odtworzeniu wypłacone przez Inwestora (w zł)	Odszkodowanie dla działkowców za utrac- ne plony (w zł)	Odszkodowania i inne wpłaty wpłacone PZD przez Inwestora							Wartość otrzymanego wpłat ogółem (w zł)
			Zajętych w części	Zajętych w całości				Odszkodowanie dla PZD za zniszczone mienie (w zł)	Rekompensata dla PZD za udostępnienie teren (w zł)	Kary umowne, które inwestor zobowiązany był uiścić (w zł)	Wartość otrzymanych wpłat na Fundusz Roz- woju (w zł)	Koszty administracyjne (w zł)	Odszkodowań dla działkowców wypłacone przez OZ PZD (w zł)	15 = suma (12-14) (w zł)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12 = suma (9-11)	13	14	15 = suma (12-14)	
Bydgoszcz	2	0,07000	0	11	45	0,00	0,00	0,00	29 508,00	0,00	29 508,00	0,00	0,00	29 508,00	
Gdańsk	6	0,06570	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Gorzów Wielkopolski	1	0,12000	0	0	14	0,00	0,00	0,00	5 000,00	0,00	5 000,00	0,00	0,00	5 000,00	
Koszalin	2	0,50040	0	0	101	0,00	0,00	0,00	7 000,00	0,00	7 000,00	0,00	0,00	7 000,00	
Legnica	5	0,07440	0	0	16	0,00	0,00	0,00	2 100,00	0,00	2 100,00	1 600,00	0,00	3 700,00	
Lublin	25	1,89820	0	24	10	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Łódźki	9	0,20286	0	5	45	0,00	0,00	0,00	12 913,50	2 800,00	15 713,50	0,00	0,00	15 713,50	
Małopolski	11	0,15580	0	3	33	0,00	0,00	0,00	3 000,00	0,00	3 000,00	0,00	0,00	3 000,00	
Mazowiecki	8	0,38710	0	30	131	0,00	0,00	0,00	53 304,00	0,00	53 304,00	0,00	43 859,50	97 163,50	
Opolski	8	1,03570	0	7	95	0,00	0,00	2 699,00	22 500,00	0,00	25 199,00	10 500,00	0,00	35 699,00	
Podkarpacki	26	3,76210	0	29	1326	0,00	0,00	0,00	122 693,00	0,00	122 693,00	0,00	0,00	122 693,00	
Podlaski	7	0,00660	0	0	339	0,00	0,00	0,00	13 976,00	0,00	13 976,00	0,00	0,00	13 976,00	
Poznań	3	0,02000	0	1	31	0,00	0,00	0,00	1 700,00	0,00	1 700,00	0,00	0,00	1 700,00	
Ślupsk	1	0,00000	0	0	30	0,00	0,00	0,00	3 500,00	0,00	3 500,00	0,00	0,00	3 500,00	
Sudecki	13	0,12840	0	10	38	0,00	0,00	1 670,00	0,00	0,00	1 670,00	0,00	0,00	1 670,00	
Szczecin	13	0,01290	0	0	208	0,00	0,00	0,00	7 300,00	0,00	7 300,00	0,00	0,00	7 300,00	
Śląski	8	0,13290	0	1	450	0,00	0,00	0,00	40 625,60	0,00	40 625,60	0,00	0,00	40 625,60	
Świętokrzyski	4	0,00240	0	1	6	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Toruńsko-wrocławski	1	0,02500	0	0	60	0,00	0,00	0,00	1 000,00	0,00	1 000,00	0,00	0,00	1 000,00	
Warmińsko-mazurski	3	1,50230	34	7	736	0,00	0,00	0,00	49 223,26	0,00	49 223,26	0,00	0,00	49 223,26	
Wrocław	15	0,87540	13	55	2 191	365 099,00	0,00	0,00	58 836,00	0,00	58 836,00	0,00	0,00	58 836,00	
Zielona Góra	1	0,00150	0	0	7	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Łącznie	172	10,97966	47	184	5 912	365 099,00	0,00	4 369,00	434 179,36	2 800,00	441 348,36	12 100,00	43 859,50	497 307,86	

przy ustalaniu przebiegu sieci gazowych czy energetycznych, gdyż szczegółowe warunki ich usytuowania mogą utrudniać lub uniemożliwiać dotychczasowy sposób użytkowania terenu ROD, w tym działek oddanych w użytkowanie działkowcom. Niekorzystny wpływ posadowienia sieci energetycznych wysokiej mocy oraz konieczność wydzielenia stref ochronnych dla sieci gazowych (nawet do 12 m od osi gazociągu) mogą skutkować zakazem nasadzeń czy wznoszenia obiektów budowlanych (altan).

Mimo, iż czasowe zajęcie terenu następuje w związku z realizacją celu publicznego OZ PZD powinny podejmować działania zmierzające do ochrony interesy PZD i działkowców.

- ▶ Należy też zwrócić uwagę na nadzorowanie przebiegu realizacji inwestycji objętej czasowym zajęciem terenu ROD pod kątem zabezpieczenia prawidłowego funkcjonowania ROD i bezpieczeństwa dla działkowców.

- ▶ Z uwagi na okoliczność, że procedowanie w sprawie czasowych zajęć terenów jest pracochłonne oraz wymaga podejmowania licznych działań przez OZ, w tym w szczególności wizji w terenie, należy zobowiązać OZ do zintensyfikowania działań mających na celu wynegocjowanie z Inwestorami pokrywania kosztów administracyjnych (w tym kosztów pracy) związanych z prowadzeniem i obsługą procesu czasowych zajęć terenów.

Załącznik:

tabela czasowe zajęcia terenu ROD w 2016;
tabela dotyczy wyłącznie okręgów, w których wystąpiły w 2016 r. czasowe zajęcia terenów)

Niniejsze opracowanie sporządzono w oparciu o sprawozdania oraz dokumenty dostarczone przez Okręgowe Zarządy PZD

*Joanna Ćwiklińska-Ziomek - WGG KR PZD;
09.05.2017 r.*

VIII. PREZYDIUM KRAJOWEJ RADY POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW W SPRAWIE APELU TZW. NIEZALEŻNYCH DZIAŁKOWCÓW

W ostatnich miesiącach niewielka grupa osób określających siebie jako niezależni działkowcy, działająca w Poznaniu, podejmuje próby dyskredytacji Polskiego Związku Działkowców poprzez publiczne wystąpienia. Jedno z nich – apel przyjęty w dniu 26 listopada 2016 r. został również – jak wskazano w jego tytule - skierowany do najwyższych władz państwowych, posłów, senatorów oraz mediów. Reakcją na ten apel była m.in. interpelacja poselska nr 9138 poseł Joanny Muchy do Ministra Infrastruktury i Budownictwa *w sprawie działkowców i działań Polskiego Związku Działkowców* (list otwarty Prezydium Krajowej Rady PZD został wydany w dniu 17 marca 2017 r., w którym w obszerny sposób odniesiono się do bezrefleksyjnego powielenia przez poseł Joannę Muchę zarzutów i tez stawianych w apelu).

Tzw. niezależni działkowcy apelują m.in. by polski rząd podjął odpowiednie kroki w celu wyeliminowania rzekomych nieprawidłowości w działalności PZD. W wystąpieniu m.in. zarzuca się, że PZD jest specyficzną, scentralizowaną, „wyczerpaną” już strukturą, niespotykaną w Europie. Tezy takie zdają się jednak pomijać nie tylko 35-letnie tradycje PZD na ziemiach polskich, ale i fakt, że w większości krajów europejskich funkcjonują jednolite związki działkowców (jak np. w Niemczech, Anglii, krajach skandynawskich). Są to tzw. związki narodowe zrzeszone w międzynarodowym Biu-rze Ogrodów Rodzinnych i Działkowych (*Office International du Coin de Terre et des Jardins Familiaux a.s.b.l.*) z siedzibą w Luksemburgu.

Zupełnym też brakiem znajomości problematyki ogrodnictwa działkowego tudzież zwykłą ma-

nipulacją wykazują się tzw. niezależni działkowcy głosząc tezę, że „przez 35 lat PZD nie zbudował żadnego ogrodu”. Już tylko odnosząc się do okresu 1981 r. -1989 r. należy zauważyć, że PZD zorganizował 1 500 ogrodów dla ponad 360 000 rodzin. Podnoszenie też w tym kontekście problematyki budownictwa ponadnormatywnego na działkach w ROD oraz zamieszkiwania na działkach jest zupełnie niezrozumiałe. PZD dostrzegając wprawdzie doniosłość tego problemu, wielokrotnie już zwracał uwagę, że jest to jednak problem marginalny. Z *Powszechnego Przeglądu Zagospodarowania ROD i działek w 2016 roku* przeprowadzonego przez PZD wynika, że we wszystkich ogrodach prowadzonych przez PZD, ponadnormatywne budownictwo stanowi 1,02 % wszystkich altan działkowych, a problem zamieszkiwania dotyczy 0,7% altan. Przywołane zatem przez tzw. niezależnych działkowców statystyki z ogrodów z Poznania i okolic, nie stanowią miarodajnej oceny. Poznań i okolice to jedno z trzech miejsc w Polsce o takiej skali zamieszkiwania, niespotykanej w przeważającej większości ogrodów w kraju. Wobec więc wieloletniej tradycji ogrodnictwa działkowego w Polsce, woli zdecydowanej większości działkowców do utrzymania pierwotnego znaczenia i przeznaczenia działek w ROD, niezrozumiałe jest oczekiwanie, że PZD będzie dążył do sankcjonowania bezprawnych działań niewielkiej grupy osób, która z reguły w sposób zupełnie świadomy narusza przepisy ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych. Trudno też oczekiwać, by PZD popierał rozwiązywanie problemu zamieszkiwania na działkach poprzez dążenie do jego legalizacji, ignorując potrzeby i oczekiwania zdecydowanej większości działkowców w całej Polsce, którzy od pokoleń traktują działki jako miejsce rekreacji i wypoczynku, a nie miejsce stałego zamieszkania.

Niezrozumiały jest też zarzut, że przepisy ustawy o ROD uniemożliwiają tworzenie nowych stowarzyszeń ogrodowych. Tylko do końca 2016 r. nowopowstałe stowarzyszenia przejęły prowadzenie 223 ogrodów (w tym kilkanaście ogrodów przekraczających 500 działek, jak np. ROD „Stokrotka” w Janikowie, w którym urządzonych było ponad 900 działek). Po wyodrębnieniu ogrodów PZD - szanując wolę działkowców - postępował zgodnie z przepisami ustawy i przekazywał majątek powołanym stowarzyszeniom ogrodowym. Ustawa umożliwia zatem tworzenie nowych stowarzyszeń i wyodrębnianie się ze struktur PZD.

Trudno zaś z decyzji działkowców o pozostaniu w ogólnopolskiej strukturze czynić zarzut. Podnoszenie też, że przepisy ustawy wymagają zbyt wygórowanego kworum jest nadużyciem. W świetle przepisów ustawy o ROD głosowania w kwestii wyodrębniania mogą odbywać się w dwojaki sposób: w pierwszym terminie wymagana jest obecność 50% działkowców, a decydująca jest większość 50% głosów oddanych za wyodrębnieniem. W drugim zaś dopuszcza się frekwencję 30-procentową – przy podwyższeniu do 2/3 wymogu większości głosów za. Biorąc pod uwagę, że przedmiotem głosowania ma być kluczowa dla ogrodu i działkowców sprawa – o podjęciu takiej decyzji powinna zatem w sposób świadomy decydować odpowiednia liczba działkowców, będąca rzeczywiście grupą reprezentatywną. Trudno bowiem oczekiwać od ustawodawcy takich uregulowań, które w istocie mogłyby powodować, że niewielka grupa osób decydowałaby o losach całego ogrodu i prowadziła do nieodwracalnych skutków. Wydaje się, że podnoszone przez tzw. niezależnych działkowców zarzuty, których tylko pretekstem jest dbałość o interesy działkowców, w istocie jest dążeniem do przejmowania ogrodów wbrew woli zdecydowanej większej części działkowców, niezainteresowanych wyłączeniem się z ogólnopolskiej struktury. Ustawowe rozwiązania wprowadzone ustawą o rodzinnych ogrodach działkowych gwarantują działkowcom swobodę zrzeszania i autonomię w podejmowaniu decyzji o przyszłości ich ogrodów.

Prezydium Krajowej Rady PZD podkreśla, że Związek nigdy nie podejmował działań, których celem byłoby utrudnianie ogrodom wyodrębniania się ze struktur PZD. Najwyraźniej jednak czuwanie przez PZD nad tym, by procesy te odbywały się zgodnie z ustawą o rodzinnych ogrodach działkowych jest przez tzw. niezależnych działkowców poczytywane jako próba przeszkadzania i utrudniania wyodrębniania się ogrodów ze struktur ogólnopolskich. PZD już z samego faktu wieloletniej tradycji i poczucia odpowiedzialności za stan ogrodnictwa działkowego w Polsce, nie pozostawał i nie będzie pozostawał bierny na naruszanie przepisów ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych oraz naruszanie praw działkowców.

Prezydium Krajowej Rady PZD nawet nie podejmuje próby odniesienia się do zarzutów tzw. niezależnych działkowców o rzekomych „manipulacjach informacjami” przez działaczy PZD,

„zastraszaniu działkowców”, stosowania „mobbingu wobec starszych działkowców”. Zarzuty te, nie poparte żadnymi konkretami czy danymi, które mogłyby stanowić podstawę do podjęcia wewnętrznego postępowania sprawdzającego – należy pozostawić bez odpowiedzi. Tylko też w kategorii pomówień Prezydium Krajowej Rady PZD traktuje zarzut o „ogromne marnotrawstwo finansów” przez PZD ujmowane przez pryzmat przegrywanych procesów o bezumowne korzystanie z gruntów i przerzucanie ich na działkowców. PZD podejmuje wszelkie starania mające na celu regulowanie stanów prawnych nieruchomości, na których urządzone są ogrody działkowe oraz dba o to, by procesy te kończyły się w sposób korzystny i bezpieczny dla działkowców w ROD. Pomimo jednak tych starań, nie można uniknąć sytuacji, w których sądy decydują o konieczności zwrotu nieruchomości lub/i zapłaty odszkodowania za bezumowne korzystanie z nieruchomości. Jednak w tym właśnie celu stworzony został Fundusz Obrony ROD, z którego pokrywane są roszczenia zgłaszane z tego tytułu.

Prezydium Krajowej Rady PZD nie może też odnieść się do postawionego w kontekście rzekomej niegospodarności PZD zarzutu „organizowania wycieczek zagranicznych dla aktywu”. Rodzi się bowiem pytanie, któż takie wycieczki organizuje i kto jest rzekomym ich beneficjentem. Podnoszenie takich zarzutów można oceniać wyłącznie w kategorii pomówień.

Prezydium Krajowej Rady PZD z ogromnym zdumieniem przyjmuje stwierdzenie tzw. niezależnych działkowców jakoby „PZD wydał dwie uchwały, w których zabrania działkowcom korzystania z pomocy prawnej w sprawach wewnętrznych związkowych”. Nasuwa się pytanie, które z uchwał PZD dały tzw. niezależnym działkowcom podstawy do wysnucia takich wniosków. Od osób formułujących publicznie zarzuty – w szczególności gdy próbuje się zaangażować w sprawę najważniejszą osoby w państwie - można oczekiwać precyzji i posługiwania się konkretami. Prezydium Krajowej Rady PZD podkreśla, że od kilku lat w Krajowej Radzie PZD i niemal od pół roku w każdym okręgu PZD w całej Polsce (a jest ich 26) - organizowane są stałe telefoniczne dyżury prawne dla działkowców i bynajmniej nie czyni się podczas

rozmów z nimi ograniczeń co do tematyki przez nich podejmowanej. Prawnicy oraz pracownicy merytoryczni rozstrzygają wszelkie zapytania działkowców związane z posiadanym prawem do działki (także dotyczące problematyki wewnętrznej, jak np. zaskarżanie uchwał o pozbawieniu członkostwa). Działkowcy w sprawach pilnych mogą również skorzystać z pomocy prawnika także w godzinach pozadyżurowych. Ponadto, zawsze też mogli i nadal mogą kierować zapytania drogą pocztową lub elektroniczną, a odpowiedzi na powtarzające się pytania zamieszczane są na stronie internetowej PZD oraz w wydawnictwach związkowych. Podkreślenia też wymaga, że ostatnimi czasy coraz częściej do PZD napływają pytania (także podczas dyżurów telefonicznych) od działkowców z wyłączonych ogrodów. W miarę możliwości - oraz z poszanowaniem pierwszeństwa udzielania pomocy działkowcom z ogrodów ze struktur PZD – prawnicy i pracownicy merytoryczni PZD udzielają pomocy prawnej także działkowcom z ogrodów wyłączonych.

Tzw. niezależni działkowcy stawiają też niezrozumiałą tezę, że „PZD odbiera dziś pieniądze należne gminom, bo to do nich należy ziemia”. Podkreślenia wymaga, że w 1990 r. gminy przejęły grunty od Skarbu Państwa właśnie dlatego, że urządzone były na nich pracownicze ogrody działkowe. Analizując wystąpienie tzw. niezależnych działkowców nasuwa się też pytanie, na czym swe przekonania o woli działkowców (a przypomnieć należy, że jest około 900 000 działkowych rodzin) opiera grupa około dwudziestoosobowa, która złożyła podpisy pod apelem. Co legitymuje ich do wypowiedzania się w imieniu tak licznej rzeszy działkowców. Działkowcy – także z ogrodów, z których wywodzą się tzw. niezależni działkowcy – decydując się na pozostanie w strukturach PZD wyrazili swoje stanowisko w tej kwestii oraz w innych sprawach podnoszonych w apelu. Nadużyciem ze strony grupy osób, które podpisały się pod apelem i absolutnym brakiem poszanowania woli działkowców w Polsce jest formułowanie w ich imieniu stanowisk, bez legitymacji do takich wystąpień.

**PREZYDIUM
KRAJOWEJ RADY PZD**

Warszawa, dnia 7 czerwca 2017 r.

IX. PRAWO ZWYCIEŻYŁO

Wszystko wskazuje na to, że w końcu działkowcy z ROD „Energetyk I” w Rzeszowie i Związek doczekają się sprawiedliwości. Wypłaty odszkodowań w związku z likwidacją powyższego ogrodu są już coraz bliżej.

Sprawa zaczęła się jeszcze w 2011 roku, kiedy to Prezydent Miasta Rzeszowa wydał decyzję o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej polegającej na budowie połączenia Alei Rejtana z ulicą Ciepłowniczą w Rzeszowie, która umożliwiłaby dojazd do projektowanego miejskiego targowiska. Planom miasta nikt się nie sprzeciwiał, bo przecież każdy rozumie, że miasta się rozwijają i trzeba budować nowe drogi, czasem niestety kosztem ogrodów działkowych. Do likwidacji przeznaczono cały ogród o powierzchni 2,6747 ha, na których urządzonych było 56 działek rodzinnych.

Problem pojawił się, gdy Związek zaczął dochodzić swoich praw związanych z odszkodowaniami. Powyższa inwestycja realizowana była w oparciu o tzw. *specustawę drogową*, która jasno określa zobowiązania podmiotu likwidującego w przypadku likwidacji ROD. Stosownie do postanowień ustawy, podmiot likwidujący obowiązany jest wypłacić działkowcom i PZD odszkodowanie za majątek znajdujący się na likwidowanym terenie, a ponadto zapewnić grunty zastępcze na odtworzenie ogrodu. I tu zaczęły się schody. O ile początkowo Miejski Zarząd Dróg, w gestii którego znalazła się sprawa przygotowania terenu pod budowę, uspokajał, że wszelkie zobowiązania względem działkowców i PZD zostaną zrealizowane, to gdy przyszło do wypełnienia tych obietnic, Gmina Miasto Rzeszów, która była podmiotem likwidującym, po prostu się z nich wycofała. Na listy kierowane z Okręgowego Zarządu Podkarpackiego PZD w Rzeszowie początkowo Prezydent Miasta nie odpowiadał. Jak już odpowiedział, to stwierdził, że PZD nie posiada w stosunku do przedmiotowego terenu żadnego tytułu prawnego, w związku z powyższym Miasto nie ma obowiązku zapewnienia gruntu zastępczego. Na nic się zdały przytaczane argumenty przez OZ Podkarpacki PZD, który wskazywał, że ogród „Energetyk I” został utworzony zgodnie z ówczesnie obowiązującą ustawą o pracowniczych ogrodach działkowych, a Związek posiada do terenu prawo użytkowania. Miasto konsekwentnie trzymało się swojego nieracjonal-

nego stanowiska, a Miejski Zarząd Dróg straszył postępowaniem egzekucyjnym w przypadku niewydania terenu.

Widząc jak uparcie Prezydent Miasta Rzeszowa stoi przy swoim, do sprawy włączyła się Krajowa Rada PZD, która przytaczała argumenty faktyczne i prawne w licznych pismach kierowanych do Prezydenta Miasta Rzeszowa, jak i Miejskiego Zarządu Dróg, potwierdzające konieczność realizacji zobowiązań względem PZD i działkowców. Krajowa Rada PZD wskazywała jasno, iż sprzeciw w wydaniu terenu nie wiąże się z chęcią uniemożliwienia przeprowadzenia inwestycji, ale wynika z konieczności poszanowania przez organy administracji publicznej praw działkowców i Związku przyznanych mocą specustawy drogowej. Przecież wydanie terenu przed wykonaniem chociażby inventaryzacji majątku przez rzeczoznawcę majątkowego uniemożliwiłoby w przyszłości wykonanie operatów szacunkowych.

W kolejnych pismach Zastępca Prezydenta Miasta Rzeszowa wskazywał również, że żądanie wypłaty odszkodowań i zapewnienia gruntów zastępczych ma charakter cywilnoprawny, zatem nie podlega rozstrzygnięciu w drodze decyzji administracyjnej.

Do urzędników nie przemawiał nawet korzystny dla działkowców wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego wydany w 2013 roku w podobnej sprawie, która toczyła się między PZD a Gminą Wodzisław Śląski. NSA jasno wskazał, iż w przypadku gdyby jedna grupa pomiotów pozbawiona praw majątkowych na skutek decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej otrzymywała odszkodowanie w drodze aktu administracyjnego wydawanego (co do zasady) w ciągu 30 dni od kiedy decyzja ZRID stała się, a inna grupa uprawnionych do odszkodowania (działkowcy i PZD) musiałaby dochodzić swych praw przed sądem powszechnym, gdzie na własny koszt i ryzyko oraz w nieprzewidywalnym czasie musiałaby ubiegać się o ekwiwalent na wywłaszczone wcześniej na cel publiczny konstytucyjne prawa podmiotowe, powodowałoby to naruszenie zasad słusznego odszkodowania, a zarazem równego traktowania.

Tak więc w przypadku wywłaszczenia pod inwestycję drogową ogrodu działkowego, obowiązkiem organu, który wydał decyzję ZRID było

wszczęć postępowania administracyjnego, celem ustalenia odszkodowania za prawa majątkowe oraz zapewnienie gruntów zastępczych na odtworzenie ogrodu. Odszkodowanie to musi obejmować wszystkie prawa majątkowe utracone lub wygasłe na skutek wydania decyzji ZRID.

Nie chcąc już dłużej „kopać się z koniem”, działkowcy złożyli powództwa do Sądu Cywilnego o zasądzenie od Gminy Miasta Rzeszów wypłaty odszkodowań za nasadzenia, urządzenia i obiekty znajdujące się na działkach rodzinnych. Postanowienia w tych sprawach były do przewidzenia – Sąd odrzucił pozwy, wskazując jako właściwą drogę administracyjnoprawną.

Związek nie zamierzał się poddać i wystąpił do Prezydenta Miasta Rzeszowa o wydanie decyzji administracyjnej ustalającej odszkodowanie za utracony majątek PZD. Niestety Prezydent Miasta uparcie stał przy swoim i odmówił ustalenia odszkodowania, wskazując w dalszym ciągu, iż PZD nie posiadał tytułu prawnego do nieruchomości, zatem nie zaistniała żadna likwidacja ogrodu działkowego. Organ wydając decyzję, pomieszał całkowicie akty prawne regulujące w przeszłości sytuację prawną tego ogrodu działkowego. Nie wziął pod uwagę faktu, że likwidacja rozpoczęła się i prowadzona była w okresie obowiązywania ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. *o rodzinnych ogrodach działkowych*.

Procedurę odwoławczą zapoczątkowało odwołanie złożone przez Związek do Wojewody Podkarpackiego w 2015 r. dotyczące ustalenia odszkodowania za składniki majątkowe PZD. Wojewoda Podkarpacki decyzją z dnia 11.12.2015 r. uchylił zaskarżoną decyzję Prezydenta Miasta Rzeszowa w całości i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia przez organ I instancji. W wyniku złożonej przez Gminę skargi, sprawa trafiła do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie, który ostatecznie odrzucił skargę Gminy Miasto Rzeszów. Prezydent Miasta Rzeszowa próbował jeszcze wyłączyć się od załatwienia sprawy odszkodowawczej, występując z wnioskiem do Wojewody Podkarpackiego, ale Wojewoda nie przychylił się do wniosku.

Aktualnie procedura odszkodowawcza toczy się przed Prezydentem Miasta Rzeszowa. Gotowy jest już operat szacunkowy określający wartość składników majątkowych stanowiących własność PZD. Również i majątek działkowców został wyceniony i po zaakceptowaniu ich wysokości przez poszczególnych użytkowników działek, Miasto wyda stosowne decyzje administracyjne, na podstawie których pieniądze zostaną wypłacone. PZD na każdym etapie postępowania aktywnie uczestniczy w procedurze administracyjnej, udzielając wsparcia merytorycznego także działkowcom.

Związek osobnym wnioskiem wystąpił również do Prezydenta Miasta Rzeszowa o zapewnienie gruntów zastępczych na odtworzenie ogrodu. Jak sprawa się zakończy? Nie wiadomo. Jednak mając na uwadze walkę, jaką stoczyli ze Związkiem i działkowcami rzeszowscy urzędnicy w sprawie odszkodowań za majątek, można się spodziewać, że nie będzie łatwo.

Dlaczego działkowcy i Związek musieli czekać aż 7 lat na pieniądze, które im się prawnie należą? Z wyjaśnień Ratusza wynika, że za wszystko odpowiada zmiana przepisów, które wcześniej nie przewidywały odszkodowań. Oczywiście jest to błędne tłumaczenie, mające ukryć niewiedzę urzędników w zakresie obowiązujących przepisów prawnych, a może nawet i niechęć do poszanowania ich praw. Przecież przepisy tzw. *specustawy drogowej* obejmującej zapisy dotyczące odszkodowań na rzecz działkowców i PZD, a także obowiązek zapewnienia gruntów zastępczych na odtworzenie ogrodu, weszły w życie w 2008 roku, a więc trzy lata przed wydaniem przez Prezydenta Miasta Rzeszowa decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej.

Na szczęście w najbliższym czasie sprawiedliwości stanie się zadość, a działkowcy i Związek otrzymają należne odszkodowania, na które czekają już tyle lat.

Agnieszka Rudawska
prawnik w Wydziale Gospodarki Gruntami
KR PZD

X. ZMIANY W PRZEPISACH ADMINISTRACYJNYCH

KOMUNIKAT KRAJOWEJ RADY POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW z dnia 1 czerwca 2017 r.

w sprawie zmian w postępowaniach administracyjnych

Z dniem 1 czerwca 2017 r. wchodzi w życie nowelizacja przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego (KPA), która w znaczący sposób wpłynie na postępowania prowadzone przed organami administracji publicznej. Zmiany te mogą mieć znaczenie zarówno dla działkowców, którzy mogą być stronami takich postępowań (np. w sprawach dotyczących usunięcia drzewa na działce lub przed PINB), jak i organów PZD.

Głównym celem wprowadzonych zmian jest przyspieszenie i uproszczenie procedury administracyjnej. Nowelizacja dotyczy spraw wszczętych od 1 czerwca 2017 r.

Poniżej przedstawiamy najważniejsze zmiany przepisów z krótkim objaśnieniem i wskazaniem na co należy zwrócić szczególną uwagę.

► **ponaglenie**

W razie przewlekłości postępowania lub bezczynności organu administracji, strona jest teraz uprawniona do wniesienia ponaglenia do organu wyższego stopnia, ale za pośrednictwem organu, którego dotyczy ponaglenie. Organ będzie musiał je rozpoznać w ciągu 7 dni.

W sprawach wszczętych od 1 czerwca 2017 r. nie można tym samym wnieść od razu skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego (WSA) na bezczynność lub przewlekłość postępowania; konieczne jest bowiem uprzednie ponaglenie organu.

► **milczące załatwienie sprawy**

Nowelizacja KPA wprowadza 2 tryby milczącego załatwienia sprawy:

- milczące zakończenie postępowania – gdy organ w terminie nie wyda decyzji (postanowienia) kończącego postępowania, sprawę uważa się za załatwioną zgodnie z wnioskiem strony;
- milcząca zgoda – gdy organ nie wniesie sprzeciwu w ustalonym terminie.

Jednak milczące załatwienie sprawy może mieć miejsce tylko wtedy, gdy przepis prawa materialnego tak stanowi (np. w prawie budowlanym, Ordynacji podatkowej, ustawie o ochronie przyro-

dy). Nie można zatem z wprowadzonych do KPA przepisów wywodzić, że w każdej sprawie, w której organ w terminie nie wydał decyzji (postanowienia) będzie można uznać, że sprawa wskutek braku reakcji organu została załatwiona zgodnie z wnioskiem/żądaniem strony.

► **sprzeciw od decyzji kasatoryjnej**

Sprzeciw od decyzji kasatoryjnej (czyli decyzji uchylającej decyzję organu I instancji i przekazującej sprawę do ponownego rozpoznania) jest nową instytucją. Dotąd takie decyzje były zaskarżane skargą do WSA, teraz zaś stronie będzie przysługiwał sprzeciw.

Sprzeciw wnosi się do WSA w terminie **14 dni** od dnia doręczenia decyzji, za pośrednictwem organu, który wydał decyzję. WSA powinien rozpoznać sprzeciw w ciągu 30 dni.

Uwaga! *Przed nowelizacją decyzje kasatoryjne podlegały zaskarżeniu skargą do WSA, na złożenie której strona miała 30 dni. Ważne zatem jest, by w postępowaniach wszczętych od 1 czerwca 2017 r. pamiętać o krótszym terminie zaskarżenia decyzji. Organ wydający decyzję będzie jednak zobowiązany pouczyć stronę o przysługującym środku zaskarżenia oraz terminie wniesienia tego środka.*

► **zrzeczenie się odwołania**

Do KPA wprowadzono przepis (art. 127a), zgodnie z którym strona będzie mogła zrzec się prawa do wniesienia odwołania. Skorzystanie z tego prawa spowoduje, że decyzja stanie się prawomocna i ostateczna z dniem wpływu tego oświadczenia do organu (jeśli w postępowaniu bierze udział jedna strona). Skuteczne zrzeczenie się odwołania uniemożliwi późniejsze zaskarżenie decyzji.

Zrzeczenie się prawa do wniesienia odwołania będzie zasadne w sprawach, które zostały rozstrzygnięte na korzyść strony (działkowca, ROD).

► **rozstrzyganie wątpliwości na korzyść strony**

Nowelizacja KPA wprowadza zasadę przyjaźnej interpretacji przepisów oraz nakaz rozstrzy-

gania niedających się usunąć wątpliwości faktycznych na korzyść strony.

Zasada ta nie znajdzie jednak zastosowania m.in. w sprawach, w których strony mają sporne interesy lub gdy wynik sprawy dotyczy bezpośrednio interesów osób trzecich albo gdy zagrażałoby to ważnemu interesowi publicznemu.

Dla PZD zasada ta może mieć znaczenie np. w postępowaniach z art. 75 i 76 ustawy o ROD. W decyzjach stwierdzających nabycie prawa użytkowania wydanych na podstawie tych przepisów, zdarza się, że organy przyjmują, że użytkowanie ma charakter odpłatny i nakładają na ROD z tego tytułu obciążenia finansowe. Skoro jednak z przepisu tego nie wynika, by miało ono charakter odpłatny, zasadne jest oczekiwać, że przepis ten będzie interpretowany w sposób korzystny dla PZD.

► wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy

Wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy dotyczy tych spraw, w których nie ma organu wyższego stopnia nad organem I instancji (np. gdy SKO działa jako organ I instancji w sprawach o stwierdzenie nieważności decyzji organów samorządowych albo gdy decyzję wydał GİODO). Od 1 czerwca 2017 r. strona będzie zatem miała wybór drogi zaskarżenia takiej decyzji; może zatem albo złożyć **wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy** (np. przez SKO) w terminie **14 dni** od doręczenia decyzji, albo wnieść **skargę** do WSA w terminie **30 dni**.

► mediacje

Nowością w postępowaniach administracyjnych będą mediacje. Prawo dopuszcza mediacje zarówno pomiędzy stronami postępowania, jak i pomiędzy organem, przed którym toczy się postępowanie a jego stroną (stronami). Mediacja może być zainicjowana przez organ lub na wniosek strony.

O przeprowadzenie mediacji można wnioskować także w sprawach, które zostały wszczęte przed 1 czerwca 2017 r.

► kary administracyjne

Do KPA wprowadzone zostały ogólne zasady dotyczące administracyjnych kar pieniężnych. Założeniem ustawodawcy było, by nakładane kary były adekwatne. Ustalono zatem w KPA m.in. zasady udzielania ulg w zapłacie kar, odstąpienia od wymierzenia kary.

Przepisy KPA nie będą jednak stosowane w sprawach, w których przepisy szczególne

(np. ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, ustawa o ochronie przyrody) wprowadzają własne regulacje dotyczące kar i przesłanki ich nakładania.

► brak wymogu wezwania organu do usunięcia naruszenia prawa

Od 1 czerwca 2017 r. nie ma już wymogu wzywania organu do usunięcia naruszenia prawa (przed nowelizacją z drogi tej trzeba było skorzystać, by móc wnieść skargę do WSA na akty prawa miejscowego i na tzw. inne akty i czynności np. indywidualne interpretacje podatkowe).

Zmiana ta ma szczególne znaczenie np. w razie zamiaru zaskarżenia przez ogrody uchwał gmin dotyczących utrzymania porządku i czystości w gminach (tzw. uchwały „śmieciowe”). Teraz uchwały będzie można zaskarżyć w każdym czasie, bez uprzedniego wzywania organu do usunięcia naruszenia prawa.

► zawiadomienia przez publiczne obwieszczenia

Organ administracji będzie mógł dokonywać zawiadomień stron o decyzjach i innych czynnościach organu w formie publicznego obwieszczenia lub w inny zwyczajowo przyjęty sposób publicznego ogłaszania – gdy przepis szczególny tak stanowi (np. w prawie budowlanym) oraz wtedy, gdy w postępowaniu bierze udział więcej niż 20 stron. Przyjmuje się, że zawiadomienie będzie dokonane z upływem 14 dni od dnia, w którym nastąpiło publiczne obwieszczenie, ogłoszenie lub udostępnienie w Biuletynie Informacji Publicznej.

Regulacje te mogą mieć zatem znaczenie np. dla ogrodów w postępowaniach o pozwolenie na budowę w razie realizacji inwestycji w sąsiedztwie ROD.

► wymóg pouczenia o wysokości opłaty (wpisu)

Od 1 czerwca 2017 r. organy administracji będą miały obowiązek informować strony postępowania nie tylko o przysługującym stronie środku zaskarżenia, ale również wskazać wysokość opłaty (wpisu). Zmiana ta jest przede wszystkim korzystna dla działkowców, którzy nie korzystają z pomocy prawnika. Działkowcy otrzymując decyzję z takim pouczeniem będą mogli rozważyć, czy z uwagi na koszty jakie musieliby ponieść, zasadne jest kontynuowanie danego postępowania na drodze sądowej.

**Krajowa Rada Polskiego
Związku Działkowców**

XI. KOMUNIKATY

1. KOMUNIKAT

PREZYDIUM KRAJOWEJ RADY POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW

z dnia 5 kwietnia 2017 r.

w sprawie obowiązku nowelizacji Statutu PZD

W dniu 20 maja 2016 roku weszła w życie *ustawa o zmianie ustawy – Prawo o stowarzyszeniach oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. 2015. 1923), która stanowi zasadniczą nowelizację przepisów regulujących status funkcjonujących stowarzyszeń. Tym samym dotyczy ona PZD, który działa w formie stowarzyszenia ogrodowego. W praktyce oznacza to konieczność inkorporacji niektórych z tych mechanizmów do przepisów związkowych. Taka powinność wynika wprost z art. 8 nowelizacji, który stanowi, że „*W terminie 24 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, stowarzyszenia działające na podstawie przepisów dotychczasowych dostosują swoje statuty do wymagań ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą*”. W konsekwencji Związek musi dokonać odpowiedniej zmiany statutu do 20 maja 2018 roku.

Uwzględniając powyższy obowiązek, Prezydium Krajowej Rady PZD podjęło już wstępne prace organizacyjne i koncepcyjne w zakresie wdrożenia powyższej nowelizacji. Przyjęto w szczególności, że - oprócz dostosowania statutu do nowych rozwiązań ustawowych - należy również udoskonalić obowiązujące obecnie rozwiązania i zmodyfikować statut także w zakresie nie

objętym nowelizacją. Ponad dwuletni okres funkcjonowania statutu dostarczył bowiem wielu spostrzeżeń co do kwestii, które należałoby udoskonalić w tym ważnym dokumencie. Dlatego Krajowy Zjazd Delegatów PZD, który będzie dostosowywał statut do nowelizacji, będzie również miał możliwość wprowadzenia jeszcze lepszych rozwiązań prawnych dla pożytku działkowców, ogrodów oraz całego Związku.

Z tego względu Prezydium Krajowej Rady PZD uznało potrzebę rozpoczęcia prac związanych ze zmianą statutu. Dlatego też podczas najbliższego posiedzenia Krajowej Rady PZD zostanie wybrana specjalna komisja statutowa, która będzie pracowała nad konkretnymi rozwiązaniami. Rozpoczną się również szerokie konsultacje wewnątrzwiązkowe w zakresie zagadnień wymagających nowej regulacji. Chodzi o to, aby jak najwięcej ROD i członków PZD wzięło udział w tej ogólnokrajowej debacie nad kształtem statutu i zgłaszało swoje wnioski i propozycje. Pozwoli to na wprowadzenie takich zmian, które będą odpowiadały oczekiwaniom działkowców i jeszcze bardziej usprawniały funkcjonowanie ogrodów i całego Związku.

**PREZYDIUM
KRAJOWEJ RADY PZD**

2. KOMUNIKAT

PREZYDIUM KRAJOWEJ RADY POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW

z dnia 5 czerwca 2017 r.

w sprawie zmiany zasad wycinki drzew na terenach ROD

W dniu **17 czerwca 2017 r.** wchodzi w życie część przepisów nowelizujących ustawę z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, które zastrzegają warunki wycinki drzew. Zmianie ulegają również zasady usuwania drzew z terenów rodzinnych ogrodów działkowych.

Od 17 czerwca 2017 r. bez zezwolenia będzie można usunąć z działki lub z terenu ogólnego ROD drzewa, których obwód pnia na wysokości **5 cm** nie przekracza:

- ▶ **80 cm** – w przypadku topoli, wierzb, klonu jesionolistnego oraz klonu srebrzystego

- ▶ **65 cm** – w przypadku kasztanowca zwyczajnego, robinii akacjowej oraz platanu klonolistnego
- ▶ **50 cm** – w przypadku pozostałych gatunków drzew.

Jeśli zatem drzewo przekracza ustalone limity należy przed wycinką uzyskać zezwolenie wójta, burmistrza albo prezydenta miasta. W odniesieniu do drzew rosnących na działkach – o zezwolenie występują działkowcy. Jeśli zaś drzewo przekraczające ustawowe limity rośnie na terenie ogólnym ROD, zarząd ogrodu - przed wycinką - zobowiązany jest uzyskać zgodę właściwego organu (art. 16 ust. 2 ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych).

Nie ulegają zmianie zasady wycinki:

- ▶ **drzew owocowych**

można je zatem nadal usuwać bez zezwoleń (bez względu na wymiary obwodu pnia oraz wiek drzewa)

- ▶ **krzewów**

tak jak dotychczas, wycinka krzewu lub krzewów rosnących w skupisku o powierzchni do 25 m² nie wymaga zezwolenia. Jeśli zatem działkowiec (zarząd ROD) zamierza usunąć krzew (krzewy) o powierzchni przekraczającej 25 m² należy uprzednio uzyskać właściwe zezwolenie.

Z uwagi na wysokie kary pieniężne za dokonanie wycinki drzew i krzewów bez wymaganych zezwoleń, jednostka krajowa PZD zwraca się zarówno do działkowców, jak i do zarządów ROD o przestrzeganie przepisów ustawy o ochronie przyrody.

**PREZYDIUM
KRAJOWEJ RADY PZD**

KOMUNIKAT PREZYDIUM KRAJOWEJ RADY PZD z dnia 28 czerwca 2017 r.

w sprawie środków z tytułu likwidacji ROD przekazanych działkowcom w 2016 roku.

Prezydium Krajowej Rady PZD na posiedzeniu w dniu 28 czerwca 2017 r. zapoznało się z informacją w sprawie środków z tytułu likwidacji ROD przekazanych na rzecz PZD i działkowców w 2016 roku. Materiał został przygotowany w oparciu o informacje będące w posiadaniu Krajowej Rady PZD, uzupełnione o dane przekazane przez okręgowe zarządy PZD oraz dane ze sprawozdań finansowych z Funduszu Rozwoju ROD OZ PZD na dzień 31 grudnia 2016 r.

Celem przedmiotowego badania było przeprowadzenie analizy obowiązujących przepisów pod kątem ich skuteczności w obronie praw działkowców i PZD w związku z prowadzonymi likwidacjami, oraz wypracowanie ewentualnie nowych kierunków postępowania. Powyższe badanie dotyczyło zarówno likwidacji zakończonych w 2016 roku, jak i tych, które w dalszym ciągu są procedowane. Wyznacznikiem ich wykazania był wpływ środków na konta działkowców i PZD.

Zapisy ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych z dnia 13 grudnia 2013 r. gwarantują wypłatę odszkodowań dla działkowców i PZD za składniki majątkowe znajdujące się na terenie przeznaczonym do likwidacji, a także grunt zamienny i odtworzenie ROD. Natomiast tzw. *specustawy: drogowa czy przeciwpowodziowa*, zobowiązują podmiot li-

kwidujący do wypłaty odszkodowań działkowcom i PZD oraz do zapewnienia gruntu zastępczego.

Łącznie w **2016 roku likwidacje częściowe dotyczyły 51 ROD o powierzchni 29,2300 ha**, co stanowi 0,07 % powierzchni ROD w kraju. Likwidacji uległo **387 działek rodzinnych w całości i 158 działek rodzinnych w części**. Zatem likwidacje dotknęły 545 działki rodzinne, co stanowi 0,06 % wszystkich działek rodzinnych w Polsce.

W związku z przedmiotowymi likwidacjami działkowcy uzyskali odszkodowania za składniki majątkowe znajdujące się na działkach, a stanowiące ich własność na poziomie **6 200 000 zł**.

Mimo, iż w większości przypadków odszkodowania były wypłacane bezpośrednio działkowcom, to Związek w każdym przypadku aktywnie uczestniczył w procedurze zmierzającej do wyceny, a następnie wypłaty odszkodowań na rzecz użytkowników działek. Przedstawiciele PZD nie wyrażają zgody na wysokość odszkodowań dla działkowców, gdyż jest to wyłączne uprawnienie właścicieli urządzeń i nasadzeń, ale w każdym przypadku gdy była taka konieczność, udzielali merytorycznej pomocy, w celu właściwego i rzetelnego oszacowania majątku działkowców.

W większości przypadków, gdzie dochodziło do likwidacji części działek rodzinnych, działkow-

cy w dalszym ciągu je użytkują, gdyż powierzchnie likwidowanych działek były na tyle niewielkie, że pozostała powierzchnia umożliwia im dalsze z nich korzystanie. Natomiast w przypadku działkowców, których działki uległy całkowitej likwidacji, 82 z nich otrzymało już działki w istniejących ROD, część oczekuje na działki zamienne w nowych ROD, a 174 działkowców zrezygnowało z działek.

Także w każdym przypadku, gdy dochodziło do likwidacji majątku PZD, podmiot likwidujący zlecał wykonanie operatów szacunkowych określających ich wartość i środki przekazywane były na konto Funduszu Rozwoju ROD OZ PZD. W zakresie zapewnienia terenu zamiennego i odtworzenia ROD, należy stwierdzić, iż w większości przypadków okręgi odstępowały od egzekwowania od podmiotu likwidującego tego zobowiązania,

z uwagi na niewielkie powierzchnie ulegające likwidacji. Jednakże w takim przypadku dochodziło do wypłaty odszkodowań za utratę prawa do gruntu, co rekompensowało brak zapewnienia nieruchomości zamiennej.

Prezydium KR PZD stwierdza, iż przepisy dotyczące likwidacji ROD we właściwy sposób chronią interesy zarówno PZD jak i działkowców. W każdym przypadku podmiot dokonujący likwidacji wypłaca odszkodowania na rzecz działkowców za majątek znajdujący się na likwidowanych działkach rodzinnych oraz na rzecz PZD.

PREZYDIUM KRAJOWEJ RADY POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW

Warszawa, dnia 28 czerwca 2017 r.

XII. PUBLICYSTYKA

1. TVP traci rzesze widzów

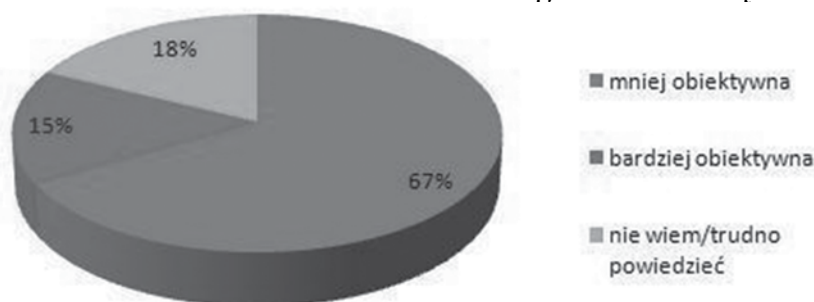
Telewizja Polska stała się mniej obiektywna, a jej programy informacyjne są w opinii respondentów coraz mniej wiarygodne – wynika z ostatnich sondaży. Ma to spore przełożenie na wyniki oglądalności. Według majowych danych zarówno TVP1 jak i TVP 2 tracą ogromną liczbę widzów.

W maju opublikowano sondaż, z których jasno wynika, że odwołany niedawno Krajowy Festiwal Piosenki Polskiej w Opolu nie jest jedynym problemem publicznego nadawcy. Z badania przeprowadzonego przez SW Research dla portalu RP.pl dowiadujemy się, że Telewizja Polska

kierowana przez Jacka Kurskiego stała się w opinii 2/3 ankietowanych mniej obiektywna, a jedynie 16 proc. uważa, że jest odwrotnie (swojego stanowiska w tej sprawie nie określiło 18 proc. badanych).

Również programy informacyjne i publicystyczne nadawane przez TVP nie cieszą się uznaniem widzów. Według 32 proc. badanych nie zasługują one na zaufanie - wynika z badania CBOS. Grupa osób tak negatywnie oceniających wiarygodność TVP wzrosła o 20 proc. w porównaniu

Pod kierownictwem Jacka Kurskiego TVP stała się:

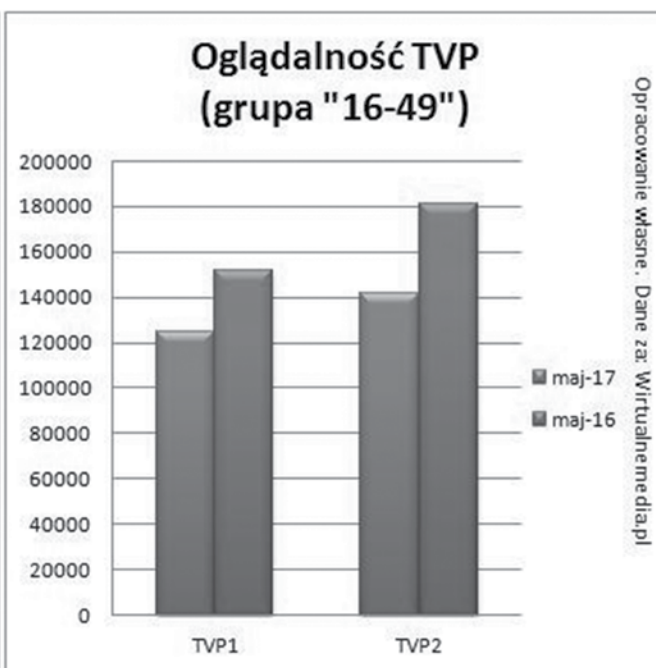
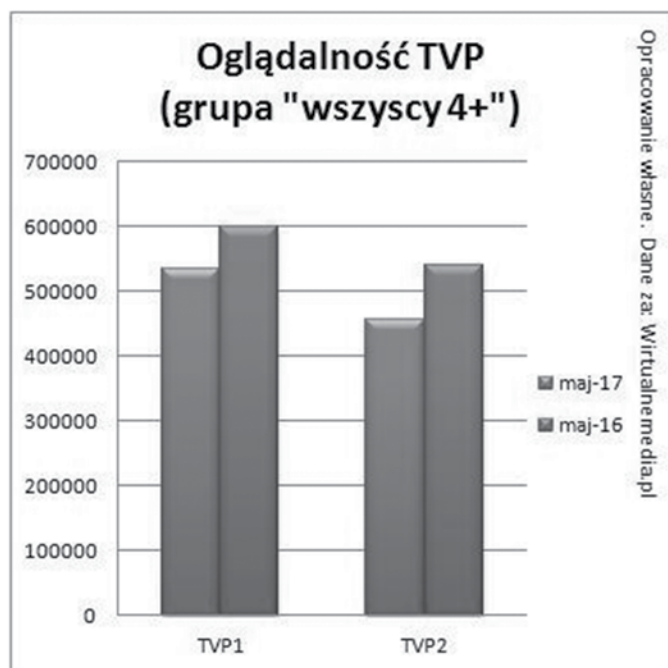

Opracowanie własne na podstawie danych SW Reserch dla rp.pl

z badaniem z 2012 r., natomiast grupa osób uważających, że TVP zasługuje na zaufanie stopniała o 16 punktów procentowych. Jak ponadto wynika z badania, jedynie 21 proc. respondentów uważa, że polityczne nastawienie programów informacyjnych i publicystycznych Telewizji Polskiej jest bezstronne (w 2012 r. uważało tak ponad dwukrotnie więcej ankietowanych).

Konsekwencją utraty w oczach widzów wiarygodności i obiektywizmu są fatalne wyniki oglądalności. Według danych Nielsen Audience

Measurement z maja 2017 r., TVP1 i TVP2 straciły blisko 150 tys. widzów w porównaniu do maja 2016 roku. To największe spadki spośród głównych stacji telewizyjnych w Polsce. Jeśli by zestawiliśmy te liczby z takim samym okresem z ubiegłego roku okazuje się, że TVP1 straciła ponad 11 proc., a TVP2 blisko 16 proc. widzów. Jeszcze gorzej prezentują się dane w najważniejszej pod względem reklamowej grupie wiekowej, czyli tzw. grupie komercyjnej 16-49. W niej TVP2 straciła niemal 20 proc. a TVP1 15,5 proc. widzów.

Coraz mniejszą popularnością cieszą się również programy informacyjne Telewizji Polskiej. Zarówno Wiadomości, Teleexpress i Panorama odnotowały znaczny odpływ widzów. W maju 2017 programy te oglądało łącznie ponad 400 tys. osób mniej niż rok wcześniej w porównywanym okresie.

Zarówno bardzo negatywne opinie ankietowanych na temat TVP, jak i znaczny odpływ widzów to dowody na coraz niższe standardy panujące u tego publicznego nadawcy. PZD również stał się

niedawno ofiarą taniej nagonki medialnej, której efektem były nierzetelne i pozbawione dziennikarskiego obiektywizmu materiały opublikowane na antenach Telewizji Polskiej. Niestety nasze pisma w tej sprawie spotkały się jedynie z cynicznymi odpowiedziami Marcina Wolskiego (szef TVP2) oraz Jacka Kurskiego (prezes TVP) i uniemożliwiono nam sprostowania nieprawdziwych informacji pomimo, że uprawniają nas do tego odpowiednie zapisy w Prawie Prasowym.

PG

2. Ogrody działkowe - sposób na życie miliona rodzin czy relikwiny przeszłości?

Ogrody działkowe cieszą się niesłabnącym powodzeniem wśród mieszkańców polskich miast. Dla blisko miliona rodzin korzystanie z działki jest formą stałego kontaktu z naturą, szansą na wypoczynek po trudach pracy zawodowej ale też sposobem na aktywne wypełnienie wolnego czasu dla emerytów i rencistów. Ogrody dział-

kowe w Polsce obchodzą swój jubileusz 120-lecia ich powstania. Powstawały na wzór ogrodów w Niemczech, gdzie historia powstawania ogrodów sięga początków XIX wieku. Później ruch ogrodnictwa działkowego objął inne uprzemysłowane miasta i kraje w Europie. Powstawały ogrody w Anglii, Francji, Belgii i Holandii. Dłu-

gą historię posiada także ogrodnictwo działkowe w Austrii, Luksemburgu, Szwecji, Norwegii, Danii, Szwajcarii, Czechach i Słowacji. Początkowo ogrody działkowe powstawały głównie z myślą o biedniejszej części społeczeństw, przeważnie robotników, by mogli na działkach wyprodukować warzywa i owoce uzupełniające domową kuchnię. Z czasem stały się też obiektem zainteresowania napływowej ludności, która w ogrodach działkowych odnajdywała możliwość asymilowania się w nowym środowisku. Ogrody trwale wpisały się w krajobraz miast w Europie i w Polsce. Stały się czynnikiem stabilizującym zrównoważony rozwój obszarów zurbanizowanych i to w kilku wymiarach: poprawa jakości środowiska poprzez ochronę bogatego siedliska flory i fauny o wysokiej bioróżnorodności, tworzenie terenów rekreacji, promocji zdrowego trybu życia, aktywnego wypoczynku, miejsca ważnego dla spotkań lokalnej społeczności czy wreszcie produkcji własnych owoców i warzyw.

Pomimo upływu lat ogrody cieszą się niesłabnącym powodzeniem. Do ogrodów działkowych coraz częściej przychodzą ludzie młodzi, którzy szukają w ten sposób szansy dla siebie i swojej rodziny na poprawę warunków życia. Obecnie w Polsce w największym stowarzyszeniu ogrodowym, którym jest Polski Związek Działkowców, zrzeszonych jest ponad 4700 rodzinnych ogrodów działkowych. Większość z nich jest dobrze urządzona i zagospodarowana. Działkowcy starają się unowocześniać swoje i działki i ogrody rozbudowując istniejącą infrastrukturę i poprawiając standardy ich wyposażenia. Dobra współpraca z samorządami lokalnymi, które w swej zdecydowanej większości w miastach Wielkopolski doceniają znaczenie ogrodnictwa działkowego i starają się pomagać, także finansowo, przyczynia się do dalszego rozwoju infrastruktury ogrodów i podejmowania przez ogrodowe społeczności wielu nowych zadań inwestycyjnych. Doświadczamy wiele pozytywnych przykładów takiej działalno-

ści. W ostatnim czasie informowaliśmy, że stolica naszego regionu – miasto Poznań przyjęła głosami rady miasta uchwałę o wsparciu w bieżącym roku rozwoju ogrodów działkowych leżących w jego granicach kwotą 250 000 zł. Podobne przykłady płyną z Gniezna, Nowego Tomysła, Środy Wlkp., Śremu, Opalenicy, Szamotuł, Obornik Wlkp. i innych miast. Jedynym warunkiem dotowania przez miasta rozwoju ogrodów działkowych jest oczekiwanie, by prowadzone inwestycje poprawiały warunki korzystania z ogrodów przez samych działkowców oraz zwiększały dostępność społeczności lokalnej do terenów ogrodów działkowych. I nie chodzi tu wcale o to, czego najbardziej obawiają się działkowcy, że przez otwarcie ogrodów nastąpi ich dewastacja. Otwieramy się na osoby chcące korzystać z ogrodowej zieleni w sposób zgodny z Regulaminem ROD, zapraszamy dzieci i młodzież na lekcje przyrody, udostępniamy ogrody niepełnosprawnym, organizujemy festyny i okazjonalne imprezy ogrodowe z udziałem mieszkańców sąsiadujących osiedli, otwieramy świetlice ogrodowe dla spotkań zorganizowanych grup nie mających swoich siedzib itp. Wszystkie te przedsięwzięcia będą owocować popieraniem dalszego istnienia ogrodów działkowych w naszych miastach przez społeczeństwo, które dostrzeże walory ogrodów i korzyści z ich obecności.

Powracając do zadanego w tytule pytania, czy ogrody działkowe dzisiaj to - sposób na życie miliona rodzin czy relikty przeszłości, odpowiedź jest jednoznaczna. Likwidacja każdego ogrodu działkowego w mieście rodzi niepowetowane straty dla jego mieszkańców. Moda na „działkowanie” nie przemija, bo nadal w naszym społeczeństwie jest wiele rodzin, które mogą korzystać ze swoich kącików zieleni tylko w rodzinnych ogrodach działkowych. Czy więc ogrody działkowe mają przyszłość? Można z całą pewnością skonstatować, że tak długo jak w naszym kraju będzie istnieć strefa ubóstwa, moda na działki nie przeminie.

dr Zdzisław Śliwa

3. Bezpieczeństwo na działce i w ROD. Musisz to wiedzieć!

Bezpieczeństwo w ROD to temat nieustająco poruszany przez zarządy ROD i działkowców i zawsze aktualny. Zależy ono jednak nie tylko od samego faktu, jak zabezpieczymy ogród czy altany, ale także od całej społeczności ogrodowej i stałej współpracy ze służbami porządkowymi. W ostatnim czasie

w wielu miejscach kraju policja notuje zwiększoną ilość włamań i kradzieży w ROD. Co robić, by uniknąć ryzyka kradzieży i jak dbać o bezpieczeństwo swoje i rzeczy pozostawione w altanach?

Sezon działkowy trwa w pełni i wielu działkowców spędza w otoczeniu zieleni swój wol-

ny czas do późnych godzin wieczornych. Często opuszczają działki po zmroku zapominając o podstawowych zasadach bezpieczeństwa względem pozostawianego mienia. Działkowcy przyzwyczajeni do przyjaznej atmosfery panującej w ich ogrodach, co bywa złudne. Stąd też pozostawiają w altanach i na działkach wszelkiego rodzaju narzędzia elektryczne i inne wartościowe przedmioty, stanowiące cenny łup dla włamywaczy. Aby nie stać się ich ofiarą należy pamiętać o właściwym ich zabezpieczeniu. Nawet wtedy, gdy przebywamy na działce powinniśmy w odpowiedni sposób zabezpieczać rzeczy prywatne. Dochodzi bowiem także do kradzieży pozostawianych bez nadzoru damskich torebek, biżuterii, dokumentów i pieniędzy w gotówce. Przestępcy często obserwują osoby, które chcą okraść i „uczą” się ich nawyków. Wykorzystują więc chwilę nieuwagi nawet wtedy, gdy działkowiec znajduje się na działce, ale w odległej części ogrodu lub pochłonięty jest pracą czy rozmową. Wówczas wchodzą do altanki skąd zabierają najbardziej wartościowe rzeczy pozostawione na wierzchu. Niezwykle ważne jest, by przypominać działkowcom zasady bezpieczeństwa oraz przypominać m.in. o: nie pozostawianiu bez nadzoru w widocznym miejscu przedmiotów wartościowych i odpowiednim zabezpieczeniu altanki tj. zamknięciu okien, drzwi, działki. Z pewnością utrudnimy złodziejowi odsprzedaż łupów, gdy zastosujemy na narzędziach i przedmiotach dostępne metody znakowania. Dzięki cechom identyfika-

cyjnym (grawer, farba) złodziej będzie miał problemy ze zbyciem czy sprzedażą narzędzi, a także sprawia to, że policja szybciej do niego dotrze. Działkowcy mogą także zgłaszać swoje uwagi do Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa oraz z aplikacji „Moja Komenda”, co pozwoli na lepszą ochronę zagrożonych kradzieżami lub włamaniami terenów. W wielu ogrodach działkowych wiosną ruszyły spotkania z policją i strażą miejską. Funkcjonariusze zwracają uwagę działkowców na zasady, mające skutecznie minimalizowanie zdarzeń w postaci włamań i zniszczenia mienia na terenie działek. Zachęcamy Zarządy ROD do podejmowania współpracy w tym względzie z dzielnicowym. Z pewnością organizacja tego typu szkoleń spotka się z dużym zainteresowaniem działkowców, ale też przyczyni się do zwiększenia bezpieczeństwa w ogrodzie.

Podstawowe zasady bezpieczeństwa to:

- 1. Nie zostawiać w altance i „na widoku” przedmiotów wartościowych**
- 2. Nie opowiadać nikomu o tym, co przechowujemy w altance**
- 3. Obserwować osoby nieznajome, które bez celu chodzą po ogrodzie**
- 4. Powiadamiać policję o podejrzenie zachowujących się osobach**
- 6. Złożyć solidne zamki i drzwi w swojej altanie**

AH

4. Krakowskie ROD nie zapłacą za użytkowanie gruntów

Od kilkudziesięciu lat PZD w stosunku do gruntów krakowskich, ale i innych ogrodów udowadnia swój tytuł prawny. A to wszystko to za sprawą władz publicznych i zakładów pracy, od których PZD w pełnym zaufaniu przyjął grunty, nie mając wiedzy o wadliwej dokumentacji formalnoprawnej.

Możliwość uregulowania sytuacji prawnej gruntów ogrodów stworzyła ustawa z dnia 13 grudnia 2013 r. o ROD (art. 76). Dzięki niej, w przypadku 852 ROD udało się uzyskać decyzje stwierdzające nabycie użytkowania do gruntów ROD o pow. 4210 ha. W dalszym ciągu wydawane są nowe decyzje.

Decyzje stwierdzające nabycie przez PZD użytkowania do gruntów ogrodów uzyskały również krakowskie ROD. Z tą jednak różnicą, że

użytkowanie miało być odpłatne - w wysokości **0,02 %** wartości nieruchomości. Powyższe decyzje niezwłocznie zakwestionował PZD, który w odwołaniach do Samorządowego Kolegium Odwoławczego wskazał, że **opłata za użytkowanie gruntów ROD może mieć zastosowanie tylko do nowozakładanych ogrodów. Do ROD istniejących nie powinna być wprowadzana, gdyż ustawa o ROD (art. 76) daje Skarbowi Państwa i samorządom tylko uprawnienie do potwierdzania prawa użytkowania, a nie ustanawiania nowego tytułu prawnego.**

W maju 2017 r. Samorządowe Kolegium Odwoławcze rozpatrzyło odwołania PZD i przyznało Związkowi rację. Uznało bowiem, że brak określenia w art. 76 ustawy o ROD, czy użytkowanie ma być odpłatne czy nieodpłatne nie powinno rodzić

negatywnych konsekwencji i skutkować nałożeniem opłat na Związek. Art. 76 ustawy o ROD jest przepisem o charakterze wyjątkowym, i musi być interpretowany ściśle, a ewentualne wątpliwości interpretacyjne powinny być rozstrzygane na korzyść strony czyli PZD.

W Krakowie znajduje się 88 ROD, które zajmują pow. ok. 372 ha. W ramach tych ogrodów 61 ROD położone są na gruntach o nieuregulowanym stanie prawnym, co stanowi 70 % krakow-

skich ogrodów. Dzięki działaniom PZD i uzyskanym decyzjom Samorządowego Kolegium Odwoławczego, 9 ROD w Krakowie tj. „Przodownik”, „Stokrotka”, „Aster”, „Energetyk”, im. Lewińskiego, „Golikówka”, „Polon”, „Trzykrotka” i „Małe Błonia” uzyskało decyzje potwierdzające użytkowanie PZD, bez konieczności wnoszenia opłat z tego tytułu. Liczymy, że takich decyzji będzie jeszcze więcej.

MAP

5. Działkowcy ze Świnoujścia chcą mieć swój sztandar

Spółeczność działkowców z dziesięciu ogrodów działkowych w Świnoujściu podjęła na swoich walnych zebraniach decyzję o zakupie sztandaru. Trwa gromadzenie środków na realizację tego celu. Działkowcy zwrócili się już o zgodę do Krajowej Rady PZD. Inicjatywę objął swoim patronatem m.in. prezydent Świnoujścia.

- *Idea własnego sztandaru dla ogrodów w Świnoujściu zrodziła się już w 2013 roku podczas obchodzonego przez ROD „Granica” jubileuszu 50-lecia ogrodu działkowego – wyjaśnia Teresa Napiórkowska, jedna z inicjatorek tego przedsięwzięcia, a także członek Prezydium OZ PZD w Szczecinie oraz prezes ROD „Granica”. – Mamy wiele okazji, podczas których przydałaby się godna reprezentacja naszego środowiska – przyznaje. Jak mówi, świnoujscy działkowcy to ludzie reprezentujący różne zawody, w różnym wieku, którzy potrafią skupić się na swojej pasji. Sztandar jest czymś wyjątkowym i szczególnym. Stanowi on znak tożsamości wspólnoty. Łączy tych, którzy chcą urzeczywistniać te same wartości, a dzięki temu stanowi również znak ciągłości i trwania. – Jesteśmy przekonani, że ta inicjatywa pozytywnie wpłynie na integrację naszego środowiska – dodaje Teresa Napiórkowska.*

Przygotowanie ręcznie haftowanego sztandaru to nie tylko ogromna praca, ale i koszty, dlatego pomysł dojrzał powoli przez kolejne lata. – *W zeszłym roku mieliśmy 35-lecie PZD, w tym roku jubileusz 120-lecia ogrodnictwa działkowego w Polsce. Wspólnie z prezesami pozostałych ogrodów doszliśmy do porozumienia, że historia ogrodów działkowych w Świnoujściu musi zostać godnie upamiętniona i że już najwyższy czas mieć swój własny sztandar – mówi Teresa Napiórkowska.*

W tym roku nadarza się ku temu doskonała okazja. To właśnie w Świnoujściu planowane są obchody okręgowych dni działkowca.

Działkowcy na walnych zebraniach projekt poparli z dużym entuzjazmem. Swojej pomocy nie odmówił także Prezydent Świnoujścia Janusz Żmurkiewicz, który docenia pracę działkowców i ogrody działkowe. Udostępnił działkowcom stronę urzędu miasta, by mogli ogłosić zbiórkę na sfinansowanie całości tej społecznej inicjatywy. Działkowcy otrzymają także finansowe wsparcie od Okręgowego Zarządu PZD w Szczecinie.

Do połowy czerwca Komitet Organizacyjny wraz z zarządem ROD „Granica” prowadzi zbiórkę funduszy przeznaczonych na realizację zakupu sztandaru. Jego produkcja zajmie co najmniej miesiąc. Koszt przedsięwzięcia oszacowano na ok. 7 tys. złotych. Około 80% środków będzie pochodziło ze środków własnych działkowców i PZD. Jednak organizatorzy liczą także na dobrą wolę przyjaciół ogrodów działkowych i prywatnych sponsorów. Pragnącym dołączyć do grona wspierających tę społeczną inicjatywę podajemy numer konta, na które można przekazywać środki; Bank Spółdzielczy w Wolinie nr konta 49 9393 0000 0014 6131 2000 0020. Organizatorzy zapewniają, że na drzewcu sztandaru może być umieszczona tabliczka z danymi fundatora.

Jest już gotowy projekt wizualny sztandaru. Z jednej strony mają to być symbole i logo PZD, z drugiej herb Świnoujścia, na wykorzystanie którego wyraził już zgodę prezydent tego miasta. Każdy ze świnoujskich ROD będzie miał swój gwóźdź, na którym będzie wyryta nazwa ogrodu i rok jego założenia.

AH

6. Trzy działki w ROD im. T. Kościuszki w Łobżenicy do dyspozycji uczniów Szkoły Podstawowej im. KEN

Zarząd ROD im. T. Kościuszki w Łobżenicy przekazał 3 działki do dyspozycji Szkoły Podstawowej im. KEN w Łobżenicy. Celem tego przedsięwzięcia jest wprowadzenie dzieci w obszar edukacji ekologiczno - przyrodniczej. Pracy w ogrodzie jest wiele. Nakład finansowy jest również ogromny. Udało się nam otrzymać dofinansowanie ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu. Jesteśmy w trakcie zagospodarowywania terenu. Prace działkowe rozpoczęły się już w marcu. Teren został przygotowany pod uprawę. Uczniowie posadzili drzewka i krzewy owocowe, została zasiana trawa. Gdy trawa wszędzie postawimy klatkę meteorologiczną, która już czeka na swoje miejsce w terenie. Zamówione zostały również plansze dydaktyczne. W bieżącym roku zaplanowaliśmy, iż wydzielimy część sadowniczą i rekreacyjną. W następnym z kolei zajmiemy się częścią, w której wygospodarujemy miejsce na ogródek warzywny. Uzyskaliśmy dofinansowanie w ramach inicjatyw lokalnych. Z tych pieniędzy zakupimy narzędzia ogrodnicze, węże do podle-

wania, konewki. Postawimy również ławki i stoły w części rekreacyjnej.

Ogródek szkolny jest miejscem, które umożliwia dzieciom codzienne bezpośrednie obcowanie z przyrodą, pozwala na kształtowanie postaw proekologicznych, uczy działania zespołowego, planowania. W szkolnym ogrodzie można prowadzić systematyczne, codzienne obserwacje przez cały rok. Ten „zielony gabinet” można dostosowywać na bieżąco do potrzeb dydaktycznych (sadzić odpowiednio dobrane rośliny itp.) oraz rekreacyjnych społeczności szkolnej. Realizacja zagospodarowywania naszego ogrodu będzie również doskonałym sposobem do pokazania uczniom innych, ciekawych sposobów spędzania wolnego czasu, umożliwi integrację środowiska szkolnego i lokalnego, a także nauczy ich odpowiedzialności za wywiązanie się z podjętego zobowiązania. Ponadto praca w ogródku szkolnym nauczy dzieci ile wysiłku trzeba włożyć w pielęgnację terenów zielonych. Mamy nadzieję, iż, wiedza ta przełoży się na poszanowanie przyrody w najbliższym otoczeniu.

Joanna Dombetzka

7. Inauguracja jubileuszu 120-lecia ruchu działkowego

Ogrodnictwo działkowe obchodzi w tym roku jubileusz 120-lecia swojej wspaniałej i bogatej historii. Za najstarszy w Polsce ogród uznawany jest istniejący do dziś ROD im. Powstańców Wielkopolskich w Koźminie Wielkopolskim. To właśnie w tym ogrodzie działkowcy związani z PZD - największą organizacją zrzeszającą ogrody, zainaugurują obchody tego zaszczytnego jubileuszu. Już dziś serdecznie zapraszamy na tę uroczystość.

1 lipca 2017 r. Koźmin Wielkopolski stanie się stolicą polskiego ogrodnictwa działkowego. W zaplanowanej uroczystości udział weźmie prezes PZD Pan Eugeniusz Kondracki oraz działacze ze wszystkich okręgów, działkowcy, a także przedstawiciele lokalnego samorządu terytorialnego, którzy wspólnie zainaugurują tegoroczne obchody jubileuszu 120-lecia istnienia ruchu działkowego. Uroczystość rozpocznie się przemarszem od zamku Maćka Borkowicza do Pomnika Wolności poświęconemu **bohaterom Powstania Wielkopolskiego**, gdzie zostaną złożone kwiaty. Kolejne punkty pro-

gramu odbywać się będą na terenie tego zabytkowego ogrodu. Zaplanowano m.in. uroczystą galę sztandarową, wystąpienie Prezesa PZD, prezesa zarządu ROD oraz przemówienia oficjalnych gości z samorządów terytorialnych i organów państwa. Ponadto zaprezentowana będzie historia ogrodu, która dzięki aktywnej pracy ogrodowego kronikarza jest utrwalona na kartach kronik ROD. Uczestnicy będą mogli zobaczyć jak funkcjonuje dziś najstarszy w Polsce ogród działkowy.

Historię polskiego ogrodnictwa działkowego buduje nie tylko jeden ogród, ale tysiące ROD, które w ciągu tych minionych lat powstały w naszym kraju. Nie byłoby ich, gdyby nie praca tysięcy społecznych działaczy w całej Polsce, którzy poświęcili nie tylko swój czas i wysiłek dla budowania wspólnego dobra, jakim są ogrody działkowe, ale też swoje serce. Dlatego też jubileusz 120-lecia ogrodnictwa działkowego uznany został za doskonałą okazję do uhonorowania odznaczeniami związkowymi zasłużonych działaczy, którzy mieli istotny wpływ na powstawanie i rozwój

ogrodów w całym kraju. Odznaczenia te zostaną przyznane podczas trwania uroczystości inauguracyjnej w Koźminie Wielkopolskim.

Podczas imprezy nie zabraknie również wrażeń muzycznych, które zapewni koncert zespołu muzycznego i orkiestry dętej Domu Kultury w Koźminie Wielkopolskim. Ponadto uczestnicy będą mogli zwiedzić wystawę Zespołu Szkół Rolniczych w Koźminie Wlkp.

PZD uznając przypadający na rok 2017 jubileusz 120-lecia ruchu działkowego za wydarzenie o wyjątkowo dużym znaczeniu dla społeczności działkowej, Związek w dniu 24 maja br. podczas posiedzenia Krajowej Rady PZD powołał 47-osobowy Honorowy Komitet Organizacyjny na czele z Prezesem PZD Eugeniuszem Kondrackim. Kra-

jowa Rada zaapelowała także do wszystkich zarządów ROD o godne uczczenie jubileuszu podczas corocznych obchodów dni działkowca w ogrodach. Niech ta rocznica będzie okazją do promowania ogrodnictwa działkowego wśród mieszkańców miast i społeczności lokalnych.

Ukoronowaniem obchodów Jubileuszu 120-lecia istnienia ogrodnictwa działkowego w Polsce będą organizowane tradycyjnie od wielu lat Krajowe Dni Działkowca, w których uczestniczyć będą przedstawiciele rodzinnych ogrodów działkowych z terenu całego kraju. Jak co roku odbędą się one na koniec wakacji. Serdecznie zapraszamy do włączenia się w te obchody wszystkie ogrody działkowe w Polsce.

AH

8. Mieszkanie z ogrodem – marzenie nie tylko Polaków

Jak wynika z badań niemieckiego Instytutu Fraunhofera, w wilgotnych i zagrzybionych domach mieszka około 84 mln Europejczyków. Niekorzystne otoczenie, w którym mieszkami aż o 40 proc. zwiększa ryzyko zachorowania na choroby układu oddechowego takie jak: astma, alergie i inne choroby płuc, które jak dobrze wiemy są plagą XXI wieku. Ludzie intuicyjnie więc szukają miejsca, które zrównoważy potrzeby domu i bliskości przyrody. Gdy jesteśmy zadowoleni z naszego domu, przekłada się to na lepszą samoocenę naszego zdrowia oraz na wzrost energii życiowej. Dlatego coraz częściej młodzi ludzie szukając swojego miejsca do życia patrzą nie tylko na atrakcyjne położenie inwestycji, ale także na otaczającą ją zielen, która pozwoli nawet w środku miasta dać odpoczynek od uciążliwego hałasu ruchu miejskiego z pobliskich ulic. Jako pierwsi potrzebę tę zauważyli deweloperzy w skwapliwie ją wykorzystali. Coraz więcej deweloperów sprzedając swoje mieszkania oferuje mieszkańcom parteru niewielkie ogródki. Choć wielkością przypominają one raczej wybieg dla królika, niż prawdziwą działkę, to chętnych na mikro-ogrodki nie brakuje. Pozostali skwapliwie szukają na mapach obecności ogrodów działkowych, które stają się jednym z atutów inwestycji.

Jeden z warszawskich deweloperów reklamuje swój apartamentowiec na Mokotowie chwając się, iż o czyste powietrze dla mieszkańców tej inwestycji dbają okoliczne, mokotowskie i czernia-

kowskie ogrody działkowe. Warto dodać, że takich przykładów jest coraz więcej.

Zielone domy

Europejscy i światowi deweloperzy poszli nawet o krok dalej. Już od kilku lat pojawiają się koncepcje domów pokrytych ogrodami. Pierwsze takie domy, pionowe wieżowce, w które wkomponowano rośliny i drzewa budowane były od roku 2009 nieopodal Mediolanu, we Włoszech. Całkowicie prace nad nimi ukończono jednak dopiero w 2014 roku. Są to dwie wieże o wysokości 112 i 80 metrów, które całe pokryte są roślinnością różnego typu, która w sumie zajmuje tyle co hektar lasu.

Posadzono tam w sumie ponad 900 drzew, a do tego doliczyć trzeba krzywy, których posadzono ok. 5 tys. i 11 tys. zieleni ozdobnej, w tym kwiatów i innych odmian roślin. Zielen znajduje się praktycznie na każdym piętrze i wetknięta jest w przestrzeń tarasów i balkonów. Dzięki takiemu rozwiązaniu stworzono ponad 40 tys. metrów kwadratowych powierzchni czynnej biologicznie, a jednocześnie wybudowano setki mieszkań dla mieszkańców miasta. Eksperci są przekonani, że tak duża powierzchnia zieleni będzie pochłaniała nie tylko kurz, ale i zanieczyszczenia, które są w otaczającym nas powietrzu. Różnorodna roślinność zapewnia miejskie siedlisko dla ptaków i owadów, a także tworzy wilgotny mikroklimat, który produkuje tlen i daje cień latem, co jest szczególnie ważne podczas intensywnych upałów.

Włoska inwestycja zwana „Pionowy Las” to nowy rodzaj architektury, który nie jest już tylko ścisłym łączeniem technologii z mechanicznym podejściem do zrównoważonego rozwoju środowiska. Wieżowce te znajdują się w pobliżu Mediolanu i cieszą się sporą popularnością. Powstały z inspiracji pracowników biura architektonicznego Milan Boeri Studio. Nazywany przez nich pionowy las ma być sposobem łączenia wysokiej i gęstej zabudowy, która jest efektem nieustającego rozwoju budownictwa mieszkaniowego z sadzeniem drzew w centrach miast. Mediolan bowiem ma te same problemy, co wiele polskich miast – coraz częściej zalegający i duszący smog.

Kolejny kompleks zielonych wieżowców został zbudowany w Lozannie, w Szwajcarii. W tym roku mają w nim zamieszkać pierwsi mieszkańcy. Koncepcja była taka sama jak w przypadku bliźniaczych wież w Mediolanie. Nad podobnym projektem pracują także architekci z Chin. W mieście Nanjing planowana jest budowa dwóch wież będących ekologicznym kompleksem mieszkalnym. Wieże o wysokości 199 i 107 metrów będą też posiadały powierzchnie biurowe, sale handlowe, hotele, restauracje, a nawet muzeum. W sumie ogrody obejmą powierzchnię 6 000 metrów kwadratowych, a gigantyczny las będzie mógł wchłoniąć więcej niż 25 ton dwutlenku węgla, produkując jednocześnie 60 kilogramów tlenu dziennie. Budowa zostanie zakończono w 2018 roku, w przyszłości planuje się wdrożenie takiego projektu w Szanghaju i innych miastach w Chinach. To jeden ze sposobów walki ze smogiem, bowiem w Chinach zanieczyszczenie powietrza jest szczególnie dużym problemem. Stąd też tysiące zielonych krzaków i drzew na budynkach i tarasach ma przyczynić się do poprawy ekologii miast i krajobrazów, nie tylko jako czynnik estetyczny, ale i użytkowy.

Polscy architekci gonią czołówkę

Młody polski architekt Maciej Warot zdobył niedawno nagrodę Arch-World Academy Awards w konkursie na najlepsze projekty studenckie. Międzynarodowe jury doceniło koncepcję eksperymentalnego osiedla mieszkaniowego pt. „Dom w Katowicach. Mieszkanie w ogrodzie” zlokalizowanego na terenach „dzikich” ogrodów działkowych w Katowicach Bogucicach. - Mieszkanie w otoczeniu ogrodów stanowi - zdaniem młodego absolwenta Politechniki Śląskiej Macieja Warota – odpowiedź na współczesny sposób mieszkania w mieście. I nie chodzi to o likwidację obecnych ogrodów działkowych czy zmianę ich statusu, ale o pewną koncepcję myślenia, w której nasze domy winny być wtopione w istniejące obszary zieleni czy ogrodów działkowych w miejskiej przestrzeni.

Polskich ogrodów nie należy niszczyć budując kolejne blokowiska, ale należy je docenić, doinwestować i otworzyć ich bramy dla wszystkich mieszkańców pobliskich domów, by mogli w pełni z nich korzystać. Musimy docenić to co mamy – niezaprzeczalnie bogate środowisko naturalne, o którym niektóre miasta czy kraje mogą jedynie pomarzyć. We Włoszech, Szwajcarii czy w Chinach ludzie marzą, by ich domy otaczała zielen, dlatego coraz chętniej kupują domy-ogrody. Niestety zielen porastająca ściany czy dach nie jest tym samym, co prawdziwy ogród, po którym można pospacerować czy usiąść na zielonej trawce. Docenimy nasze narodowe dobro, jakim są ogrody działkowe i zastanówmy się czy naprawdę jest konieczna ich likwidacja, by miasta mogły się rozwijać. Fakt, iż projekt młodego polskiego architekta został doceniony w konkursie może być wskazówką na przyszłość, że właśnie w tym kierunku upatrywana jest architektura przyszłości, która łączy w sobie zarówno domy i mieszkania, jak i istnienie obok nich ogrodów działkowych, które dają relaks i wypoczynek.

AH

9. Działkowcy w wielkim mieście- jak to widzą w Ameryce?

Przeglądając w Internecie materiały poświęcone organizacji i funkcjonowaniu tzw. ogródków społecznościowych w USA i Kanadzie, łatwo zauważyć można, jak bardzo doceniana jest tam wielopłaszczyznowa rola idei ogrodnictwa działkowego, nie tylko dla mieszkańców, ale także dla rozwoju oraz wizerunku dzielnic i całych miast. Ogrody działkowe (społecznościowe, wspólnotowe)

w społeczeństwach o wiele bardziej złożonych niż polskie pełnią niezwykle ważną rolę ekologiczno-społeczno-kulturową. Być może w powszechnym dążeniu do „amerykańskiego snu” warto poznać także amerykańską wizję ogrodnictwa w mieście...

Dziś znaczenie ogrodów działkowych dla społeczeństwa, a szczególnie dla społeczności lokalnych, wydaje się wcale nie mniejsze niż

w czasie ich zakładania. Można nawet powiedzieć, że dziś – w obliczu aktualnych wyzwań cywilizacyjnych, technologicznych, zdrowotnych i społecznych - ogrody działkowe lub, jak nazywa się je w innych krajach, społecznościowe stają się nie tylko hobby dla emerytów (jak wciąż są powszechnie postrzegane), ale wręcz trendem, ludzką potrzebą i możliwością zdrowego spędzania czasu i odpoczynku dla całych rodzin w coraz mniej zdrowych miastach. Dowodem tego są masowo zrzeszający się w spontaniczne grupy, mieszkańcy wielu miast amerykańskich (także już polskich), którzy organizują i uprawiają (często przy pomocy władz lokalnych) nawet niewielkie skrawki ziemi, zamieniając je w małe działki, gdzie prowadzone są uprawy na własne potrzeby. Polskie miasta takie tereny (zarządzane) mają od dawna i w większej skali. Wciąż jednak funkcjonujące ogrody działkowe w Polsce są częściej uznawane przez administrację za przeszkodę niż zaletę.

Jakie korzyści niesie obecność ogródków w miastach dla społeczeństwa amerykańskiego? Jak widzą to za oceanem? Przykładem może być amerykańska strona internetowa www.gardendallas.org, poświęcona rozwojowi ogródków społecznościowych w Dallas i opisująca korzyści płynące z organizacji i funkcjonowania ogródków społecznościowych lub wspólnotowych. Oto najważniejsze korzyści z ogródków rodzinnych dla ludzi i miast według wspomnianego portalu:

Organizacja społeczności

Bardzo wyraźnie, na pierwszym miejscu stawiana jest i podkreślana rola wspólnotowa ogrodów:

- ogrody zwiększają poczucie wspólnoty i odpowiedzialności za zarządzane skrawki zieleni
- ogródki wspierają rozwój utożsamiania się społeczności z miejscem i tworzą ducha tego miejsca
- ogródki gromadzą i jednoczą ludzi z różnych środowisk/grup społecznych (wiek, rasa, kultura, klasa społeczna)
- ogródki często wyłaniają liderów danej społeczności
- ogrody stają się punktem odniesienia dla społeczności lokalnych i miejscem prowadzenia działań na rzecz tych społeczności i rozwiązywania ich problemów

Zapobieganie przestępczości

- ogrody działkowe inicjują nawiązywania kontaktów sąsiedzkich oraz inicjują powstawanie klubów mieszkańców lub innych wspólnot

- dzięki większej ilości ogródków zwiększa się zwracanie uwagi mieszkańców na to co dzieje się w okolicy
- zarządzane ogródki w mieście są postrzegane przez Policję jako skuteczną strategię zapobieganiu przestępczości w skali lokalnej
- badania pokazują, że w wielu dzielnicach przestępczość spada proporcjonalnie do rozwoju tam ogrodnictwa wspólnotowego

Możliwości kulturalne

- ogrody wspólnotowe oferują wyjątkowe możliwości dla obcokrajowców (imigrantów), którzy często osiedlają się w mniej zamożnych częściach miast
- w ogródkach produkuje się charakterystyczne uprawy – inaczej niedostępne lokalnie
- korzystając ze wspólnych doświadczeń można wyprodukować we własnych ogródkach znaczne ilości żywności dla gospodarstw domowych
- możliwość przekazywania międzypokoleniowych tradycji kulturowych i poznawania zwyczajów ogrodniczych z innych krajów
- ogródki dają unikalną możliwość, aby ludzie z różnych kultur i środowisk mogli pracować razem i angażować się w sprawy ważne dla danej społeczności bez konieczności mówienia tym samym językiem

Edukacja dzieci i młodzieży

- dzięki ogródkom w mieście najmłodsi mogą w praktyce dowiedzieć się jak produkuje się żywność
- planowanie upraw i ogródków wpływa na rozwijanie praktycznych umiejętności matematycznych
- ogrody uczą podstaw biznesu w mini skali
- ogródki społecznościowe pokazują i wpajają młodym ludziom znaczenie społeczności i mądrego gospodarowania
- dzieci i młodzież utożsamiają się z kwestiami zrównoważonego rozwoju środowiska
- udział dzieci i młodzieży w funkcjonowaniu ogródków uczy pracy i umiejętności życiowych
- ogrodnictwo działkowe (wspólnotowe) jest zdrowym i tanim sposobem na aktywność dla młodzieży na łonie natury i poznawanie zasad funkcjonowania społeczności

Produkcja żywności

- ogrody wspólnotowe (rodzinne) pozwalają osobom i rodzinom niezamożnym na produkcję własnej żywności (np. warzywa, owoce)

- dzięki uprawie ogródków wiele rodzin ma dostęp do zdrowej (ekologicznej) żywności, do której nie miałyby dostępu ze względu na niskie dochody
- miejskie uprawy ogrodnicze są (wg badań) od 3 do 5 razy bardziej wydajne na 1 akr niż rolnictwo tradycyjne
- dzięki recyklingowi materii organicznej (odpady roślinne, skoszone trawa, kompostowanie itp.) wiele cennych substancji wraca z powrotem do gleby
- ogrody działkowe są miejscem odpoczynku od zgiełku miast
- dzięki obecności ogródków w dzielnicach mniej zamożnych, gdzie zwykle jest mniej terenów zieleni, mieszkańcy mają często jedyną okazję do obcowania z zielenią
- rozwój i utrzymanie ogródków działkowych jest mniej kosztowne niż utrzymywanie publicznych parków !!!
- dobrze utrzymane i funkcjonujące ogródki działkowe realnie zwiększają wartość nieruchomości w ich sąsiedztwie

Zdrowie

- badania wykazały, że osoby uprawiające ogródki mają zdrowszą dietę (dzięki uprawie własnych warzyw i owoców) i cieszą się lepszym zdrowiem niż osoby nie uprawiające ogródków
- na zielonej przestrzeni własnego ogródka w mieście zmniejsza się znacząco poziom stresu człowieka i tym samym wpływa na jego dobre samopoczucie, a także zwiększa się poczucie użytkowników działek do swojej małej społeczności
- odpoczynek i ruch w ogródkach działkowych stają się jedną z kluczowych obecnie zalet ich funkcjonowania na terenie miast, jako sposób terapii wielu schorzeń

Zielona przestrzeń w mieście

- obecność ogródków w miastach podnosi estetykę dzielnic oraz zwiększa świadomość i poszanowanie społeczeństwa dla ludzi, życia i rzeczy
- ogródki działkowe (wspólnotowe, rodzinne) znacząco wpływają na filtrowanie wody deszczowej, pozytywnie wpływając na stan jezior, rzek, wód gruntowych
- miejskie ogródki działkowe przyczyniają się do zmniejszenia zanieczyszczeń powietrza i produkcji tlenu

Oczywiście oddzielić należy z pewnością specyfikę warunków polskich i amerykańskich, jednak wiele zalet i wartości zauważanych przez zarządy amerykańskich ogródków rodzinnych można z powodzeniem przypisać naszym ROD-om. Jest to tym bardziej ważne – zarówno dla społeczeństwa, jak i władz miasta – w obliczu przeobrażeń społeczno-kulturowych czy ekonomicznych w naszym kraju i warto zastanowić się, jak może w przyszłości wyglądać rola miejskich ogródków rodzinnych w miastach. Może być to także kolejny argument w dyskusji, w której pytanie nie brzmi już czy idea ogrodnictwa działkowego zasługuje na szersze wsparcie, tylko jak ją wspierać.

Maciej Aleksandrowicz
st. instruktor ds. ogrodniczych
OZ Mazowiecki PZD

10. Działki w wyodrębnionym ROD „Stradomka” w Łapanowie – na sprzedaż!

Do KR PZD, jak i OZ PZD napływają liczne zapytania listowne, e-mailowe oraz telefoniczne od działkowców z ROD, które wyodrębniły się na podstawie ustawy o ROD. Zapytania dotyczą interpretacji ustawy o ROD, Statutu PZD czy też Regulaminu ROD. Zgłaszane są również indywidualne problemy związane z funkcjonowaniem ogrodów „wyodrębnionych” oraz kierowane są prośby o udzielenie wsparcia prawnego przez PZD.

W ostatnim czasie, z prośbą o pomoc wystąpił działkowiec z ROD „Stradomka” w Łapanowie, którego prowadzenie przejęło Stowarzyszenie Ogrodowe „Stradomka”.

ROD „Stradomka” w Łapanowie to ogród położony w województwie małopolskim, powiecie bocheńskim. Zajmuje powierzchnię ok. 2,7 ha i liczy 50 działek. Ogród został założony w 1982 r., na mocy decyzji Urzędu Gminy w Łapanowie PZD otrzymał go w użytkowanie.

W dniu 2015 r. na podstawie ustawy o ROD prowadzenie ogrodu przejęło Stowarzyszenie Ogrodowe „Stradomka” w Łapanowie, które uzyskało wpis do KRS. Prezydium KR PZD skreśliło ten ogród z Rejestru ROD. No i zaczęły się problemy, gdyż ten piękny ogród działkowy, położony niedaleko zalewu zaczął przekształcać się w prywatne nieruchomości.

Zgodnie z informacją działkowca, wójt gminy Łapanowo zaczął wyodrębniać geodezyjnie działki rodzinne i sprzedawać je indywidualnym działkowcom. Wystawienie działek na sprzedaż było konsekwencją inicjatywy, z jaką zgłosili się do urzędu przedstawiciele stowarzyszenia. Odbyły się przetargi na sprzedaż działek. Działkowcy, którzy dotychczas nie wykupili działek są wzywani do gminy w celu „przymuszenia” ich do wykupu działki. Po „cichu” nastąpiła już likwidacja wspólnych terenów.

Działkowiec „Stradomka” w Łapanowie zwraca się do PZD o wskazanie, co ma zrobić, żeby nie poddać się naciskom ze strony stowarzyszenia ogrodowego, jak i gminy. Jest emerytem, którego nie stać na wykupienie działki, a chciałby ją nadal użytkować. Nie wie jak się bronić.

Powyższa sprawa pokazuje, że w ogrodach prowadzonych przez stowarzyszenia ogrodowe, nie jest wcale tak dobrze, jak to one przedstawiają w licznych apelach i stanowiskach atakujących PZD, wysyłanych do najważniejszych instytucji w naszym kraju.

Ta sprawa pokazuje, że nie wszystkim stowarzyszeniom ogrodowym zależy na prowadzeniu ogrodów w sposób zgodny z ustawą o ROD. Niektórym z nich, zależy na realizacji partykularnych interesów, zmierzających do likwidacji ogrodów poprzez ich przekształcenie w osiedla mieszkaniowe lub tereny o innych celach. To ma prawo nie podobać się działkowcom, którzy pewnie nie zagłosowaliby za „wyjściem” ze Związku, gdyby wiedzieli, jaki los spotka ich ogród.

MAP

11. Sąd na wniosek PZD unieważnił uchwałę rady gminy w sprawie opłaty za wywóz śmieci w ROD

Od wejścia w życie kontrowersyjnej nowelizacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach PZD podejmuje liczne działania na rzecz zmiany niekorzystnych zapisów, w szczególności odnoszących się do ryczałtowej stawki opłaty za wywóz śmieci z terenów ROD.

W 2016 r. Krajowa Rada PZD m.in. wystąpiła do Ministra Środowiska z wnioskiem o dostosowanie zapisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach do potrzeb rodzinnych ogrodów działkowych (uwzględniając specyfikę ogrodów), w tym doprowadzenie, aby stawki opłaty za wywóz śmieci były adekwatne do ilości śmieci faktycznie wytwarzanych na terenach ogrodów.

W odpowiedzi, Minister Środowiska poinformował, że zagadnienie opłaty ryczałtowej jest analizowane pod kątem potrzeby wprowadzenia zmian prawnych i zostaną przeanalizowane również problemy zgłoszone przez Związek. Jednocześnie zaproponował, aby sporne opłaty za wywóz śmieci podważać w trybie art. 101 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym tj. w pierwszej kolejności wzywać rady gmin/miast do usunięcia naruszenia prawa – uchylenie niezgodnych z prawem przepisów miejscowych dotyczących wywozu śmieci z terenów ROD, a w przypadku braku usunięcia naruszeń prawa – składać skargę do sądu administracyjnego.

W związku z pismem Ministra Środowiska, PZD zainicjował działania zmierzające do uchylania uchwał rady miast/gmin dotyczących gospodarowania odpadami na nieruchomościach, na których znajdują się domki letniskowe, lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, w trybie art. 101 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym.

Jedną z takich spraw dotyczyła uchwały z dnia 25 maja 2016 r. Nr XXIII/186/2016 Rady Gminy Siedlce, która ustaliła ryczałtową stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe, lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe w wysokości **120 zł** (rocznie) za śmieci niesegregowane i **60 zł** (rocznie za śmieci) segregowane.

WSA uwzględnił skargę PZD. Sąd uznał m.in., że (rzetelna) kalkulacja wysokości opłat powinna w szczególności uwzględniać liczbę mieszkańców gminy, ilość wytwarzanych na terenie gminy odpadów komunalnych oraz koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami, na który składają się koszty odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz obsługi administracyjnej tego systemu.

W ocenie WSA przedstawiona przez Radę Gminy Siedlce kalkulacja kosztów związanych z zagospodarowaniem odpadów komunalnych domków letniskowych, lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe (notatka firmy wywozowej dotycząca kosztów za miesiąc maj) nie uwzględnia w/w przesłanek.

Sąd wskazał, że rada gminy podejmując uchwałę w przedmiocie stawek opłaty za gospodarowanie odpadami jest zobowiązana do dokonania rzetelnej i wnikliwej kalkulacji wysokości stawki, tak aby pobierane opłaty pokrywały rzeczywiste koszty związane z funkcjonowaniem systemu zagospodarowania odpadami na terenie gminy i nie stanowiły źródła dodatkowych zysków gminy. Dlatego też, zdaniem Sądu, został w tej sprawie naruszony art. 6 j ust. 3b i ust. 3c ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach poprzez „*zaniechanie dokonania przez organ rzetelnej i wnikliwej kalkulacji wysokości stawki, pozwalającej na prawidłowe ustalenie rocznej opłaty ryczałtowej związanej z zagospodarowaniem odpadów z nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe oraz inne o charakterze rekreacyjno-wypoczynkowym za-*

mieszkałe czasowo”, co wpłynęło na nieważność zaskarżonej uchwały.

Przedmiotowe orzeczenie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego (nieprawomocne) otwiera przez wieloma ogrodami możliwość skutecznej zmiany niekorzystnych przepisów prawa miejscowego dotyczących horrendalnych stawek opłat za wywóz śmieci. Właściwie **wszędzie tam, gdzie zarządy ROD mają zastrzeżenia, że stawka opłaty ryczałtowej została skalkulowana nieuczciwie, w sposób niewłaściwy oraz z pominięciem art. 6k ust. 1 tzw. ustawy „śmieciowej” mogą złożyć skargę do właściwego wojewódzkiego sądu administracyjnego z wnioskiem o stwierdzenie nieważności tej uchwały.**

Jeżeli utrzyma się powyższe orzecznictwo sądowe, są duże szanse, że w przypadku wielu ROD uda się skutecznie doprowadzić do dostosowania opłat za śmieci do ich racjonalnej wysokości.

Zachęcamy zarządy ROD, przy wsparciu prawnym OZ PZD do aktywności w tej sprawie!

MAP

XIII. NSA – SPRZEDAŻ ALTANY WOLNA OD PODATKU PIT

Na stronie Naczelnego Sądu Administracyjnego pojawiło się uzasadnienie korzystnego dla działkowców wyroku w sprawie opodatkowania sprzedaży nasadzeń, urządzeń i obiektów znajdujących się na działce (sygn. akt II FSK 3660/16 – tekst orzeczenia poniżej). Sąd w pełni podzielił w nim stanowisko działkowca, reprezentowanego przez doradcę podatkowego Mariusza Przyborowskiego, i utrzymał w mocy korzystny dla działkowców wyrok WSA w Bydgoszczy (sygn. akt I Sa/Bd 526/16). Tym samym NSA potwierdził, że dzięki specyficznym regulacjom zawartym w ustawie o ROD, zbywając własność altany i pozostałych naniesień i nasadzeń (przy okazji przenoszenia prawa do działki) działkowiec z reguły skorzysta ze zwolnienia podatkowego.

Oddalając skargę kasacyjną Ministra Finansów, NSA stwierdził bowiem, że: „Na podstawie art. 30 ust. 2 ustawy ROD nasadzenia, urządzenia i obiekty znajdujące się na działce, wykonane lub nabyte ze środków finansowych działkowca, stanowią jego własność. Powyższy przepis zawiera regulacje, które istniały na gruncie poprzedniej ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych z dnia 8 lipca 2005 r., gdzie w art. 15 ust. 2 funkcjonował tożsamy zapis. Przepis ten stanowi więc wyjątek od ogólnej reguły zawartej w art. 48 Kodeksu cywilnego. Rodzinne ogrody działkowe zakładane są na gruntach stanowiących własność Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego oraz Polskiego Związku Działkowców. Nie stanowią one własności użytkownika działki. Zgodnie

**WYROK NACZELNEGO SĄDU
ADMINISTRACYJNEGO
W WARSZAWIE**

z dnia 6 kwietnia 2017r.

sygn. akt II FSK 3660/16

z zasadą *lex specialis derogat legi generali* ustawa o rodzinnych ogrodach działkowych ma pierwszeństwo przed zastosowaniem przepisów kodeksu cywilnego. Tak więc, w myśl art. 15 ust. 2 ustawy ROD nasadzenia, urządzenia i obiekty znajdujące się na działce, wykonane lub nabyte ze środków finansowych użytkownika działki, stanowią jego własność. Użytkownik działki nie jest natomiast właścicielem gruntu. Ponadto art. 15 ust. 2 ustawy ROD stanowi *lex specialis* do art. 47 i 48 Kodeksu cywilnego. Zatem użytkownik jest właścicielem rzeczy znajdujących się na terenie ogrodu działkowego”

W konsekwencji, wg. Sądu przychód ze sprzedaży nasadzeń, urządzeń i obiektów znajdujących się na działce należy zakwalifikować jako przychód ze zbycia rzeczy (tj. art. 10 ust. 1 pkt 8 lit. d) u.p.d.o.f. Powyższy sposób kwalifikacji sprzedaży oznacza, że działkowiec będzie musiał zapłacić PIT od nasadzeń i naniesień tylko wtedy, gdy dokona ich sprzedaży przed upływem pół roku, licząc od końca miesiąca, w którym nastąpiło nabycie.

Odnosząc się do korzystnego dla swego klienta wyroku *mec. M. Przyborowski* stwierdził:

Jako, że sprawa dotyczyła interpretacji indywidualnej, wydany wyrok zobliguje Ministra Finansów (obecnie Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej) do wydania korzystnej interpretacji na rzecz mojej klientki. Następnym krokiem będzie wystąpienie do właściwego urzędu skarbowego o zwrot nienależnie zapłaconego podatku z tytułu „sprzedaży działki”. Niemniej jednak, w moim przekonaniu, rozstrzygnięcie NSA daje szansę dla wszystkich byłych działkowców, którzy dotychczas zgodnie z interpretacją Ministerstwa uścili (przy sprzedaży altany) podatek dochodowy z tego tytułu - mogą spróbować wystąpić o jego zwrot. O ile bowiem w Polsce nie istnieje prawo *precedensowe*, to w chwili obecnej już nie tylko ośrodek w Bydgoszczy, ale również NSA prezentuje korzystny dla działkowców pogląd. Tym samym można mieć nadzieję, że wpłynie to na inne WSA, a w dalszej kolejności na poglądy Ministerstwa Finansów.

Ze względu na okresy przedawnienia o zwrot nienależnie zapłaconego podatku mogą wystąpić działkowcy, którzy sprzedaży naniesień i nasadzeń dokonali nie wcześniej niż w 2011 roku. Dla tych podatników ostateczny termin na złożenie wniosku o stwierdzenie nadpłaty upływa z końcem 2017 roku.

BP

Skład orzekający

Przewodniczący: Sędzia NSA Bogusław Dauter,
Sędzia NSA Sławomir Presnarowicz
(sprawozdawca),
Sędzia WSA (del.) Paweł Kowalski,

Sentencja

Naczelny Sąd Administracyjny po rozpoznaniu w dniu 6 kwietnia 2017 r. na posiedzeniu niejawnym w Izbie Finansowej skargi kasacyjnej Dyrektora Izby Skarbowej w Bydgoszczy działającego z upoważnienia Ministra Finansów (obecnie: Szefa Krajowej Administracji Skarbowej) od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy z dnia 4 października 2016 r. sygn. akt I SA/Bd 526/16 w sprawie ze skargi A. S. na interpretację indywidualną Dyrektora Izby Skarbowej w Bydgoszczy działającego z upoważnienia Ministra Finansów (obecnie: Szefa Krajowej Administracji Skarbowej) z dnia 5 kwietnia 2016 r. nr ITPB4/4511-64/16/MK w przedmiocie podatku dochodowego od osób fizycznych 1) oddala skargę kasacyjną; 2) zasądza od Szefa Krajowej Administracji Skarbowej na rzecz A. S. kwotę 360,00 (słownie: trzysta sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

Uzasadnienie

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 4 października 2016 r., sygn. akt I SA/Bd 526/16, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Bydgoszczy (dalej: „WSA”) uchylił zaskarżoną przez A. S. (dalej: „Skarżąca”) interpretację indywidualną Ministra Finansów (dalej: „organ interpretacyjny”) z dnia 5 kwietnia 2016 r. w przedmiocie podatku dochodowego od osób fizycznych. Podstawą orzeczenia był art. 146 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2012 r., poz. 270, ze zm., dalej: „p.p.s.a.”).

Z uzasadnienia wyroku WSA wynika, że we wniosku o interpretację indywidualną Skarżąca wskazała, że prawo do działki położonej na terenie prowadzonego przez P. [...] w D. uzyskał jej mąż G. S., dnia 16 marca 1976 r. Po śmierci męża w maju 2014 r., na podstawie uchwały Zarządu Rodzinnych Ogrodów Działkowych D. z dnia 18

lipca 2014 r. Skarżąca wstąpiła w prawa do działki po zmarłym małżonku i została przyjęta w poczet członków Polskiego Związku Działkowców. Przez okres użytkowania wraz z mężem działki, Skarżąca dokonała licznych nasadzeń oraz wybudowała altanę - domek letniskowy. Koszty ponoszone były z własnych, opodatkowanych dochodów. W całym okresie między Skarżącą a jej mężem pozostawała małżeńska wspólnota majątkowa. Dnia 7 września 2015 r. Skarżąca dokonała zbycia prawa do działki na podstawie potwierdzonej notarialnie umowy „Przeniesienia Praw do Działki”, za co nabywca uiścił określoną w umowie należność.

W związku z powyższym Skarżąca zadała pytanie: Czy w związku z zawarciem umowy przeniesienia praw, Skarżąca zobowiązana jest do uiszczenia z tego tytułu podatku dochodowego? Czy przeznaczenie kwoty uzyskanej tytułem tej umowy na remont mieszkania ma wpływ na ewentualne zobowiązanie podatkowe? Zdaniem Skarżącej, ze względu na długoletni okres posiadania działki i ponoszone inwestycje, nie powinno powstać zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego. Wszystkie obiekty, tj. altana, nasadzenia itp., znajdujące się na działce powstały od podstaw, w trakcie bardzo długiego okresu użytkowania, zostały sfinansowane przez Skarżącą i jej męża z własnych dochodów, już opodatkowanych.

Minister Finansów w interpretacji indywidualnej z dnia 5 kwietnia 2016 r. uznał stanowisko Skarżącej za nieprawidłowe. Stwierdził, że przychód, jaki Skarżąca uzyskuje z odpłatnego zbycia w 2015 r. praw i obowiązków wynikających z prawa do działki, zakwalifikować należy jako przychód z praw majątkowych w rozumieniu art. 18 w zw. z art. 10 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2000 r., Nr 14, poz. 176 z późn. zm., dalej: „u.p.d.o.f.”).

Po bezskutecznym wezwaniu do usunięcia naruszenia prawa, Skarżąca złożyła skargę na powyższą interpretację, zarzucając naruszenie art. 10 ust. 1 pkt 8 lit. d) u.p.d.o.f., w zw. z art. 48 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U. z 2016, poz. 380, dalej: „Kodeks cywilny”) w zw. z art. 30 ust. 2 ustawy z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 40, dalej: „ustawa ROD”), przez uznanie, iż Skarżąca dokonując odpłatnego zbycia własności znajdujących się na działce nasadzeń, urządzeń i obiektów, osiągnęła przychód z art. 10

ust. 1 pkt 7 u.p.d.o.f (z praw majątkowych) a nie ze zbycia „innych rzeczy”, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 8 lit. d) u.p.d.o.f.

W odpowiedzi na skargę organ interpretacyjny wniosł o jej oddalenie.

W uzasadnieniu wyroku WSA zauważył, że argumentacja skargi koncentrowała się wokół zarzutu naruszenia prawa materialnego w postaci błędnej wykładni art. 10 ust. 1 pkt 8 lit. d) u.p.d.o.f. Zdaniem Skarżącej, przychód otrzymany z tytułu wynagrodzenia za znajdujące się na działce nasadzenia, urządzenia i obiekty stanowiące własność Skarżącej należy zaliczyć do przychodu określonego w art. 10 ust. 1 pkt 8 u.p.d.o.f., czyli przychodu z odpłatnego zbycia innych rzeczy. Natomiast organ interpretacyjny stanął na stanowisku, że źródłem przychodu w opisanym stanie faktycznym było odpłatne zbycie praw majątkowych innych niż wymienione w pkt 8 lit. a–c u.p.d.o.f., tj. przychód z art. 10 ust. 1 pkt 7 u.p.d.o.f.

Obowiązkiem organu, wobec stanowiska Skarżącej, że sporny przychód pochodzi z odpłatnego zbycia rzeczy, było przeprowadzenie w zaskarżonej interpretacji wywodu odnoszącego się do prawnego statusu nasadzeń, urządzeń i obiektów znajdujących się na działce. Skarżąca we wniosku wskazała, że zawarła umowę, na podstawie której przeniosła na nabywcę – osobę trzecią – prawo do działki oraz własność znajdujących się na działce nasadzeń, urządzeń i obiektów. Ma to uzasadnienie w art. 30 ust. 2 ustawy ROD stanowiącym o ich własności. Jest to ustawowy wyjątek od zasady superficies solo cedit, która zawarta jest w art. 48 i 191 Kodeksu cywilnego. W pierwszym z wymienionych przepisów zastrzeżono, w oparciu o istnienie normy szczególnej, możliwość odejścia od konstrukcji części składowej. Takie uregulowanie przewiduje także art. 272 § 2 w zw. z art. 274 Kodeksu cywilnego, który dotyczy drzew i roślin zasadzonych i zasianych przez rolnicze spółdzielnie produkcyjne na gruntach Skarbu Państwa. W tym przypadku drzewa i rośliny stanowią rzeczy ruchome stanowiące odrębny przedmiot własności. Z taką też szczególną regulacją mamy do czynienia w sprawie, gdzie nasadzenia, urządzenia i inne obiekty stanowią rzeczy w rozumieniu art. 45 Kodeksu cywilnego, wobec istnienia szczególnego przepisu w postaci art. 30 ust. 2 ustawy ROD.

Oceniając możliwość przyznania przedmiotowym rzeczom charakteru nakładów na cudzy grunt, trzeba mieć na uwadze, że pomiędzy działkowiczem a właścicielem gruntu, na którym znajduje się działka (Skarb Państwa, gmina) nie ma żadnych bezpośrednich relacji prawnych, co czyni taką koncepcję - przyjętą przez organ interpretacyjny - szczególnie nieuzasadnioną. Pojęcie zwrotu nakładów występuje przede wszystkim w ramach różnych instytucji prawa cywilnego, które dotyczą korzystania z cudzych rzeczy. Przyjmuje się, że nakład w rozumieniu prawa cywilnego polega na dobrowolnym użyciu własnych przedmiotów majątkowych lub środków, w interesie drugiej strony lub na jej rzecz. W niniejszej sprawie, nie można uznać, że działkowiec działa w interesie lub na rzecz osoby trzeciej, albowiem realizuje on własne prawo własności. WSA uznał, że art. 41 ust. 1 i 2 ustawy ROD przyznający działkowcowi warunkowe prawo umownego przeniesienia praw i obowiązków wynikających z prawa do działki na rzecz pełnoletniej osoby fizycznej nie jest tożsame z prawem przeniesienia własności nasadzeń, urządzeń i obiektów, które są następstwem przysługującego działkowcowi prawa własności tych rzeczy na podstawie art. 30 ust. 2 ustawy ROD.

Stanowisko organu interpretacyjnego, że źródło przychodu w sprawie stanowiło odpłatne zbycie praw majątkowych, zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 7 u.p.d.o.f. nie zostało szerzej uzasadnione. Odwołanie się do art. 18 u.p.d.o.f., niczego w sprawie nie wyjaśnia. Aczkolwiek przypadki w tym przepisie wymienione zostały jedynie przykładowo, co podkreślił organ interpretacyjny, to wskazane przykłady nie dają przekonania, że sprzedaż nasadzeń, urządzeń i obiektów, należy do wskazanej przykładowo kategorii. Trzeba mieć przy tym na uwadze, że dany przychód powinien być przypisany do jednego źródła przychodu. Gdy stanowiska stron powołują się na dwa różne źródła, oba przypadki powinny być przeanalizowane.

W skardze kasacyjnej wywiedzionej od powyższego orzeczenia, organ interpretacyjny wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i rozpoznanie skargi, względnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania WSA, a także o zasądzenie kosztów postępowania wraz z kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Ponadto organ interpretacyjny zrzekł się rozpoznania sprawy na rozprawie.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucono naruszenie przepisów prawa materialnego, które miało wpływ na wynik sprawy, tj. art. 10 ust. 1 pkt 8 lit. d) u.p.d.o.f., przez jego błędną wykładnię i w konsekwencji niewłaściwą ocenę możliwości zastosowania do przedstawionego we wniosku stanu faktycznego sprawy, z uwagi na nieprawidłowe przyjęcie przez WSA, że wynagrodzenie ze sprzedaży nasadzeń, urządzeń i obiektów (wybudowanej altany – domek letniskowy) winno być klasyfikowane jako przychód z odpłatnego zbycia rzeczy, a nie jak prawidłowo przyjął organ, że przychód ten osiągnięty został ze źródła, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 7 w zw. z art. 18 u.p.d.o.f.

W uzasadnieniu skargi kasacyjnej został uszczegółowiony powyższy zarzut.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną Skarżąca wniosła o jej oddalenie oraz zasądzenie kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Naczelny Sąd Administracyjny zważył, co następuje.

Skarga kasacyjna nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 183 § 1 p.p.s.a. Naczelny Sąd Administracyjny rozpoznaje sprawę w granicach skargi kasacyjnej, z urzędu bierze pod rozagę jedynie nieważność postępowania. Z akt sprawy nie wynika, by zaskarżone orzeczenie zostało wydane w warunkach nieważności, której przesłanki określa art. 183 § 2 p.p.s.a.

W myśl art. 182 § 2 p.p.s.a. Naczelny Sąd Administracyjny może na posiedzeniu niejawnym rozpoznać skargę kasacyjną, jeżeli jest ona oparta wyłącznie na podstawie art. 174 pkt 2 p.p.s.a., a strona wnosząca skargę kasacyjną zrzekła się rozprawy, zaś pozostałe strony, w terminie czternastu dni od doręczenia skargi kasacyjnej, nie zażądały przeprowadzenia rozprawy. Ponieważ zostały spełnione wszystkie przesłanki określone w art. 182 § 2 p.p.s.a., skargę kasacyjną można było rozpoznać na posiedzeniu niejawnym.

Na wstępie swych rozważań Naczelny Sąd Administracyjny przypominał, że zgodnie z treścią art. 48 Kodeksu cywilnego, z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, do części skła-

dowych gruntu należą w szczególności budynki i inne urządzenia trwale z gruntem związane, jak również drzewa i inne rośliny od chwili zasadzenia lub zasiania. Regulacja zawarta w powyższym przepisie stanowi zasadę, od której przewidziane są ustawowe wyjątki. Może je zawierać sam kodeks lub mogą pochodzić z innych ustaw. Będą to zatem wyjątki od zasady *superficies solo cedit*. W szczególności chodzi o odrębną własność budynków lub lokali, a także urządzeń znajdujących się na gruncie.

Na podstawie art. 30 ust. 2 ustawy ROD nasadzenia, urządzenia i obiekty znajdujące się na działce, wykonane lub nabyte ze środków finansowych działkowca, stanowią jego własność. Powyższy przepis zawiera regulacje, które istniały na gruncie poprzedniej ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych z dnia 8 lipca 2005 r., gdzie w art. 15 ust. 2 funkcjonował tożsamy zapis. Przepis ten stanowi więc wyjątek od ogólnej reguły zawartej w art. 48 Kodeksu cywilnego. Rodzinne ogrody działkowe zakładane są na gruntach stanowiących własność Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego oraz Polskiego Związku Działkowców. Nie stanowią one własności użytkownika działki. Zgodnie z zasadą *lex specialis derogat legi generali* ustawa o rodzinnych ogrodach działkowych ma pierwszeństwo przed zastosowaniem przepisów kodeksu cywilnego. Tak więc, w myśl art. 15 ust. 2 ustawy ROD nasadzenia, urządzenia i obiekty znajdujące się na działce, wykonane lub nabyte ze środków finansowych użytkownika działki, stanowią jego własność. Użytkownik działki nie jest natomiast właścicielem gruntu. Ponadto art. 15 ust. 2 ustawy ROD stanowi *lex specialis* do art. 47 i 48 Kodeksu cywilnego. Zatem użytkownik jest właścicielem rzeczy znajdujących się na terenie ogrodu działkowego (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 10 czerwca 2009 r., sygn. akt II FSK 265/08, opublikowany w: www.orzeczenia.nsa.gov.pl). Naczelny Sąd Administracyjny uważa za w pełni uzasadniony i prawidłowy pogląd wyrażony w powyższym wyroku. Za takim rozumieniem przepisu art. 15 ust. 2 ustawy ROD przemawia zarówno wykładnia językowa jak i celowościowa oraz funkcjonalna. Celem ustawodawcy była ochrona działkowców, którzy w zdecydowanej większości tworzyli ogrody działkowe od zera, z własnych środków, przyczyniając się w istotny sposób do wzrostu wartości działek, od niekorzystnego dla nich rozporządzenia mieniem przez

właściciela gruntu. Ustawodawca wyraźnie rozgraniczył prawo do działki i jego charakter od prawa własności nasadzeń, obiektów i urządzeń wykonanych lub nabytych ze środków finansowych działkowca. Na taką dwoistość reżimów prawnych zwracał także uwagę Stanisław Bogucki w głosie do wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 10 czerwca 2009 r. w sprawie o sygn. akt II FSK 265/08, opublikowany w: www.orzeczenia.nsa.gov.pl; [zob. Zeszyty Naukowe Sądownictwa Administracyjnego nr 1 (28)/2010, s.164].

W związku z powyższym za bezzasadny należy uznać zarzut naruszenia art. 10 ust. 1 pkt 8 lit. d) u.p.d.o.f. WSA dokonał właściwej wykładni przedmiotowego przepisu, co w następnej kolejności skutkowało prawidłową oceną możliwości zastosowania go do przedstawionego we wniosku stanu faktycznego sprawy. WSA prawidłowo przyjął, że wynagrodzenie ze sprzedaży nasadzeń, urządzeń i obiektów (wybudowanej altany - domek letniskowy) powinno być klasyfikowane jako przychód z odpłatnego zbycia rzeczy. Tym samym niezasadnie organ twierdził, że powyższy przychód został osiągnięty ze źródła, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 7 w zw. z art. 18 u.p.d.o.f. Odwołanie się do art. 18 u.p.d.o.f., który za przychód z praw majątkowych traktuje w szczególności przychody z praw autorskich i praw pokrewnych w rozumieniu odrębnych przepisów, praw do projektów wynalazczych, praw do topografii układów scalonych, znaków towarowych i wzorów zdobniczych, w tym także z odpłatnego zbycia tych praw – niczego w sprawie nie wyjaśnia. Aczkolwiek przypadki w tym przepisie wymienione zostały jedynie przykładowo, to wskazane przykłady z pewnością nie dają przekonania, że sprzedaż nasadzeń, urządzeń i obiektów, należy do wskazanej przykładowo kategorii. Trzeba mieć przy tym na uwadze, że dany przychód powinien być przypisany do jednego źródła przychodu.

Reasumując, po analizie zarzutu zawartego w skardze kasacyjnej należy stwierdzić, że wyrok WSA, wbrew stanowisku autora skargi kasacyjnej, nie narusza przepisów prawa. Naczelny Sąd Administracyjny stwierdza, że skarga kasacyjna nie miała usprawiedliwionych podstaw i jako taka została oddalona na podstawie art. 184 w zw. z art. 182 § 2 p.p.s.a. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 204 pkt 2 p.p.s.a.

SPIS TREŚCI

I. Apel KR PZD do zarządów ROD w sprawie uczczenia Jubileuszu 120-lecia 1

II. XIII posiedzenie Krajowej Rady PZD 2

1. Informacja 2
2. Porządek obrad 2
3. Komisja uchwał i wniosków 3
4. Dokooptowanie do składu KR PZD 4
 - UCHWAŁA NR 1/XIII/2017 Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców z dnia 24 maja 2017 r. w sprawie dokooptowania do składu KR PZD Pana Krzysztofa Podleńskiego 3
5. Statut PZD 3
6. Skargi i zażalenia 5
7. Uchwały 7
 - Uchwała Nr 2/XIII/2017 KR PZD w sprawie rozpoczęcia prac związanych z realizacją ustawowego obowiązku zmiany statutu PZD 7
 - Uchwała Nr 3/XIII/2017 KR PZD w sprawie powołania Komisji ds. nowelizacji statutu PZD 8
 - Uchwała Nr 4/XIII/2017 KR PZD w sprawie skarg i zażaleń w Polskim Związku Działkowców 8
 - Uchwała Nr 5/XIII/2017 KR PZD w sprawie powołania komisji do spraw skarg 10
 - Uchwała Nr 6/XIII/2017 KR PZD w sprawie zmiany uchwały KR PZD nr 11/III/2015 z dnia 1 października 2015 r. KR PZD w sprawie zasad funkcjonowania Funduszu Rozwoju ROD w PZD 10
 - Uchwała Nr 7/XIII/2017 KR PZD w sprawie zmiany uchwały nr 5/XII/2017 KR PZD z dnia 28 lutego 2017 r. w sprawie Programu obchodów Jubileuszu 120-lecia istnienia ogrodnictwa działkowego na ziemiach polskich 11
 - Uchwała Nr 8/XIII/2017 KR PZD w sprawie powołania Honorowego Komitetu Organizacyjnego obchodów 120-lecia ruchu ogrodnictwa działkowego w Polsce 11

III. XIV posiedzenie Krajowej Rady PZD 13

1. Informacja 13
2. Porządek obrad 13
3. Komisja uchwał i wniosków 13
4. Ocena walnych zebrań sprawozdawczych w ROD 14
5. Realizacja inwestycji i remontów w ROD w 2016 r. 21
6. Uchwały 35

- Uchwała Nr 2/XIV/2017 KR PZD z dnia 29 czerwca 2017 r. w sprawie oceny walnych zebrań sprawozdawczych w rodzinnych ogrodach działkowych w 2017 roku 35
- Uchwała Nr 3/XIV/2017 KR PZD z dnia 29 czerwca 2017 r. w sprawie realizacji inwestycji i remontów w ROD w 2016 roku 36
- Uchwała Nr 4/XIV/2017 KR PZD z dnia 29 czerwca 2017 r. w sprawie ustanowienia i nadawania Medalu z okazji 120-lecia ogrodnictwa działkowego w Polsce 37
- Uchwała Nr 5/XIV/2017 KR PZD z dnia 29 czerwca 2017 r. w sprawie nadania sztandaru ROD w Świnoujściu ... 38
- Uchwała Nr 6/XIV/2017 KR PZD z dnia 29 czerwca 2017 r. w sprawie nadania sztandaru ROD „Nasza Przyszłość” w Radzionkowie 38
- Uchwała Nr 7/XIV/2017 KR PZD z dnia 29 czerwca 2017 r. w sprawie zarejestrowania zmian w regulaminie Okręgowego Zarządu Mazowieckiego PZD 39

IV. Tekst jednolity Uchwały Nr 11/III/2015 Krajowej Rady PZD z dnia 1 października 2015 r. w sprawie zasad funkcjonowania Funduszu Rozwoju ROD w PZD 40

V. Uchwały Prezydium KR PZD 42

1. Uchwała Nr 121/2017 Prezydium KR PZD z 23.03.2017 r. w sprawie dostarczania miesięcznika „Mój ogródek” do rodzinnych ogrodów działkowych 42
2. Uchwała Nr 153/2017 Prezydium KR PZD z dnia 5.04.2017 r. w sprawie informacji finansowej dotyczącej prowadzenia ROD przedstawianej corocznie działkowcom 43
3. Uchwała Nr 195/2017 Prezydium KR PZD z dnia 18.05.2017 r. w sprawie dostarczania nowym działkowcom książki pt. „Poradnik początkującego działkowca” 45

VI. Stan posiadania PZD na dzień 31.12.2016 r. 46

- Uchwała Nr 157/2017 Prezydium KR PZD z dnia 20.04.2017 r. w sprawie stanu posiadania PZD na dzień 31.12.2016 r. ... 46

VII. Czasowe zajęcia terenu w 2016 r. 48

VIII. Prezydium KR PZD w sprawie apelu tzw. niezależnych działkowców	56	2. Ogrody działkowe- sposób na życie miliona rodzin czy relikw przesłości?	66
IX. Prawo zwyciężyło	59	3. Bezpieczeństwo na działce i w ROD. Musisz to wiedzieć!	67
X. Zmiany w przepisach administracyjnych ...	61	4. Krakowskie ROD nie zapłacą za użytkownie gruntów	68
• Komunikat Krajowej Rady Polskiego Związku działkowców z dnia 1 czerwca 2017 r. w sprawie zmian w postępowaniach administracyjnych	61	5. Działkowcy ze Świnoujścia chcą mieć swoją sztandar	69
XI. Komunikaty	63	6. Trzy działki w ROD im. T Kościuszki w Łobżenicy do dyspozycji uczniów Szkoły Podstawowej im. KEN	70
1. Komunikat Prezydium KR PZD z dnia 5.04.2017 r. w sprawie obowiązku nowelizacji Statutu PZD	63	7. Inauguracja jubileuszu 120-lecia ruchu działkowego	70
2. Komunikat Prezydium KR PZD z dnia 5.06.2017 r. w sprawie zmiany zasad wycinki drzew na terenie ROD	63	8. Mieszkanie z ogrodem – marzenie nie tylko Polaków	71
3. Komunikat Prezydium KR PZD z dnia 28.06.2017 r. w sprawie środków z tytułu likwidacji Rod przekazanych działkowcom w 2016 roku	64	9. Działkowcy w wielkim mieście – jak to widzą w Ameryce	72
XII. Publicystyka	65	10. Działki w wyodrębnionym ROD „Stradomka” w Łapanowie na sprzedaż!	74
1. TVP traci rzesze widzów	65	11. Sąd na wniosek PZD unieważnił uchwałę rady gminy w sprawie opłaty za wywóz śmieci w ROD	75
XIII. NSA – sprzedaż altany wolna od podatku PIT	76		